

میرزا علی محبوز

سنجیلمش اثر لری

سروهت اتفاقیله مدنی رابطه ساخلایان
ایران جمعیتی تبریز شعبه سین نشریاتی

۱۳۲۴ - ۱۹۴۵

چاپخانه « رضائی » تبریز

شیسترلی میرزا علی معجزنی جمڑالی

۱۸۷۳ = ۱۹۳۴

شیستر ، تبریز بن شمال شرق نده کوئشی *) محلینین مرکزی در . تاریخه
شیخ محمود شیستری کیمی بویوک سیمالر ویریمش بو قصبه ، ایندی اساس
تجارت یولوندان کنار ، مدنیتندن نسبتاً کیری قالمش ایر « شهر » در .
شیسترلیلر هله چوخ ایللر بوندان قاباق عائله لریفی وطنده و بویوب ،
گذرانلاریفی تیفلیس و استانبول کیمی اوzac شهrlارده ایشله بیبی ، پول
قازانماقلای کیچره دارمش .

ایندی ادبیانمزا بیر شاعر کیمی نانینمش میرزا علی معجزه بو
قصبه نین اهلیندندر . او ۱۲۵۲ هجری شمسی ۱۸۷۳ نجی میلا دبده
بورادا حاجی آغا آدلی بیر تاجر بن عائله سنه آناندان او لموشدر . او نین
اولو باباسی حاجی میرزا بابا و قتیله شیسترین حاکمی او لمشدز ، حاجی
آغا دا استانبول ایله علاقه دار او لان شیسترلیلردن بیری ایدی . حق او نین
ایکی بویوک اوغلی حسین و حسن افندیلر استانبولدا یاشامش و او رادا
وفات اینمشلر دی .

*) کوئشی - آذربایجانجادر . اورمی گولونین شمال طرفارینده میشو داغنین
جنوبی یعنی گون دوشن انکلرینه ویریمش آد در .

میرزا علی ایلک تحصیلی بیست و سه ملا علی آدلی بیر نفرین کهنه
اصول مکتبنده آلمیش و بونلاها مکتب تحصیلی بیتمش ایدی . معجزین
 وز یازدیغنا گوره ۱۶ یاشندا ایکن آنسی وفات ایتمش و قاردادشلاری
 اوئی استانبولا دعوت ایتمشلاردى . شاعر ۱۲۶۷ نجی شمسی ایلده استانبولا
 کیتمش و نقریباً ۱۶ ایل اورادا یاشامش ، کتاب و تدریس او زمانی
 ساتماقلا کیچینمشدر .

معجز استانبولدا مطالعه ایله چونخ مشغول او لمشد . او ، وقتین
 چو خانی یالنیز کیچریره ، حکایه و رومان او خویارمش . ایلک دفعه
 شعر دیمگه ده استانبولدا باشلامشد .

میرزا علی معجز ۳۰ یاشلاریندا غربتی ترک ایده رهک وطنه قایتمش
 و ۳۰ ایل عرضنده شبستردن چیخمایب ، حتی تبریزه بیله کیقمه مشدی .
 وقتین چو خولی شیخ محمد شبسترینین تربه سندە کیچرەر و بو بویوک
 عالمین مقبره سنە بجاورالک ایتمک و شعر یازماقلا مشغول او لارمش .
 ائرلاریندن آیدین گورونور کە ، وطنه قابدارکن شاعرین تصادف
 ایندیگى اجتماعى حیات اوادا سینلینمز بیر ایز بوراخشىدی .
 او ،

« چون قایتدیم وطنه « آچما دهانین » دیدیلر .

« دینمە ، دانیشما و ترپتمە زبانین » دیدیلر .

دیدیم : آللەه باخین ، ایتمەین آخر تولدوم !

« گر بوجور ایتمیه سن ، چو خدی زیانین دیدیلر » .

بینلریندە وطنه قابدارکن نیجه فارشیلاندیغى تصور ایدىر ،
 شاعر بو جەقى وز ایلە یازدیغى ترجمە حالتى داها آیدین و پارلاق
 ایضاح ایتمشد . او یازىر كە :

« وطنە قاينديقدان سونرا يوردمىن آغلار حايىنى كوروب نوحه خوالىغا باشلايم . منيم لوحه خوالىقىم آخولىلارين خوشونا كلمىدى . منه محاربە اعلان ايتدىلر . ۲۶ ايل ووروشىم . يعنى خيرات ويردىلر منى دعوت ايتمىدىلر ، طرى اولىدى منى چاغىرمادىلار . بونەلا بىلە آخرا قدر ووروشىم . يمنى يازدىم . ئوزىزم ده آفا دىليئىنده يازدىم » .
معجز بى سطرلارده ئوز مبارزەسىن ماهىت و مقصىدلارىنى تمايمىلە آيدىن افادە ايتمىشدر . دوغروداندا معجزىن شېستىدە كىچىرىدىكى حيات باشدان باشا بىر مبارزە مىدازىنە چىورىلەمشىدى . بۇتون وارلىقى خلقنە و وطنە باغلى اولان بى شاعرىمىز هر بىر شعرىندە خلقى و وطنى ترۇم ايتمىشدر . اوينىن دىشنلىرى :

« كى بوجور ايتمىيەسن چو خىدى زيانىن » دېمىشلارسە ده او خلق بولولادا ، وظفین سعادتى يولوندا زىالىن چو خلىقى اىلە حسابلاشماش و اجلىماعى منافى شخصى مەنمەتن چوخ يوكىك دوتىشىدە ،
ئوز دوغىما آذربايجانينا ، ئىلىنى ، عادتىنە و دېلىئە سادق قالات معجزىن اوزون مدت استانبولدا ياشاماسنا باخماياراق او شعر و يارا - دېجىلىقىندا آنا دېلىنى هەشىدىن عىزىز دوتىشىدە . شەرارىنىدىن هر بىرسطرى آذربايجانلىلارين دېلىئىن ازبرى اولان صابر، ميرزا على معجزىن انچوخ سەودىكى بىر شاعر ايدى . پەمجۇز يارادىجىلىقىنى صابر سېكىستىدە باشلا - دېقى كىمى ، هر بىر شعرىندە صابردن الھام آلاردى . او حەقى صحبت آراسى دوستلارينا دىيە، رەمش كە : «من گۈركە خلقىمى صابر كىمى آيىلدا»
اڭىر صابر :

« شاعرم ، چونتكە وظيفەم بودر اشعار يازىيم
گوردىگەم نىك و بدى اىلىيم اظهار يازىيم » .

دیرسه ، معجز عین فکری گوز سوزلار بله تکرار ایده رهک :
بوغدا یا ساری دیدیم ، قیرا قارا ، شیزه سفید
او جهتدن من بیله بیدین و ایمان او لمشام

هیبه رهک کفرینه فتوا ویرایلماسنین اصل سبیلرینی صابرانه بیز دیل و
اسلوویله افاده ایده بیلمشدى .

معجزین هر هانکی بیز شعر بنی آلارساق ، او را دا مطلق بیرا جتماعی
مسئله مورد بحثدر . او بوتون شعر لرینده علمی ، فنی ، معارفی و مدنیتی
تبیین ایتمشدر . شاعر خلاقزین ان خسته جهتلر بنی دوشونور واولالارین
ساغالماسی ایچون چاره لار آراییدی . بو مسئله لردن بیزی ده قادرین لارین
مدنیته چاغرایلماسی مسئله سی ایدی . معجز گوز شعر لرینده و حیاتنده
بو جهته داهآ آرتق فکر ویرمشدر .

« تکذین جهله اولماسا زائل
او غلی اولماز تمدهن ما یل »

دیمهن شاعر حتا شبسترده ، بیز قیز مکتبی آجدیر ماق تشیخی ده
ایره ل آنمشدی . بو کون « پور اندوخت » آدلاناں بو مکتب ، وقتیله
جنوبی آذربایجان معارف ایشلری مدیری عمامادالسلطنه « محسنی » نیز
قطعی مقاومتی فارشیدندا ، نهایت آچیلاش و معجز گوز آرزو سنا ناول
اولمشدی .

میرزا علی مفجز شبسترده تمدهن در غری حرکانین باشنداده دور دیغی
و اهالینی همیشه ایشیغا طرف چاغیر دیغی ایچون جهالت طرفدار لارنین
تکفیرینه راست گلیردی . بو نهلا بیله او حق سوزی سویله مکدن گیری
دور ما زدی . سون درجه ده یو خسول و آغیر زندگانی اولدینی حالده

کیمسه به آغیز آچماز ، تملق و بالاتفاق ایتمزدی . ٹوز کیچیک با-اغ
ملکنندن گلن آز مداخله قناعت ابدهره ک ، کیمسه دن بای او ممازدی .

نه لیره و نه هنات و نه پنجهزاریم وار
پیاله ویر منه ساقی گر اعتباریم وار
نه بنگیهم ، نه پلاکش ، نه شیره کش ، نه فلان
نه بایهم ، نه طبیعی ، نه چار یاریم وار
قناعتیمه کیچینته م بقدر امکان من
برای اینکه نه تیلوم ، نه شینده واریم وار . **)
نه قولچوماغم ، نه عاجز ، نه ده که اربابم
نه قورخارام ، نه چکیللهم ، او جا دیواریم وار .

قولچوماق اولما ان مجرز ، زحمتکش خلقه دها آرتق محبت بسله
بیر ، اونلار بن حقوقنی دها آرتق دافعه ایدیردی . او بیر شعرینده :
فقرین حالینی بیلمز او میلیونر و کلا
گرک منیم کیمی بی چیز اولا نماینده
دیبهزمه ک ، خلق و کیلایین ناموسی ، تمیز و صداقتی هم صنف آداملا .
ردان سه چیلمه سینی آرزو لاير . مجرز اونودولمش شبسترده یاش - امسدا
با خایباراق ، دیما حادنه لریندن خبر دوتور و بو حادنه لره قارشی ٹوز کرکنی
آجیق سوبله بیردی . او « گوئشیل » قافیه لی بیر شعرینده ٹوز همشهريار بنه
مراجمته :

زاقونی قالدی زنده بیر یوزینده له نینین .
اگرچه ٹوزی ٹولدی گیبدیک قارا گونشیلی
دیبهزمه بوبوك له نینین وفاتی خبر ویر مکله ، او نین گنبدیکی قاون .

*) نیل ، شینده وار - کند آدلار بیدرو .

زاوقونین ابدی زنده ایگئینی ده هله ایگرمی ایل بوندان قاباق خبر
و پرمشدر .

معجزه قارشی دوران قوه لرین گوجل او لاما سنا با خمایاراق ، خلق
اونی سه ویر و شعرارینی هو سله او خویور لاردى . بونین اساس سبیلریشدن
بیرى ده شاعرین خلقين ئوز دوغما آذا دیلیندە دانشماسى ایدى . بو آنـا
دبل مسئله سی معجز ده تصادفى دکلمدى . او بونى شـعور او زهـرـىـنـدـنـ
ایـدـىـرـدـىـ . شـاعـرـ ئـوزـ تـرـجـمـةـ حـالـنـدـهـ بـوـ مـسـئـلـهـ بـهـ اـشـارـهـ اـيـدـهـرـمـكـ بـيـلـهـ
بـازـبـيرـ ' .

« من ملاحظه ایتديم كه ، آذر بايجانلىلارين چوخى توركى در .
فارسجا شعرى دن بير منعىت آلا يىلمىھ جىڭلر . مقصوديم او ايدى
كە ، آرواد و گىشىلر مىنیم يازىلاريمى او خویوب باشا دوشسونلر «
تمامىلە آيدىن اولاراق مىدانە چىخىر كە ، خلق ، آذر بايجانلى
آرواد و گىشىلر او خویوب باشا دوشدىگلىرى ايچون اونى سه وير
و شعرلىنى ازىرلە يېب ، حافظەلىرىنده ساقلا يېرىدىلار .

شاعرین قىمندن جىخان هر بير سطرىنده خلقين و وطنين بىتىز و
او كۆفمىز درد و كىزلىرى ، عذاب و اشكنجهارى تارىم ايدىلمشدر .

معجز ظلم ، اسارت ، جهالت ، سوادىزلاق ، احتكار ، زورا كىلىق و
مدانىقىزىل لىك قېبىلەنەن نە وارسا ھاموسنا قارشى دورمىش و خلقنى ايشىغا ،
سعادته و خوشبخت دنبايىه دعوت اېقىمشدر .

نهايت ۱۹۳۳ نجى ايلـهـ شبـستـرـ اـطـراـفـتـهـ اوـلانـ اـمـئـىـقـىـزـىـلـ لـكـ وـ
دـيـگـرـ طـرـفـدـنـ قـوـجـالـقـ اـونـىـ وـطـنـىـ تـرـكـ اـيـمـكـهـ وـادـارـ اـيـقـمـشـدـىـ ، مـعـجزـ

مذکور ایاده سنتیا بر آیندا شبستردن چیخاراق شاهرود دا باجاناغیزین
یانیما کوچمش و ایل یاریم اوردا قالدیده دان سوزرا، ۱۹۳۴ نجی
ایله اورادا وفات اینمشدر.

قابتان - غلام محمدلی

تبریز - شبستر ۱۰ اوکتیا بر ۱۹۴۵

قید

معناسی آنلاشیلمایات سوزلر حقنده کنایین آخریندا ایضا حات
ویریلمشدر.

شبسترده میرزا علی معجزین ایوی

میرزا علی مفعز

غۇز لىر

سەنلەين

زىنت ويرىب جمالوھ كىـولارىن سنىن
 قان ايلىرى قىلىنج كىمىي ابروارىن سنىن
 قوربانىم اوقاش و گۈزىن ، كېرىيىكۈن ، لىين
 لەل لېون اىچىنەدە كىي اينجولارىن سنىن
 جلاـدە وير باشىم كـسـه ، سـنـ كـيرـمـهـ قـانـىـمـهـ
 قورخوم بودر اينجىيە بازولارىن سنىن
 ايتىي بلاـىـ عـشـقـهـ گـرـفـتـارـ گـوـزـلـارـىـنـ
 مەجۇزـ هـاـنـىـ ؟ـ سـوـرـوـشـادـىـ جـادـولـارـىـنـ سنـىـنـ
 يـانـسـىـنـ گـوـرـوـمـ بوـ آـشـ هـجـرـانـهـ منـ كـىـمىـ
 آـللـهـ آـنـدـ وـيـرـبـمـ اوـ بـدـ گـوـلـارـىـنـ سنـىـنـ
 بوـ شـهـرـ ئـيـچـىـنـدـهـ بـىـرـ كـوـنـولـ آـبـادـ قـالـمـادـىـ
 اـىـ سـنـكـ دـلـ كـهـ يـيـخـپـىـاـ هـنـدـوـلـارـىـنـ سنـىـنـ .

كاش

سنىن او گـلـ يـوـزـيـوـهـ منـ گـلـابـ اوـلـيـدـيمـ كـاشـ
 اـيـاغـوـهـ بـالـاـ يـيـرـجـوتـ جـورـابـ اوـلـيـدـيمـ كـاشـ
 كـتـايـلـهـ دـانـيـشـيـرـسـانـ ، دـانـيـشـمـىـسـانـ مـنـيلـهـ
 كـيـجـهـ الـونـدـهـ سنـىـنـ بـرـ كـتـابـ اوـلـيـدـيمـ كـاشـ
 گـوـنـشـ سنـىـنـ گـوـرـدـرـ هـرـ گـونـ ، وـلىـكـ منـ محـرـومـ
 چـوـخـ آـرـزوـ اـيـدىـرـمـ آـفـتـابـ اوـلـيـدـيمـ كـاشـ

گتلنه نیم اورا چو خدر کرايه بالون
 اللهى من قجهه يا غراب او ليديم کاش
 شرایلن گونى خوشدي ، منه مله بوخ آراسى
 او بیوفانينلينه شراب او ليديم کاش
 او تا نيرام که دېيهم يوللا بندىء بېر ماچ
 نه در بوشرم و حجا ، بېحجان او ليديم کاش
 رقىب قوبورى من کام دل آليم سندن
 رقىب چشمئه تير شهاب او ليديم کاش
 دونن بېرى ديدى واعظ گىدىر بهشتە طرف
 ۋوزوم نۇزومە ديديم اهل عذاب او ليديم کاش
 يوخودا معجزە بېر ساعت طلا وېردىن
 گلم سنىن كىمىي غالىچىتاب او ليديم کاش

غزل

يارىم سحر گونش كىمىي چىخدى او تاقدن
 آز قىلدى ضعف ايدە اوره كىيم اشتىاقدن
 آيىنة جمالىنە باخالىديم ، جمالىمى
 گوردوم که گون كىمىي سارالىپىر فراقدن
 دوشىديم ايااغنە ، ديديم : اي يار محترم
 باخ رنك روپە ال چىك نفاقدن
 اول گونكە اولدى قاش و گوزون متفق سنىن
 اوللىديم خراب خانە من اول اتفاقدن
 فطرە وېرېر فقيرە غنى ، سىن دە وېر گورەك
 بېر ماچ آبدار او سىمین بوخاقدن
 اولدى نسيب معجزە وصلت هزار شکر
 رحم ابتدى يار ، دوشى گونول احتراقدن

هشیغولم

نه تسیح و نه تقدیس و نه قرآنیله مشغولم
 بوگونلار من کنار و بوس جانانیله مشغولم
 سوزنه‌نده گوزلارین جانان، دوشور اعصابمه لرزه
 وجودیم خسته‌در . پیوسته درمانیله مشغولم
 دخی و عظ ایلمک ممکن دگلدر بندیه ، چونکه
 گیجه تا صبح او لونجا نار پستانیله مشغولم
 اصول دینه واقف ، هم فروع دینه عارفرد
 جمیع احکامه دارا بیر مسلمانیله مشغولم
 خیالم وار یازام شرح کتاب حسن آینه
 دواهه توکشم چرنیل ، قلمدانیله مشغولم
 ید بیضاسی وار ناز ایلمکده ، عشق ساتماقدا
 رموز عشقه واقف بیر سخنندانیله مشغولم
 وزی گل، کاکلی سنبل ، دهانی بسته ، بوی بسته
 گهی ناف مدور ، گه زنخدانیله مشغولم
 منی یاقووز قوبون یاریمله ای یاران سیزی تاری
 بو گونلارده نه دینیله ، نه ایمانیله مشغولم

ایینه‌من

مریض عشقه ای دلب طبیب مهران ایستر
 علیل درد هجرانم کونول آرام جان ایستر
 دهانین غنچه بسته آچیلسسا کونلی شاد ایلر
 بو دوشندرکه ، یار یارین همیش ، شادمان ایستر
 لین سوبلر که : من قنندم ، او قننده من ده خواهندم
 نه تنها من سنه بندم ، سنه جمله چهان ایستر
 جمالین ، گل عنذریندن ایبل بیر گل دهزیم جانا
 نگارین گورمگه عاشق البنده ارمغان ایستر

جهاندا یو خدی مانندین ، مثال زلف دلبندين
 او رفقار خوش آیندین گوره نلر هر زمان ایستر
 همیشه آرزو کشد جمالین سیرینه دیده
 ولاکن گوزارین گورچه اونی تور و کان ایستر
 مزن بیر اوخ ویریب قویدی کانه ، گوزارین آندی
 اورکدن عاشقی ده لدی او لوپ تسلیم امان ایستر
 دیدیم چاه زنخدانین نه قدر طولی وار سویله
 دیدی عاشق جنون اولما ، محبت لمندان ایستر
 الونه دسته نهنا ویره رسن معجزه یا نه
 گیدیرسن نلک گلستانه یالندا پاسبان ایستر
 بوبون سرو خرامان نلک چکیلاش سمت افلات
 او تور هپ ہوسه لطف اهله ، آپاندا نزدان ایستر

او لمیان پن ۵۵

دانشماز بلبل شیدا گلستان او لمیان یرده
 کونول شاد او لمیاز هر گز یاغ بوستان او لمیان یرده
 گوزوم باده ، سرشکم می ، مزمم غم غصه ای ساقی
 شرابی نیلوم من تازه جانا ن او لمیان یرده
 یاخاسین یرتمییدی ، وورمییدی باشه سبلی
 نیدیدی بس بو ملت ، علم عرفان او لمیان یرده
 دیرسن ساقیا حاجی گواور پاریس شهر ینده
 مگر آغلار بنی آدم مسلمان او لمیان یرده
 فرنگی دلبر الده باده هر دم سویله ، ای عاشق
 نیوجه زیست اهل سین باده ، لبوندن آلماسین بوسه
 الوندن ایچمه سین باده ، لبوندن آلماسین بوسه
 مقدس نیله سین بس ؟ حور غلامان او لمیان یرده
 ملامت ایته واعظ آغلارام قرخ ایلدر ایراندا
 نولور بش گونده گولسم آه و افغان او لمیان یرده

دونن بو مصرفی بلبل او خوردی صحن گلشند
چه بندر دین و ایمان ساخلاماق نان اولیان یرده
نه رشو تغوار و نه سارق نه واعظ خال مفربه
تابولار بیله ملعونلار دبستان اولیان یرده
دیدیم گل بیر گیدمه واعظ کلپسایه ، دیدی : حاشا
عبادت آیه درم من چای و غلیان اولیان یرده
خيال خام چنله کونول خوش ایته ای زاهد
گویرمز لاله و گل برف و باران اولیان یرده
نه چایلله قیزار جانین ، نه قوباق ایله ای معجز
دوغییدی کاش آنان سنی زستان اولیان یرده

یاشاماق

نه خوشدی بیر صنم مه جمالین یاشاماق
همیشه عزت و جاه و جلالین یاشاماق
فراق دردینه بیر چاره ایلیون یاران
محالیدر گیجه گوندوز او حالین یاشاماق
امید وصلیله خوش ساخته خاطرهن عاشق
فراغه چاره ایده نز ملالبلن یاشاما
فقیه مدرسه هرگز یمزدی مال حرام
اگر میسر اولییدی حلالین یاشاماق
بهار عمری کیچیدر بیزیم تکذابین
دوشوب خیالیه بیر نو نهالین یاشاما
اسیر شهوت او اواب عقلین ایلهه ذابل
سنی یاراشماز عموجان مارالین یاشاما
جوان ایچوندی دف و نای و مجلس و مشتر
قوچایه عیبدی زورنا قاوایلین یاشاما
جلال سلطنت آداناسین سنی ای قیز
گلوم کبی آجدیر آغ ساقالبن یاشاما

دیدیم او تور دیزیم اوسته ایا نگار جوان
که خوشدی معجز شیزین مقاللین باشاماقد
دیدی چکیل اویانا سورتمه ساققالین اوژومه
منیم اپشیم دگی جنک و جداللین باشاماقد

گلمز

غم چکمکیله میل طبیعت الله گلمز
تبیح چه و رمکله شریعت الله گلمز
بیر در گرانایه دی ناوس و شرافت
رحمتیز عزیزیم او شرافت الله گلمز
ناوس ایچون عالمده نه قدری تو کولوب قان
ناوس گیدندن سورا قیمت الله گلمز
عصمت آراما ذرمه اسرار چکنده
آختارما که تریاکیده غیرت الله گلمز
قاچاندان نولوم یاخشیدو سردار غیوره
سردار جنون اواسا ، غنیمت الله گلمز
جهلیله قدم باسما طالسمات جهانه
علم او لاما مفتاح فضیلت الله گلمز
ساقی منی مسوم ایله ، مطرب دور ایاقه
سنیز گوزه لیم زاد فضیلت الله گلمز
معجز دیمه دیوانه بی لازم ده کی زنجیر
بو سرعتیله ایتسه عزیمت الله گلمز

هاشق پريشان

هميشه فکري بودر عاشق پريشانين
 او گوزاريندن توبيدي او ليدي قوربانين
 قابونى با غلاما اي با غبان حسن جمال
 مرخص ايله مني بير گوروم گلستانين
 خلوص نيتيله گلميشم تماشاي
 ايشيتمش گل آچيب تازه نار پستانين
 نه نار درمكه گلديم نه گل بو گلشنده
 ندر زيانى سنه خشكه بير تماشانين
 نظاره نقص يثيره گلين لطافته
 داهما گوزله شى بارين سيله نده هيوانين
 رسوم عشق و محبتان آنلاماز مفلس
 بيلر دوشابي اولان لذتىن مربانيين
 نظاره قيل نيجه گور خلق فوج فوج گلير
 زيارت ايلمكه كبه و نخدانين
 گلاب ابي گايد آغزوندان آشكار سنين
 كل اوسته نصب او لنوب يوخسا در دندانين
 اگر ديم لبوه قند ، دهانوه گلشنده
 زجاج قابي سينار پشمگيله حلوانيين
 ديلوي ياش رطبه او خشادي رد شاعرلار
 ابچينده چرده گى گر او لمبيدي خرمانيين
 فلسطدى زلفوه دیجان دهمك و يا مرزه
 او دنك و بوئى هانى مرزه ايله دیجانين
 او چشم مستوه ايلر فدا بلا تردید
 ويريلسه عاشقه مالي تمام دنيانين

او خال شاه ، او عارض ، او زلف مار سیاه
 فدا اولوم سنه اینجتمه زیر دستانیں
 یازاندا بو غزلی نصف لیل گیچمیشدی
 یاواش یاواش ایشیغی تار اولوردی لامه‌این
 خانم آیلدی بو اثناده گوردی من یازبرام
 دیدی : دو یات کیشی توژلی قلا قلمدانین
 تمام فکریوی حضر ایتمیسن غزلیاته
 دوشونمیسن که کوبی بوش قالیب قووورمانین
 صباح اولاًند جوابین نه در طلبکاره
 مگر ویریمه‌چک مالیاتی دیواین
 اجاره‌دار گذشت ایلمز فقیره بولون
 « سرانه » نی دهیستدن چیخاردی عربانین
 خدا نکرده صفر بک اکر گله غصبه
 یزینده یالمر اسره یاسدیق ایله یورغانیں
 باشی بلای اوغول باد کوبه‌ده چالیشار
 گرک یاریق آنا وجهین ویره مقاصانین
 « گورآل » رسیدی‌گر ، بس بو « گورمه‌آل » نهدر؟
 عجب نظام قویوب حکمداری تهرانین
 بیزی ساتیر سیزه بیر کلله قد ایچون ملا
 او قند ایشنده یارب یاسیندا ملانین
 منی سنه ویره‌نی حق گوروم ذلیل ایتسین
 کین کسنده دیلی لال اولیدی آغانین
 بو تلغخ سوو منی برت ایندی بیلمدیم نهدیم
 دیدیم وفاشه لمنت تمام نسوانین .
 بهشت عدنده ای کاش حضرت آدم
 اولییدی کور ، یوزین گورمییدی حوانین
 جهاندا ییلمدی عورت نهدر ، اوشق نهدر .
 خوشها سعادته حضرت مسیحانین

سوای غصه نهدر خیری بو نلارین کیشیه ؟
 نه نفعی وار گوره سن بیز لره تکن باين
 ایشیت دی بو سوزی عورت دوروب سراسمه
 دیدی تفاوتی چو خدی پلولولا شور باين .
 دبدیم که ، خرجنه فرمایشور نهدر باون
 دوتوب ایگرمی تو من ذر بناره تو مانین
 - شبستر اهلنه کافرده او لاماين آدوات
 نه خیری وار بیزه بو اسم بی مسماین
 او ن ایل گیدر ، کلر او ن کون قالار ولا یتدہ
 نه بیله وصلون او لیدی ، نه او بیله هجرانین
 - وطندن ال چکیب ای یار گیتمه یم ، فیلم
 بو بور گوروم گندزانی هانی بو ویرانین
 یقین بیلین که قدم باسماز توز که تور باغه
 وطنده خوش گیچه گر دوز کاری انسانین
 سویوقدا غربته گیتمک چتیندر ٹولسکدن
 نه برک جانی وار الله بو اهل ایرانین
 نه شاه شاد ، نه درویش منه ای ایران
 نه امن وار ، نه تجارت ، نه شرع و نه قانون
 بو کاروانی چکیدر چهل دره موتة
 نه یانمیسان بالا دور مستدر شتر باين .
 بیزی اجانب ایدیب تور علمله حمال
 سوای صبر ندور تکیه گاهی نادانین
 غم آلدی جانمی ساقی سنی آغان جانی
 ایچینه قدری عرق قوی او شیرلی فنجانین
 عرق حرامیدو ، لا کن حلالدر رشوت
 تأمل ایمه قوربانیم بو فتوانین
 بقمعه رشوه حلالی حرام اپدیب مجرم
 و بالی بو بوننا او لسوت او نامسلمه آنین

ياتار مەھاجر اسلام آج قار اوستنده
 قالار پلو باشينا مطبخندە اعيانين
 كنار پىنجىدە اكله شمىسىن نزاكتله
 نه كار ايدر سە تائىرى سرمائين
 نه پىنجى وار ، نه لپاسى ايده سوھوقدان حفظ
 قىردىن خبر آل زختىن قىستاين
 اوروس يولى آچىلىيىدى قاچايدىن اى معجز
 خلاص اولىيىدىن الپىدىن بو كچ قابورغانىن

خسیسین عاقبی

فصل بهادر کچر دیم لاله زاردن
 خوش صوتیان او خوردی ایشیدم هزاردن
 بلبل سنین ده وار مگر عالمده بیر غین
 گوردیم او داشکایت ایدیر روزگاردن
 تا وار فراق دردی گلستان دهرده
 اکسلنز آه و فله سه‌سی بودیاردن
 گل هندلیین حالینی سیر ایله اوندا سن
 ظالم فلك چون آیری سالار یاری یاردن
 دیش دوشدی ، باش آغاردی ، کان اولدی قامیم
 بیر سه‌سی گایر فولاقيه هرگون هزاردن
 « گل گل که گوزله بیر یولوی خانه اهد
 گل مور و ماری ایله خلاص انتظاردن »
 قوئلی چوخ جوانلار اسرور ایندی شاه مرک
 بالک ایلمز سنین کیمی بید احتیاردن
 نا که الینده باده کل ساقی اجل
 زور ایله حلقوه تذکر اول زهرماردن
 وی‌مز نولوم او قدر سنه فرصت ای عمو
 ڈا بیر ایبعیم سو میل ایده‌سن جو بیاردن
 ایله وداع اهل و عیالین همیشه لیک
 دیدار قالدی معشره ال چک نگاردن
 دیوار قیری هیچ دلاور یارانمادی
 ممکن دگل فرار او معکم دیواردن
 سلطانندی جان بدنده بدن تخت سلطنت
 سلطان که فالخودی نخت دوش راعتبادن

وارث دیهیر منیمدى بو دولت تیز اول گورمه
 تشریف آپار که چیخدی الین اختهاردن
 دوشسے یولون «زار ایوبته غفلت اهلمه
 کام آل دویونجا عمۇ سىن دە سوساردن
 وارث « هوتل پالاس » دا بېھر مفتە بوللارى
 بوسە آلار دویونجا قام قاشلى « مارى » دن
 - قوربان اولا آتا و آنام گل دها او
 جان مادمازەل گوزەلدى چمالىن بەهاردن
 عاشق ۋويار گلاھى يە، يار شابقانى
 زافىن توکر عنارە يەين و يساردن
 دف سەسلەر، كانچە دېيھر : يار، يار، يار!
 ساقى توکر گىلاسە مئى مشگىباردن
 شامپانىا قدحلىرى چۈن بىرىھ دەگر
 عوج ايلر آسمانە بو ساس چىنك و تاردن
 يا بەغتىيار ايدون «وزىزى جىد و جەدىلە
 يا پارسا اولون چىكۈن ال كىسب و كاردن
 بىلەخت او كىمسەدر كە، يفار مالى صىندوقا
 خرج ايلەز يەينىدە كېچىر عەرى يارىدىن
 بېنىن بۇرولىدى چورتكە قاباغندا صبح و شام
 حاصل نە أولىدى بىس سەنە بو داردا داردن
 بىر خستە خانە ملت اىچقۇن اىتىدىن بنا
 ناخوشلار ئولىدى كۆچەدە باخدىن كىناردن
 اى كاش اولىدى دولتىن هەربىن كىمى ذىل
 بىر كوربى يابىدىرىدىن او دار و نداردن
 نە ملتە، نە دولە بور خدمت اىلەدىن
 بىر هوھە گىل داداش كېچە كېچىدى قراردن
 كە بصرەدن ماسىن گلەرى كاھ مصىردىن
 كە شام شومدىن، و كىمى قىنەماردىن

اسباب عیشی خوف و خطر ، منزلی و بساط
فرقی نه در بیله کیشینین چار و اداریدن ؟
معجز آغاردی صبح یری هوشه گل گوره ک
یالوار ، سیزیلدا ، عفو دیله کرد گاردن
سالما اشاغه بو یله سر شرمساریوی
الله با غیشلیاندی کیچر توبه کاریدن

هـ

کاش هدم او لمبیدیم گلشنده خاریلن من
عیش و نشاط ایدیدیم دائم بهاریلن من
بو مملکتنه او لمور تکلیفلر معین
او لسیدی یار ، او لاردیم بیر گلendarیلن من
بیر یاندا آه ناله ، بیر یاندا می ، پیاله
گه یاریله ایسم ، گه آه و زادیلن من
چکموز گنه یاخامدان ال نوحه خوان ظالم
ایسته مده قطع افت لیل و نهاریلن من
آغزین بوبانه دوتما بیهوده ای منادی
دور مام یریمن ، الا آواز تاریلن من
قیلام نماز صبحی با صد رکوع و سجده
میخانه دن چیخاندا سرخوش نگاریان من
پروانه یاندی معجز نار و صالح جهلا
علت او دور که ، او لدویم هفکر هزاریلن من

غزل

همیشه قالماز ای بلبل قزیل گل بو لطافتده
 سولار بیر گون گلستان غرق او لارسان بحر مجنتده
 اسره باد ستم نا که خزان ایلر گلستانین
 سیغار بیر گون فلک جانین سنی قوبماز او حالتده
 آ بلبل مثل یروانه دولانا کوی جانانه
 دوشمن درد جانانه یانارسان نار فرقنده
 چون او لدی عاشق ایرانی گل رخسار سواره
 او دوزدی وار یوخین پکسر قمارخانه مجنتده
 پتیردی عشق چون چایه ، چیت و ماهوت و ترمایه
 البندن او چدی سرمایه داخلی ایش فالادی کنندده
 الله که گوردی ایش یاشدی ، مصیبت حین آشده
 دابانلاری چکیب قاچدی دیار جهل غفلتنه
 مشجر چادره ئورتر ، یهل مخمر گیبر باجی
 بیابان گرد او لار حاجی گزر صحرای غربته
 گر ایگنه ویرمیه کافر ، قالار عربان مسلمانلار
 یاتین ای جاهل انسانلار ، دورون روز قیامتده

سنه ناري

توکننده استکانه چای خالداری سنی تاری
 فراموش ایله عشاقد غم خواری سنی تاری
 کمان قاشلادون اویناتما ، سن آتما تیر مزگانین
 تو خونما قلبم ای ساچلادری سادی سنی تادی

آچیلسا مه جمالین کوکب بختیم طلاوع ایله
کنار ایله یوزوندہ زلف ذرتاری سنی تاری
اسیر دسقکیرم ای گوزملر امیراتوری
بویور اینجتمه سین چشون سپهداری سنی تاری
غم آلدی جانیمی ساقی گتیر بور باده حمرا
تو تو لمش کونلوم ای هطرب گوتور تاری سنی تاری
خطا ایتدیم دیدیم بیر دوغری سوز مو، ن آچیقلاندی
سرینله باشوا تنظیف کفاری سنی تاری
گتیو داش ، چیندا قو ، یاتیرتی ، فانجیب قوتشی
سوروشما دردیمی مشکلدر اظهاری سنی تاری
داشون کمدر ، مالون نمدر ، باشون قیرخیخ ، او زون سیر آبخ
مروت ایله ، آلداتما خریداری سنی تاری
نشان سجده آلنوندا ، الوندہ سبحة تربت
نبجه کشف ایلیوم قوینوندا زناری سنی تاری
آغاردی ساج ساقالون ، نه کار ایتدین او غورلوقدان
قازاندون هانسی فرشی : هانسی تالاری سنی تاری
توخ اولماز اگریده ، آج دوغریدا ضرب المثلدر بو
امیدین با غلا حقه ، بو شلا بو کاری سنی تاری
دیمه معجز نوزی باشدان ایاغه عیبدیر نقصان
سوزوندہ ییب یو خدور ، ییرنما اشعاری سنی تاری
دیلمدن قورخورام حق سوز دیسین مخلوقی اینجیتیسین
خدا حافظ ، گذشت ایله منی قاره ، سنی تاری .

بو گیجه

گینه یز اوسته نزول آفتاب ایدیب بو گیجه
 کونول سراینی روشن شراب ایدیب بو گیجه
 گلین تو بون الینی معجز کنه کارین
 که کنج میکندده چوخ نواب ایدیب بو گیجه
 شراب نور هدایته دولدوروب قلبین
 بنای کفری یخیب می خراب ایدیب بو گیجه
 می ایله ایدمش من محسانی الوان
 اگر حنایله زاحد خضاب ایدیب بو گیجه
 من ایچم کوثری واعظ که حضرت ساقی
 ایکی قدحله منی کامیاب ایدیب بو گیجه
 یاتیب کسانیله شیخ شهر من نینوم
 او نفسه ستم بی حساب ایدیب بو گیجه
 الونده باده یانوندا حبیب ای معجز
 خدا دعالریوی مستجاب ایدیب بو گیجه

قور خماز

گله عاشقدی بلبل طمنه اغیاردن قور خماز
 جفای خاره صبر ایلر هزار آزاردن قور خماز
 پیشیکدن قور خماسا عزالت گزین او لمازیو اسند
 پیر قند و نبات و هل سیچان عطاردن قور خماز

قاپار بورکون باشندان ایتمسه اندیشه حاکمدن
 سویار گوندوز گوزی خلقی مسلمان تاریدن قورخا از
 گوزون بیهوده یورما واعظا آز سویله دوز خدن
 باخار نا مجرمه گوز آتشین مسما دردن قورخماز
 چور کچی خانه یانینده دور ار آج، بونی چیکنینده
 کوتکدن قورخار اول بیچاره ناروماردن قورخماز
 اربیک لذتی دیر، شیریندر آما، دادلیدر کش، ش
 تامارزی اوغری دوقوق مهره لی دیواردن قورخماز
 اگر سیر ایتمسه یولدا مسافر لر سلاحیله
 کسر باشون حرامی سطوط قهاردن قورخماز

پریشانم

پیاله ویر منه ساقی که چوخ پریشانم
 سویوق آمانیمی آلمش چو برک لرزانم
 نه قاتلم، نه دغلباز اویله باخما منه
 اسیر ظلم قضا بیز زوالی انسانم
 سور کورک وربب تولکیه، ایته، قوردا
 مقدرات خداونده هات و حیرانم
 « کفر دانیشما » دیر لر اگر دیبیم « بارب ! .
 لباس پشم کیب گربه، بنده عربیانم ».
 یاواش دیبه نده ایشیتیر دیبیم قایدان یس
 اهی، اهی، منه باخ ! لاط و او ط میدانم.
 دیبه الله یو خدی قولاغی، گوزی - کوره، ایشیده
 اینامشام بو سوزه من غریبه ۰۰۰۰۰

هەلت

چالىندى صور اسراپىل بىدار او لدى هەملت
 آيىلمىر خواب غەلاتىن ھله بو بىخېرى مات
 طلوع ايتىدى گونش مغرىپان اھل شرق غافىلدر
 آباردى فيض نور شەمدن اول بختور ملت
 داگىلدى پىنە منغۇش تاك ار كان استانبول
 جەhalt مەركىزى كۆچدى، يراولدى آيرى يەملت
 نجوم جەل بى نور اىملىدى ، علم و هنر نورى
 فەنلىرى غربىدە بېرلاشدى خورشىد و قەرملت
 قىامت قوبىدى يا هو ، كەنە دەنیا تاروماراولدى
 قودولدى تازە عالم ، آج گۈزۈن اپلە نظرەملت
 جەhalt مقېرىنەن سەن دە چىخ ، دور رستخيزاول بېر
 و يەيلدى جملە موتالار كامىح بالبصەر ملت
 بوبوردى اطابووالعلم ولو بالسين بېغەپر
 مىڭر افسانەدر فرمایىش خىرالبىشەر ملت
 او هانسى علمدر ، علمى كە اىجاد ايتىدى تلفونى
 سودوش هەپردن اىستەرسەن سەن و يەرسىن خېرەملت
 او علمىن قوهسىلە خلق او لدى چاپ ماشىنى
 باسار ساعتىدە اوراق اوستە مېنلەرچە انزەملت
 او هانسى علمدر ، علمىكە تسخىر ايتىدى افلاكى
 نە خوشدر مەركىب بالونىلە سىر و سفر ملت
 او علمىكە چراق برق اپلە ئەلمات دەنیانى
 منور قىلدى ، روشن او لدى شب مثل سحر ملت
 همان علمىكە كەلدى نطقە آهن پارە انسان تاك
 قولاق و يەگۈزە خوش سەسلەر كەلپەخونىن جىڭەملت

او هانسی علمیدر ، علمی که باردي سینه خاکی
 چیغار تدی معدن نفت و ذغال و سیم و زر ملت
 او علیکه گزیر انساد بالیق تک قمر دریاده
 او علیکه کیچر بعر محیطی بیخطر ملت
 طناب علمیله بش یوز کرور هندوستان اهلین
 نیجه گور با غلیز بدر قول قول بیر مختصر ملت
 او علمیله چوغوندر رپشه‌سی تبدیل اولور قنده
 مگر زنبیل ایله گوکدن انیر چای و شکر ملت
 حرام ایتدی سیزه تحصیل علمی عالم جاهل
 بنای علمی بخدی ایلدی ذیر و زبر ملت
 جهالت ایلدی ایرانی ویران ، ملتی فعله
 نچوخ مظلومدو یارب بیزم بو دربند ملت
 بو آه و واه دائم یرده قالماز ، خاک زیر اولماز
 کسر مظلومین آهی گیج ، ولی کارلی کسر ملت
 همود علمیله از کله‌سین چهلین ، جهاد ایله
 جهالت خصم جاندر ، مار افعین بتر ملت
 تأسف بیشودر ، چون کیچن کیچدی ، کوچن کوچدی
 آییل بوندان سورا قویما کیچه عمرین هدر ملت
 امیدین کسمه ، مأیوس اولما استقبال ملتندن
 تمام ایله سوزین معجزه آییمش بیر قدر ملت

پو خدر ھلاج سویلدى درد جھالله

ساقى بش اون بیاله گتىر بو جماعته
 تقييىر وير بو حالتى بير باشقا حالتى
 فرسوده قاب ايچون ئواورى دوحى ملتىن
 بير تازه قوه ايله عطا دوح ملنە
 بير باده ايله رفع ايله خلقين كـالـتـين
 بلـكـهـ گـلـهـ جـمـاعـتـ اـسـلامـ غـيرـتـهـ
 ساقى عجب زمانـدـهـ گـلـدـيـكـ جـهـاـنـ بـيزـ
 حـسـرـتـ قـالـيـبـ تـامـ جـهـاـنـ اـهـلـ رـاحـتـهـ
 قـرـخـ آـىـ تـامـ اوـلـدـىـ ،ـ گـرـفتـارـ مـحـنـتـيـكـ
 اـنـسـانـ نـيـجـهـ دـوـامـ اـيـدـهـ بـوـنـجـاـ مـصـيـبـتـهـ
 باـشـلاـنـدـىـ حـرـبـ ،ـ بـيرـ بـيرـيـنـهـ وـوزـدـىـ عـالـىـ
 باـغـلاـنـدـىـ يـولـ ،ـ قـارـيـشـدـىـ كـدـورـتـ كـدـورـتـهـ
 اـهـلـ شـبـسـتـرـيـنـ يـاوـيـسـيـ قـالـدـىـ بـىـ بـنـاهـ
 اوـنـلـارـ كـهـ تـيـكـمـيـشـيـدـىـ گـوـزـيـنـ رـاهـ غـربـتـهـ
 روـسـيـهـ مـالـيـنـ بـيرـهـ اـونـ آـرـتـدـىـ قـيـمـتـىـ
 وـيرـدـيـكـ كـيـلـيمـىـ كـويـنـكـ،ـ توـماـنـهـ ،ـ چـرقـتـهـ
 قـندـ اـيلـهـ چـايـ خـيلـىـ ضـرـرـ وـورـدـىـ بـىـزـلـرـهـ
 اـيـتـدـىـ قـقـيرـ اـيـچـهـنـلـرـىـ .ـ لـعـنـتـ بـوـ عـادـتـهـ
 خـلقـينـ بـوـخـيـدـىـ بـيرـجـهـ چـورـكـدنـ شـكـاـيـتـهـ
 آخرـ اوـ دـاـ گـنـيـرـدـىـ فـقـيرـيـ شـكـاـيـتـهـ
 وـحـمـتـ كـسـيـلـدـىـ اوـچـيـوـزـ اوـتـوـزـ بـشـدـهـ بـالـنـامـ
 اوـدـ وـورـدـىـ قـعـطـ آـبـ تـامـاـ زـرـاعـتـهـ
 يـادـدانـ چـيـغـارـتـدـىـ قـعـطـ غـلاـ هـرـ مـصـيـبـتـىـ
 مـغـلـوقـ اـهـتـيـرـدـىـ الـ اـيـغـيـنـ ،ـ دـوـشـدـىـ وـحـشـتـهـ
 فـرـصـتـدـنـ اـسـفـادـهـ اـيـدـنـ بـوـغـداـ تـاجـرـىـ
 هـرـ گـونـ عـلاـوـهـ اـيـلـدـىـ بـيرـ قـدـرـ قـيـمـتـهـ

آج بیر گوزیوی شیعه ، نظر قیل خانه‌لارا
اونلار که دوشیشیدیله بو نوع ذاته
بو ، اهل شیرتین یوره گین داغدار ایدر
هورت دورار چور کچی دکاننده نوبته
مشتاقسن اگر آلاسان باغ جننى
ای مالدار ! و قادر باشلا تجارته
آج کیسه سخاوتوبن بندین ای غنى
لافید بالخما ، بذل ایله اهل ولايته
تعمير قیل شکسته کونوللر عمارتین
ای مین تومن فدا ایلهن بیر عمارته
و بیر بیر نهار خرجنى شامبىز ياتنلارا
آلله دوشورعه . بین سنی فقر و ذلاته
دوشىز الله هميشه بيله فرصت اى عدو
اس Hasan ايدين ، و بىن ، تله بىن استعانته
ياده سالان سويودا قلان بىنوارى
مشغول او لورمى پىنج كىزارىنده صحبته
بىر باغ و هلیم تاپانىيرى يېچاره ياندىرا
محتاجدر ئوزى و عيالى حرارتە
شىر خدا كىمى فقرا بىرور اول داداش
سن ده ئوزون شىبه ايله شاه ولايته
آج قالدى اهل يىتى ، ئوزى اوچ گون اوچ كىچە
و بىردى فقيره رزقنى قاتلاشدى زحمته
سندن بوقدر ايستەن "اصحاب احتياج
بىر مختصر كومكلىك ايله اهل حاجته
اون مين تومنلى يوزده بىرین ايلسە فدا
ارباب احتياج چىخار استراحتە
شىطانه اويمى ، باتما بىجاقدر بولون سنين
تبز ختم اولور بومركە ، چىكىز قيامته

تسپیحی قوی کناره ، گوزین بورما شیخنا
اللهین احتیاجی نهدر بو عبادته

و بیر بیر چرەک چوردک آپاریم اهل ییتمه
او لسون سبب رضایت فخر رسالته
رحم ایله میر قوهوم قوهوما ، قونشی قونشیا
تبديل اولوبدی چونکه مروت قساوته
اما شبستر اهلی گوز اهلین آراشمیری
بو خدر باخان فقیره یتیمان عورته

اهل وطن قالیبیدی یامان گونده ای شنی
ای اللی مین توئنلی ، تف او لسون او دولته
قارص اهلینی نه طوز ایله باکو جماعته
بسییر اوج ایلدیر ، سیزده گاین بیر حمیته
یوللارلا زحمتیله او زاق بیز مسافه یه
بول و غذا و البسه میتلرجه کافته

اونلار ویریله مفت و مسلم بو بوللاری
اما بیزیمکلرده باخین بیر قساوته
کبر و غرودیله دایانیب تکیه گاهنه
بورج ایسته ینده یو خسواری باشلار ملاته
اونلار ویریله مفت ، ولاکن بیزیمکلر
ویرمیرله بورج معامله سیله وعیته

بیدار ایله یاتانلاری یا صاحب الزمان
دولتیلار تمام گیدیب خواب غفله

ای امت محمده رحم ایتمین کوشی
نار اهلیسن ، گووه نمه نماز و طهاوته
دین قارداشین عیالی معجله نده آج یاتیر
وزر و وبالی بونو ما ، کیتمه زیارتہ
دور و برینده اللی نفر مستحق وار
زوار اولور امامه ، باخین بیر حماقته ؟

بزم عزاده باشه وورار ، های و هوی ایدر
 دونق ویربر دیله لله فلانکس شریعته
 گوز یاشی ، های و هوی دویورماز قاریلاری
 اون شاهی ویر فقیره ، ویره هفردم اته
 یا وب رحمتونله بیزی شادکام قیل
 ویردیک قسم چنابوی نور نبوته
 دولتلینین غمیننه دگل ، یاغدی . یاغمادی
 اما تیکیب گوزین فقرا باب رحمته
 اونلار ایدیب تدارک اوچ ایللیک ذخیره سین
 مشغولدولار بخاری باشندما محبته
 اما فقیرلر سویوق ایولرده تیتریری
 نفرین ایدرله دهبدم او باب تروته
 باخدی طبیب معجزه ، تریتندی باشینی
 بو خدر علاج سوبله دی درد جهالته

بیلەم دیم

بندەنی عفو ایله ملت گرک
معبدە میخانە دیدیم ، بیلەم دیم
باشنى دیوارە ووروب ، سیندیران
عاقله دیوانە دیدیم ، بیلەم دیم.

من نه بیلیم قارغا خوش آواز ایمش
بايقوشا ، بايقوش دیمک اواماز ایمش ؟
تلخدى اوقاتیم شریفیم بیر آز
بايقوش او حیوانە دیدیم بیلەم دیم

کوردى فلاسکس يوخودا بېر گىچە
 قول بوبون اوامش ھانیور خورلە
سر خوشدیم شبرە انگورلە
اویقوبا افسانە دیدیم ، بیلەم دیم

بیخ و سقل صحابین الدن سالین
ایلىيون ذم او قزیل دیشلری
عصریمە لازیم اولان ایشارى
مورگە دین اوغلانە دیدیم ، بیلەم دیم

دشمن دین گویده گزیر قوش کىمى
معبدى ویران ایدە جىكىز ، اگىل
کس سەسيوی ، باشاوا بېر چارە قىل
قارعه قرآنە دیدیم بیلەم دیم

کورچك اليئنده ڙزيته جعفرون
ونگى بوزولدى ، صريفي ڪوولادى
غىظهه گلېپ ، بومب کيمى پاتلادى
آغزينا قورخانه ديديم ، بيلمه ديم

وزر وبالى ، گنهى بونوما
مشدى جامن وير بولوي آجلارا
پيڪرى عريانلارا ، محتاجلارا
گيته خراسانه ديديم ، بيلمه ديم

حاجى داداش سالما ئوزون زحمته
وير او بولى ملت بي دولته
كافر اگر بورج وپره ملت
بند اولار ايرانه ديديم ، بيلمه ديم

اويمش عجب غفلته قارداشلار
چورت وورار ، صبح و مسا يوخليلار
من ايله بيلديم كه اوسر ساخليار
سرمى غليانه ديديم ، بيلمه ديم

آندي الين قائمه خنجره
دوردى بش اون ووردى من مضطره
من ايله بيلديم كه او سوز ياخشيدر
ياتما مسلمانه ديديم ، بيلمه ديم

دوستا ديهير دوست خطبياتنى
كه ابده اصلاح عيوباتنى
دين و وطن دشمني ظن ايله ديم
معجزه بىگانه ديديم ، بيلمه ديم

جانلی جنائزه

ماه صیام گلدى مى مالدى فرمته
 اى کاش گلمىیدى اوروج بو ولايته .
 اى ماه روزه ، اى د�ضان ، اى فلان فلان
 خلقى گتىرمه تىنكه ، بوزون سالما غېتىه .
 كىت هىرىره كېفوندى ولى گادە سىسىكە ،
 يو خدر دوام مندە او تۈز كۈن كىسالىه .
 انطارى يوخ ، او باشدانى يوخ يېوالرىن
 تىكلىف شاق ئاھلز حق بىيضاختە
 افطار ابجون كىاب ايدەن بىر جەرك اتى
 اى مالدار گىل بىزە باخ بىر قنانعە .
 آخشام او لاندا چولەبى لېرىز ايدىر خانم ،
 يەغى كە بىر چەرك سو توکور هەدرم اتە .
 قلبى ضعيف ايدىر بو قضا ، هوشى تارمار .
 من تاھدارام او شاقلارارى ، عودت دۇز ايتە .
 جىنگ وجدال ماه مباركە چوخ اولار ،
 حقسىز چىخار فقير كىدەگەر شكايتە .
 عورت منه يامان ، من اوئنا سىيلەلى و تېيك .
 قان ايلروخ گەر اولبا همسايە واسطە .
 وارلى اگر ققىرون ازە داشلىن باشىن
 تېيە ايدىد حکومت او باشى جراحتە .
 بىر اىل قايلر اذانە هله قوى باشىن يە .
 اى بىنماز آچما گۈزۈن ، باخسا ساھە .
 ھات باشوى كىھم دىسە ولعظ ، وارام ، ولى
 ئاما پۇخام اوروج كېمى مشكل ھېلتە .

چای ایچه سم صحر گیده رم اختیار دن
 قویمازلا ، قویماسینلا منی با غ جنته .
 من زر خرید قول دکلم هاه روزمه به ،
 من نوکرم تیمه ، غسله ، طهارتہ .
 مال یقینی ملا بیه ، من اور و جلاغی
 من مال حقه بندم ، او مال رعیته .
 خاون گورنده خاننی آلنی قابا قلانیر ،
 من خلوتی گنانه ایدیرم ، او صراحته .
 ساقی غریبه ایشدی بو ایش خبلی گوله ای
 وقفی بیه و گوله گوله آغلار شریعته
 ای یار غار کافر ایدیرسن علینی سن
 اگلشمیسن بزید کیمی تخت خلافته
 طلابی یغمسان باشاوا بید مراملن
 مختص دکل مرامین عموم ذیفر استه
 عرضی قلوب ایشیکده مهاجر لرین تمام ،
 میرزا ویربر تومنلری اصحاب نروته
 اون مین تومن فقیر پولین دولدوران جیبه ،
 تذویر ایدیب حصیر سالیرسان عمارته ؟
 ساقی دونن بو وقت کیچر دیم بر ابدن ،
 دوشدی گوزوم او ستدی بید یکس عورته
 بیمار ایدی ، غریبدی ، بی اختیار ابدی
 محتاجدی دواهی ، غذاهی ، حمامته .
 من مضطرب با خاردیم او جانلی جنازه به
 آغلار دی گوژلریم او پریشان قیافتہ .
 بید تخته پاره تک قورومشی او بینوا ،
 گوردوم او بینوا دوشنه نیب خاک ذلتہ

زلفين ايديب نقاب سارالدش عذرانيه .
 باشين قويوب داش اوسته ، گيدير خواب راحته
 شكلی بيان ايديردی که بو بير عزيز ايمش .
 بيچاره بير قضا ايله دوشمش بو حالته
 هر کس اونا باخباردي ، ديهردی که جانی يوخ .
 من ده ديهاردیم عمری يتیشمش نهایته .
 ناگه گنيردي هوشه اونی تاققاتاق سهسي .
 آچدی گوزون ياوشجا منی سالدى حيرته .
 بير باخدی حسرتيله ، ينه يومدى گوزلريين .
 اگدی باشين يوزون دايادي سنك عبرته .
 معجز ! بوسه سندر ؟ - دبدی باخدیم دیدیم که هیچ ،
 دولتيلر گيديرلر نماز جماعته .
 بير آه چکدی شعله سی ياندیردى شاعرى
 بارب اولارمى چاره بو بيچاره ملتى

خنیافت و فلاگت

او خوردى مرتىه خوان من باخيردېم حيرتلە
 ووروردى باشە جمانت كمال شدتله
 رفيق قوزاپى باشىن دېدى : ايل اشاغا
 دېدىم : نىھ ؟ دېدى : هەرنك اول جماعتلە
 دوا دكىل باخاسان خارجى كېسى خاقە
 گۈك ملول اولاسان سىن دە بو مصىبىتلە
 خلاصە مرتىه يېتىدى ، چكىلىدى يَا آللە
 كوتوردىكەن طرف كېرىيادە ملتە
 دوشەندى سفرە يېرە ، خونچە پلو گلدى
 قارىنلار اوالى چراغان او دادلى نعمتله
 يانىردى بىنچ او مجلسىدە ، خلق تراردى
 ولىك قار ياغىردى ايشىكىدە شدتله
 يېغىلىدى سفرە ، تمام اوالى مجلس عشرت
 اياڭە دوردى جماعت يېرىنەن عزتله
 عباسىنى كوتورەن ايلدى خدا حافظ
 يولا سالىردى قوناقچى يىزى نزاكتله
 فناوىيلر ياخىلىپ كوچە چون ايشيقلاندى
 دېدىم رفيقه باخ ايندى اويانە دقتله
 باخوب نە گوردى بېرىشان ، بى نوا بېر جمع
 آياق يالىن ، بدن عريان ، دوروبلا ذاتله
 نە ونك واردى ، نە قان يوزلىرىنده دم بستە
 باخىردى خلقە او بى نور كوزلار حسرتله
 دېدىم رفيقه كورورسۇ او طفل معصومى
 دوداقلارى كوكىربېب ، چنك ايدىر طېيىتله

او عورته نظر ایت ، اکله شیب بوز اوستنده
باشی آچیق ، دوناجاق بوگیجه او حالته
روا دگل باخسان خارجی کیمی اونا سن
عداوی سالامیاسان باشنا محبتله
چگر کتاب ایدیجی حالدر ، بو حال ایدوست
نیجه گیدیب یاتاچاقسان ایوینده راحتله
رفیق یومدی گوزون ، ترلادی خجالتند
باشین آشاغه سالیب ، کیچدی گیتدی صرعتله
دانجا سهسلدی معجز : رفیق دور ، گیتمه
کرک که تیتره یه سن سن ده بو جماعته
بو یاره لی باجیلار مرهم ایستیبر سندن
هارا قوبوب گیدیسن ، خلقی مین جراحتله

خلقی بیدار ایلارم

دلبرا قالمش بزه دنيا شنود و عاددن
خسرو پرویزدن ، شیریندن ، فرهاددن
نیلسه انسان ارلار آسوده خاطر هرزمان
غصه سیز ، غم سیز یاشار-ایتمیدم سوال استاددن
او لاما دوراندیش چوخ ، درویش احوال اول دیدی
یوخ چهاندا بیر گوزهل شئی هرچه بادا باد دن
عقل بیدار اولسا پرت ایلر سنی صبح و مسا
ایچ شرابی ، سوک چیخار غم و بشیین بنیادن
او غلون ایستر مرگوی ، قیز تلخ ایدر او قاتوی
فائنه بو خدر سنه اولاد دن ، احفاد دن
بانگی سات ، دکانی هم خرج ایت ، ایدیر و اوث غلط
خیر گوومز هر آتا ، هر والده اولاد دن

باغی سات ، سرباز توچی غصه سندن اول خلاص
 چونکه باغ دلتنک ایدر باغ صاحبین آرواددن
 چون وورار قامچی باشندان ملتین سربازلر
 تربه محمود تیتره ناله و فرباددن
 نه جوانه رحم ایدر ، نه پیره نه خانباچیه
 علم ظلمی حرمله تحصیل ایدوب شداد دن
 سات میتیل یورغانی ویر سربازه قورتارجانوی
 ای تکذ باجی مروت گوزله مه جلاددن
 باجی یم من ایتمرم اندیشه دوز حشردن
 حاجی قارداشلار نیه خوف ایلمیر میعاددن
 چاره یوخ غیر قویوب قاچماخ اوغول آل بیر بیلیت
 دیفلار انسان چیغه ماسا بو خانه بر باد دن
 دوییدی استبداددن تورک و فرنك و روم و روس
 دوییدور بیلهم نیه ایرانلی استبداددن
 ظلم الین کوتاه ایدین ایش گوسترین ایشیز اره
 تا بکی گلین سسی ایرانلینین بغداد دن
 علمدن بی بهره ملت نیمه سین ای دوستان
 ایمه سین هجرت ، نه یاپسین بو خراب آباد دن
 غیر ملتلار قویار اولا دینه میراث علم
 بیر کفن ، بیر قدره قالدی بیزه اجداددن
 خلقی بیدار ایلمک ممکنی خواب جهله دن
 ایلم ر بیدار معجز قور خناسام ایجاددن

گل باشیم او سنه

سالدى آی قدان عاشقى اى يار فرقتین
 گل يير عيادته اگر او لسا فراغتین
 جانم گایب دوداقه چکر انتظاروی
 مايلدی چونخ زيارته ماه طلعتين
 جان اوسته عاشق ايله ظرافت روا دگل
 گل باشيم او سنه کيچدي زمانی ظرافتین
 امرون ندر بو بارهده حکم ايله اى وطن
 او لسوون فدا قدملووه جانی ملتین
 عاشق يالان دانشما مکرر ديديم سنه
 او لاما سبب تنزلنه قدر قيمتین
 ويرمزله اختيار ايله يير جرعه سو منه
 ياخشى بلدىن حالنه سن بو جماعتين
 اون مين تومن قمارده سرکار غيب ايذر
 يير ذره ترلمهز توپوغى کم سعاتين
 سفره دوشهر ، قوزاقلىق ايذر قارنى تو خلا لا
 اما ياتار سنين گيجهلر آج كلفتون
 جام و پياله ، مطروب ، هزمار ، چنك ، عود
 حاضرلانير بو بزمده هر زادى جتنين
 تقره ظروف ايچينده بهشتى طعاملار
 بي هوش ايذر دماغى اهي ناز و نعمتین
 يارب خيالدر بو و يا اينكه خوابدرو
 بش يوز تومن ده خرجى اولار يير ضيافتین ؟
 اى نازنين هيج بيلوسن بيرجه نيلوسن
 بو پول خونبهاسيدر اهل زراعتین

قحط و غلاده اولدی تلف بیر کرور جان
 سویله گوروم قراری بودر آدمیتین ؟
 مطرب ، کمانچه نالاسی آغانی پرت ایدیر
 قویور ایشیتین آه و فقاین رعیتین
 هضرابی توی کذاره قبول ایله عرضی
 آخر قدیم واریدی منیله رفاقتین
 ای تیرمه رختخواب ایچینه قویلان ان عی
 گیتسه وطن ، وطنله گیدر استراحتین
 هور گنیسن زماناده بیر او خشاماق فقط
 بود خدر سوای بو ، سنین نوز گه مزیتین
 سن دشنیله جنک ایده بیلمزن ای عمو
 دعوا گونی سلاحیدی گوز یاشی عورتین
 غفلت چون ایتدی اورمی عمارتلر بن خراب
 بید گون بخار سونده او غفلت عمارتین
 ساوج بولاقیله قره قشلاق حکایه تین
 نقل ایاسم جنابوه آرتار کسالتین
 بید مال آباردی ظن ایدیسن بیزدن اشیا
 ناویسن هم آباردیلا مینزلر جه عورتین
 ساقی جهت ندور منه می ویرهیسن بود گون
 لازم دگل غرور ، ویر آل مندن اجرتین
 معجز بود گون که هر کس ایچون بید وظیفهوار
 سن ده دعای خیریله باد ایله ماتین

وار

«دیسم که حسنده یوسف سنه برابر وار
 نیجه دیم بو سوزی تاری وار ، پیمپر وار»
 چکیل کنارده دور ، سیر ایله او مه روئی
 سو خولما یانته عاشق ، الینده خنجر وار
 قویولا اسینی معشوق خلق جلادون
 دیمه له آدینا «یار» هاردا بیر ستمگر وار
 بقدر الی تومن بلع ایدیر هر ایل یاران
 مثل گرک دغا بیزده بیر سماور وار
 غریبه در که بو خرجی گوروب دیمه الله گه
 بیزم وطنده نچون الی مین قلندر وار
 وطنده چو خدی ایلانچی ، دیلانچی ، جادو گر
 نه کارخانه پنه ، نه معدن زر وار
 او تو ز تومن ایکی لامپایا بول ویرمشدیم
 قولوم تو خوندی او سیندی دیین که : «اللاروار»
 گر ایگنه ویرمیه کافر قیچیم قلار عربان
 الهی ساختلا بلادن نه قدر کافر وار
 بش آلتی مین طلبه صرف نجوبله مشغول
 باخین گورون نه قدر مفتخار دلاور وار
 نجفده هر بیدی اون مین تومن ایدر مصرف
 گیر دیوار بیزه یاران ، نکیر ننکر وار
 قولاق نهار ایشیدیر وهنای ملتدن
 او شاد» سنده ولی خاطر مکدر وار
 ادبله می ایچرم هر گون حق حضورینده
 اگر ادبیزه جتنده آب کوثر وار
 گیدین دورون قاییدا ، قویمیون گله واعظ
 سریمه شور ، الیمه شراب احمر وار

ای ویلهلم

گیتدى الدن هرنه وارسا ، ماملك اى ویلهلم
 قلامدی ایوده مگر قابیر ، الک اى ویلهلم
 بینوا مخلوقه بیر دامجی یاغیش یاغدیرمیری
 ظالم و جودیندن سین چرخ فلک اى ویلهلم
 قیمت بوغدا ترقی ایلدی گوندن گونه
 سکز عباسی دوتور سکز چورک اى ویلهلم
 دیش دایانماز قارشیندا چونکه هر بیر باتمانین
 داش ، کسک وارد ایچینده بیر چرمهک اى ویلهلم
 بو قدر قان ایلدبن بسدر ، کفایتدر بالام
 الوبهر شیتنمه ، آز قداره چك اى ویلهلم
 گون اوژون ، کفت اوروج ، دویماجیله گیچمیر عمل
 دیزه کفته ، هم کباب ایستر یورهک اى ویلهلم
 «معجز» بخت قرانین هرنه گلسه باشینه
 هامیسی سندندی لعن الله لک اى ویلهلم
 بیر سوری خیرداوشاق وار ایوده هریان لات ولوت
 قدرتیم چاتمیر آلام بیر توب قدک اى ویلهلم
 طفل معصومی ټوجاغیمدا آپاردم بزاوا
 وی مدی بیر گونلگیله بیر لچک اى ویلهلم
 بیر قبک بورج ویرمیر استامبو لچیا ، تفليسچیلر
 اسکناس وار هر بیرینده بیر اتك اى ویلهلم
 باغمیز ، بوستانمیز اود دوتندی یاندی ، سهلدر
 وار لیلار بیر شربه سو ویرمیر ایچک اى ویلهلم
 «رحمت آثاری یوخ دولتلیلرده مو قدر
 وار لیدان ممکن دگل پول ایستمک اى ویلهلم

سو ایچه نده لعنت ایلر شمره سو تاجر لاری
 ټوزلاری ظلم ایلیری او ندان قشگ ای و یلهلم
 قالب بیرو حه بنزهه بیمروت اغانيا
 حلقی شیرین کام ایدرمی بوش پنک ای و یلهلم
 صلح باش دوتمور ، ایشین راست گیتم، یر آیا ندن؟
 حق یانیندا بیر گناهین وار دیمک ای و یلهلم
 بلکه او غلان قیر خدیر یر سان ساقالی ، او نداندی بو
 چونکه ایتمز فاسقه آللہ کومک ای و یلهلم
 تون بهتون ساقالی قیر خدیر ماق ظرافتندو مکر
 هر تو کیندن سال لانیر یو زمین ملک ای و یلهلم
 کل گناهین توبه ایله آج یولین استانبولون
 رحم ایله الدن گیدیر دام و دیره ک ای و یلهلم
 نه با غیمه دا بیر اریک وار ، نه جیبیمه ده بیر قبک
 مالیات ایسته در مباشر نینیک ای و یلهلم
 پول وصول او لاماز بوایل دیوانه مندن بیر شاهی
 وورسالار لو تجانیما، یوز یول کوتک ای و یلهلم
 بو اورو جلوقدا خلاص او لدوقد داداش بکدن عجب
 گندی بیلدیر باشیما یوز مین کلک ای و یلهلم
 پایدار ارسون جهان ایچره دیموقرات فرقه سی
 تا نه قدری واردی دریاده نمک ای و یلهلم
 آج یولون استانبولون درحم ایله آللہ عشقته
 خلقله اگلننه چوخ ، بسدر هنک ای و یلهلم
 بورج و یرن یو خ ، قوتیم یو خ ایشلیم، بس نیلیوم
 قند و چای لازم دی ، هم نان و نمک ای و یلهلم
 من حاجی زاده نیجه باتمان بئلی شیشلیم بره
 قولوما لازم دی بیر قلین بیلک ای و یلهلم
 شعر یازما قدان عبارت بیر متاعیم وار منیم
 او نادا ایرانی و یرمز بیر قبک ای و یلهلم

بیر بیرینه چالخادوز جمله چهانی هر بریز
 باشوزا یغدوز بش اون مین بیج دبک ای ویاهم
 آی بالام ال چکمیسیز خاقین یاخاسیندن نیه
 من بیج او غلی بیج ، حرامزاده فرنگ ای ویلهلم
 بیر گون ایلر ظالمی عدل الهی دستگیر
 باخ اگر بینادی سنه مردمک ای ویلهلم
 تور کیله روئی باریشیدیر ، انگلیسی آت گیده
 او قبول ایتمزه فی الشار درک ای ویلهلم
 نیقولای ظلم ایلدی بولدی جزاسین عاقبت
 گور زیجه ژنداندا قالمش چار تک ای ویلهلم
 تختوی تابوت ایدر بیر گون سنه نده روز گار
 کیمسیه رحم اهتز اول ظام فلک ای ویلهلم
 معجزه ر وقت جیبارین بو خلا ، گوره بوش دام جیبار
 گوزلریندن یاش بسان مرجمک ای ویلهلم
 قیزلارین او غلانلارین بو غسون گوروم خیر نه کسنین
 یا آپارسین هامیسین بیردن چیچک ای ویلهلم

پروسیا شاهی

جهانی بیر بیره چالدی پروسیا شاهی
 بیزی بو حله مسلان و یلهلمدی واللهی
 نه کافره ، نه مسلمانه رحم ایدیر بو قوم
 زهرلی قازیله مخلوقی ایله بیر معدوم
 سوآلتی لودقلاری هی گزیر دنیزلرده
 ده لیر سفینه لاری غرق ایدیر دنیزلرده
 گهی چیخیر گویه گوزدن نهان او اور ماشینا
 گیدیر گیدیر قاییدیر بومب سالیر آدام باشینا
 گهی چکیر توپی وردینه ، کاهی رینایه
 تکان و بربر سه‌سی دوردنجی گویده عیسايه
 بیله خیال ایله واردی رحمی آلمانی
 اگر بیله بیله سن یو خدی دین و ایمانی
 تو تاخ که واردی گناهی آداملازین یاران
 دیین گورمه اونا نیلیبیدی بینوا حیوان
 آداملازین قویور آج گوزلرینی ، کله‌تنی
 با یقلا را و بربر انسانلازین لطیف اتینی
 قولاق و برین سیزی تاری بونین بالانلاوینا
 نه گله آغزینا سوهلر و گلمز هیچ عارینا
 گهی دیبر گیده دم حجه ، باغلارام احرام
 گهی دیبر عجمم ، ایله بیزی بدنام
 اگر او بیزدن او لیبدی ساناردی املاکین
 پاشین اشاغه سalarدی چکردن تریا کین

اگر او بيزدن اوليدى باخادرى خلق سوزينه
 غزىت يازانلارا لەت ايىدردى هم ئوزينه
 دەمك دەكل او بىزيم جىسمىزدىن البتە
 نە عقلنە ، نە فراستنە ، نە طبىعتنە
 يىلە خيال ايلە عاجزم جواينىنە
 هانى او مومنە بنزەر بوبون جىابىنە
 كەل اينى باس الوي آئىھە قرآنە
 گوردەك جىابوی كىم بنزەدىر مسلمانە
 اوچ ايلدى قان تو كېرى ، سوبىر اهل ايمان
 بو قدر ايو يغىرى هم دىپەر مسلمان
 كىم آد قويبىدى بو وحشى جماعته مدنى
 بىرچىن ناخوشلغىنا اوغراسىن گورىم بدنى
 اگر تمدن عبارتدى بو رذالتدىن
 كېچە يىرىن دىئىنە چىيخىميا خجالىتنە
 بو دعوانى اوزادان پادشاه آلماندر
 بونا شهادت ايىر كىم كە اهل ايماندر
 شرافت اومىمادى «مڪجز» نە حال و آينىدە
 بو آلمانين نە تۈزىنە ، نە پادشاھىنە

وھن قا وھن

اولماسیدی ۋولوم ، قوجا كېشىلار
دولدوراردى جەنانى سۇر تا سر
نېجەكى دولدوروبىدى اولدوزلار
صحنە آسمانى سر تا سر

بىللى لال ايدىر جفای خزانات
اولا بىاماز هيشه گل خندات
كىرك اينسىن خزان مروور زمان
گل عمر جوانى سر تا سر

قىشدا چون قار ياغار يرى ئورتىر
احتياجات گوت بىكون آرتاوار
كىرك ييرحم قالسا آج ، يوتاوار
هم اينى ، هم چوبانى سر تا سر

كىرچە ايام آغارتىدى ساققالىن
ياشون آرتىدى دكىشە دى حالىن
كوجالى اولسىدى بختى حمالىن
چاتلامازدى دابانى سر تا سر

اي عدو سوا يىلە سونر آتش
نه سرايىلە . بلمىسن ئوركش
اولماسیدى جەناندا زەمىتكش
كىيم تىكىرىدى بىنانى سر تا سر

ایشله سه حاجی بش دقیقه صباح
 ذخت کاردن اولار آگاه
 چکسه ال ایشدن آدم ، عبدالله
 غم بویار اغینانی سرتاسر

چو خلارین بو جهالت آلداتندی
 دستگیر ایتدی ، قول دیبه ساتندی
 بو همان چهلدر که تیتره تندی
 هند و چین و خطانی سرتاسر

جهل وقتا که اولگوجین بیله دی
 هر کسی گوردی قانینه بله دی
 بو همان چهلمدور که یاره‌له دی
 «معجز» ناتوانی سرتاسر

ای جوانان جامع الاخلاق
 بیوفا در جهان نیلو طاق
 چون گوزوزدن نهان ایدر توپراق
 شاعر بینوانی سرتاسر

دوستانیله عیش و عشرت ایدین
 گاه گاه هم منی زیارت ایدین
 اهل ذوقیله سیز محبت ایدین
 هم گونی ، هم شبانی سرتاسر

شبلستر دلا

مکانو بلاشما

شبستر دن استانبولا

اهونه چوره ک قیستی بو خدر نگرانوخ
 قند چای آلیرام گونده فقط بیرج، قرانوخ
 چیت بوردا بهادر گلن او لسا بش اون آرشین
 گوندر منه هم قیزلارا شاللوخ و تومانلوخ
 گلسن گوشستانه عم او غلی کیچینه رسن
 باخسان سوزیمه ال الله وبروخد فازانوخ
 گلسن وطنه اون تومنه بیر اینک آسان
 بیر طویله قایتدیرسان اگر بیرده سامانلوخ
 منه ساغارام هم پهینین بایپا قایرام
 آلتین میله ردم ، سنده او تار ایله چوبانلوخ

استانبولدان شبستره

بو امر محققید که بیز ملت ایران
 خورتanh و هم غول بیابانه اینانوخ
 افسوس که نسوان وطن گورمدی بیر گون
 ایرانی هین اوچوز سنه چهل ایتدی قارانلوخ
 تا عمقزی وار گوزده ایشیق ، تنده توانا
 هر ذحمة ، هر محنت غربته دایازوخ
 یاندیم من ، اوزان سن ده هله وقته قالیر چوخ
 صبح مدنیت آچیلان دمده اویانوخ

وقتا که طلوع اپلدى خورشيد ترقى
 او ندا که ايشيقلاندى ييزيمدە آبادانلوخ
 منه گلورم يانووا ، يعني او زمان که ،
 نه سنه طراوت قالى ، نه منه جوانلوخ
 من ساققالى ، سن زلفى حنا ايله بويارسان
 ويردوخ او زمان ال الله بولوارى دولانلوخ
 معجز او تانير قيرخميرى ساققالى ديدىلر
 نه ! . . . ييزده حيا اوسا ، جهازدن او تانلوخ

دېكەيلر

چون يتيشىدىم وطن « آچما دهانىن » ديدىلر :
 « دىنمه ، دازىشما و تربىتمە زبانىن » ديدىلر .
 « قوي بش اون توك چنوه ، او خشات توزون شىعە لە
 گىيىدە قىرخدىرىما باشون ، چىكمە دابانىن » ديدىلر
 بير عبا سالدى آنام چىكىنئىمە ، گىيىدىم قولونى
 « عىبدىر ، بوردا قولون گىيىمە عبانىن » ديدىلر
 « مسجىدە داخل ارلان وقتىدە كرۇش ايله
 وير سلام ، ئوبىگىلە دستارىن آغانىن » ديدىلار
 ديدىم - آلمە باخىن ، ايتىمۇن ، آخر تولۇم
 « گىر بوجور ايتىمە سن ، چو خدى زيانىن » ديدىلر
 دوشدى دالىجا يش اون دانە دىلچى هر كون
 « وير گوراخ همىرى حقىن فقراين » ديدىلر
 ديدىم اى واي نه چو خدر فقاراسى بويرين
 « وار شبىرە فابرۇقاسى گدانىنت » ديدىلر
 « مالىوبىن بشىدە بىرىن وير سىدە ، مفتە خورا
 او جلازىن كىسمە بوغون ، چىكمە دابانىن » ديدىلر .

میلزه من نیله مشم

باشیما زلف قویوب ساققالی قیر خدیر مامیشام
 خلقدن دشوت آلب کیسه می دولدیر مامیشام
 جدیزین وقف سویون ملکیمه آچدیر مامیشام
 ای شبسترلی داداشلار سیزه من نیله، شم

بیر قران بول آباریر دولت ایران دریدن
 ظلم ایدیر فرقة قصابه او تاییر تاریدن
 مهر دبعیه آلیر باج تولیدن هم دیریدن
 من بیله ظلام و ستم خلقه روا گورمه میشام
 ای شبسترلی داداشلار سیزه من نیله، مشم

گودوسیز من نه آذانم، نه قزاق ای کشیار
 گوره یوب قونه ارا هر گز بر دابن ای کشیلر
 سالمیشام لفه شاوریمه باغ ای کشیار
 پانتولون کیمه مشم، بو غلاریمی بور ما، میشام
 ای شبسترلی داداشلار سیزه من نیله، مشم

کفرمه حکم ایله دیز هانسی گنهیله منیم
 جرمی نابت ایدین بیرجه گواهیله منیم
 نه طلاق ایله ایشیم وار نه نکاحیله منیم
 قیزیزی حاضر ایدیب مجلسه دیندیرمه مشم
 ای شبسترلی داداشلار سیزه من نیله، مشم

من فلانکس دگل ، صینهمه ایراد ایده سن
گیت کبین کسمه دیه اوستیمه فریاد ایده سن
یخسان خلقین ایوهن ، وز ایوهن آباد ایده سن
من هله هیچ کسین قلبینی سیندیر مامیشام
ای شبسترلی داداشلار سیزه من نیله شم

ای عدو چک قیلیچون ایله مر بایه هجوم
شیربرنجه ، خاما یا ، هم قارا دولایه هجوم
بی جهت ایلمه چو خ «معجز» شیدایه هجوم
من مگر ایله بش اون بول سیزی گولدیرمه شم
ای شبسترلی داداشلار سیزه من نیله شم

شنبه‌ی عصیان ۵۵

نه تار وار ، نه کانچه ، نه دف شبسترده
اما ندر ایلمه عمرون تلف شبسترده
نه یوز گولر ، نه کونول شاد اولار ، نو گوز روشن
سونوب چراغ سورور و شعف شبسترده
بیریسی ساققالا ایراد ایدر ، بیری بوغوا
هزار درده اولارسان هدف شبسترده
خدنا نکرد ، باشیندا اگر اولا کا کل
بولار آخوند اوئى مثل علیف شبسترده
جهنم اهلی کبی کارین آه و زار اولا جاق
بوغازیوا سالاجاق غم قنف شبسترده
عودى آل الله ، قوى طاسکلاھی باشاوا چون
چکیپ سیاه غم و غصه صف شبسترده

پیلوه با غلا برهه ، هم یاتیرت دايانلارین
 که ايستيisen اولا سان با شرف هبسترده
 اوئين که واردر ايننه خلاج تغيرى
 او لاناسان اوئىلە سە طرف هبسترده
 مباد ايلەسەن اوستى باشوى خوشبو
 کە بىرىدى عطرە بوي كىف هبسترده
 گرك قىول ايلەسەن «مەجزا» بخاطر خلق
 آغا ذوغالە دېوھ كى صىف شبسترده

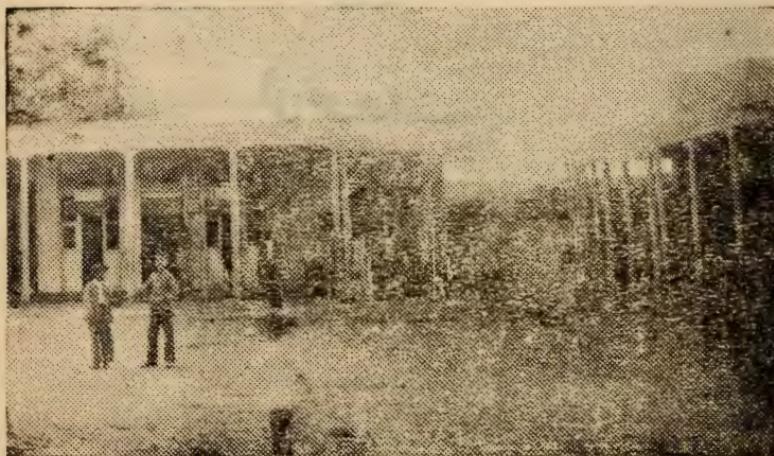
كۈچەلىر

بالچىق آيقلاماغدا اگر وار مهازىن
 ايرانه گل ، زيارت ايديم ماھ ئۇلمۇتىن
 اپتلر بوكۇزىسى اوستوه بازار و كۈچەدە
 ممکن دىگل فرار ، تىز ايلە وصىتىن
 زيرا كە كۈچە دار ، گل و لاي دود و بر
 دور ، قاچما كە گىدر هدر ، سىعى و زەختىن
 نودانلار اەشلىيىنده چوور بودىكى ترسىتە
 و قىتكە دولدى ، توك يىرە اىسلاما كسوتىن
 يىخسان آزان ايوەن ، تازادان ايلەسەن بنا
 ختم ايلە كۈچە دن كىچىك اوسا عمارتىن
 اردى بېشىت سونلارينا ساخلا ئولىگى
 جان ويرمه قىش زمانى اگر واردى غيرتىن
 نقل جنازە ايتىگە بول يوخ كە دامدىن
 قارى تو كوبىدى كۈچىي دىندار ملتىن
 نعشىن قالار او طاقىدە ، حمام تك تو خار
 ايدىء ايدىر جماڭتە بوي و كثافتىن

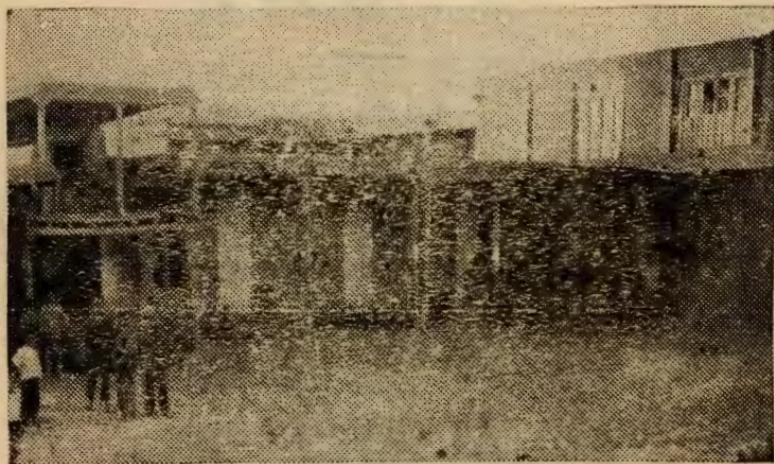
عقاون آزالسا ، دوشسه بولون بو ولايته
 گيتسن حضور پاکنه در یاری حکمتين
 سویله آغا نه ايلميسن اختراع سن
 که دولدوروب جهانی بو اندازه شهرتین
 قیخدیر میسان بش آلتی ڪچل باش زور ايله
 بوندان سوای نادر وطنیه ، خلقه خدته تین ؟
 دلاکره سیاست ایدیمسن ، ايشیمه میشم
 که وورماسين سقالینه او لگوج رعیتين
 مرداد آیندا ایلمیسن نطق ار ، بلی
 بیر آی تمام نهمه دایر جماعتین
 ملت موپر ال آیاغ ووی چوخ احترامیله
 سویله علتنی بو ایمش او حرمه تین
 باشین يازان جماعته لازم دگل حجم
 ای بیهقوق عجم له مگر وار عداوتین
 شمشیر آبدار یهانیله « معجزا »
 وور کاهسین ، دوشور یره دیو جهالبن

معجزین وطنده

«بازار ملی» نین شبتر شعبه‌سی

شبسترین مرکزی میدانی

قىز لار و خانهملار اىچچون

اوخويون

آردا دين بېلسە يازى
 تۈزى يازار كاغاذى
 يالوار ماز ياد كوشىيە
 سن كېچنە آرازى

مانغ او سا ياز يان
 كېدىن دىن قاضىيا
 فېر ملت گوركىپر
 يازى يازماق تاز يان

اوخو رو سجا و آلمانجا
 مەحتاج او لىما دىلمانجا
 هر كىس دىسە گىناھدى
 باشىن دولا قېرمانجا

ايشىت دەدەن سوزىنى
 او خو گودىن پازىنى
 قره يازى آغ ايلر
 او خوييانىن يوزىنى

اوخور او روس قادىنى
آنلار علمىن دادىنى
بىزىم حاجى كېشىلر
ئازانماز ئوز آدىنى

كۈزۈن سېل باخ ماشينا
دولانىر ئوز باشينا
بىزدە بىر زاد قايراق
اللشمەك بوشينا

ايغانلى قند قايرسا
محتاج اولماز پروسما
آخوند دىپەر ، مسلمان
كافر اولار اوخوسا

ایتالىانلار اهمانسىز
انگلەيس ھم قرانسىز
بىزە اھىگە ويرمسە
قالاجايق تومانسىز

آوتومویيل يورىدى
تۇز عالمى بورىدى
آرواتلار باخىب دىدى :
بو جىندى يا پريادى ؟

آوتومویيل قوشدى كېتدى
داغلارى آشدى كېتدى

بیزیم او لاغ بیزیز
حوالصلم قاشدی گیتدی

یایدا سویی دوندیرار ،
روس ، ارمنی و بلغار .
سن قیشدا با جاومیرسان
به جهنم ، به فی النار

من گیدیرم مر نده
تماشادی گلنده
بیزیم ملت یو خلیوب
آیلاجاق گولنده

دالین چویر مایانا
با خما ضرر زیانا
ساقهالی قیرخ توك یره
جولفانی کیچ او هانا

طیاره چیخدی گوبه
گلیرلار بیزیم گکوبه
بیز نهله روخ گوده سن
اود یاغدیرسا گونشه

بیر دانه یوخ آلماندا
حتا فرنگستاندا
فالچی دار الفنوی
مین دانه وار ایراندا

ئو كۈزى دانانمارام
دوز خىدە يانانە_ارام
بىر هوا دا دولانىر
من بونا اينانمارام

دىيىم سور دەرييە
اينانما جىن ، پەرييە
ھەركىس گلىرى قابىغا
بىز گىدىرىيڭ گىرىيە

كېرىن چوخ ، هەنرەن بوخ
بىر بوللوق دەگرىن بوخ
فەكرييەن گوگلارده گزىر
دنىادەت خېرىيەت بوخ

او خودون قىزلارى

چېخىدى اسفند ، گىردى فروردىن
 وقت عيش و نشاطدر پس از اين
 يەلى ، ابچەلى ، دانىشالى
 سكىمىھلى غصە قريشمالي
 قبل از آنكە سىزى يېر تور باق
 يار مهرويلە اچىيت قانىاق
 چون جوانلىق گىدر اولار سىز خوار
 ياغدىرار باشۇزا قوجاڭ قار
 قامتوۋ دال كمى ايىكى بوكولار
 دىشلار يېز ساكتىنيلە سو كولار
 ايتىپوت فوت فرستت حالى
 قىرخدىرىن بوغلارى و ساققلى
 و بىرمەسە كېنەلر سىزە رخصت
 اىلەين من «مجزە» يېعىت
 نە كى واردە بىسىلى ھم سىسلى
 او لاجاق ھامى «مجزە» مثلى
 زىجە كە دوشىدى دوريەلر مود دات
 كېنەل يەك دە بىلام دوشى خود دات
 حاجى تىكلىفین آنلار عالىدە
 داهى گىيمىز كەفت مەحرەمە
 اونى آنلار كە قات دا لازمەدر
 تىن دەيارىنده جات دا لازمەدر
 معرفت چۈن چوخالدى دىيادە
 باش اگەر ميرزا احمد استادە

رومله ال اله ویریب بیباک
 ایره‌نینی بیلیر اوزی ڪیمی پاک
 متأثر اولار او هـواره
 بیر تـکان باتسا پای بلناـه
 بیر یهودی گورنده ڦـمرده
 گـلـی فـی الفـور قـلـب اـیـوـی درـدـه
 گـورـسـه بـیـرـ صـرب آـغـلـایـر ، آـغـلـار
 یـارـهـ لـهـمـشـه یـارـهـ سـیـنـت باـشـلـار
 مرـدـ باـهـوـش قـابـ شـئـی سـاـنـهـ اوـزـیـ
 انـگـلـیـس وـ فـرـنـگـی آـلـدـاـتـماـز
 رـحـمـ وـ اـنـصـافـ وـ عـدـلـیـاـهـ یـوـلـ کـیـتـ
 بوـ دـیـانـیـ مـیـانـیـ گـلـ تـرـکـ اـیـتـ
 بـیـلـهـ اـیـشـارـ سـنـهـ وـیـرـهـ چـوـ ضـرـرـ
 بوـ سـوـزـهـ اـیـلـهـ بـیـرـ درـسـتـ نـظـرـ
 دـبـنـ عـبـارـتـیـ رـاستـ گـیـتـمـاقـدانـ
 نـهـ «ـعـابـیـنـیـ» بـوـغـزـاـ سـوـخـمـافـدانـ
 بـسـدـرـ بـوـ قـدـرـ پـنـدـ یـارـانـهـ
 سـوـدـهـ اـیـمـ آـتـیـ باـشـقاـ بـیـرـ یـانـهـ
 چـوـخـ دـیدـیـکـ صـنـعـتـیـلـهـ مـنـہـبـدـتـ
 دـیـیـالـیـمـ بـیـرـ قـدـرـ دـهـ ڪـنـبـدنـ
 سـیـزـ دـیـپـدـوزـ کـهـ خـلـقـ روـحـانـیـ
 قـوـیـیـورـ خـلـقـ اوـخـرـداـ نـسـوانـیـ
 حاجـیـ آـخـونـدـ اـگـرـ وـیـرـهـ رـخـصـتـ
 قـیـزـلـارـاـ مـدـرـسـهـ آـچـارـ مـلتـ
 اـیـنـدـیـ کـهـ یـوـخـدـیـ قـیـدـیـ مـلـانـیـ؟
 نـیــهـ تـرـپـتـمـیـسـنـ بـهـ سـاقـةـ لـیـنـ؟
 اـیـنـدـیـ مـلاـ اوـزـیـ دـیـپـرـ اوـخـودـونـ
 یـوـخـدـیـ فـرقـیـ لـپـهـ اـیـلـهـ نـوـخـودـونـ

هر گیجه ملته ویربر دستور
 او خودون فیز لاری مثال ذکور
 ایندی گوردوز که یونخ آخوند دا گناه
 سیزده ایش تمام استکراه
 گیرم آخوند آلتی آی ایره لی
 بوبور دی : او خو تیمون هبری
 قیزین هر کس قلم ویره الینه
 تو ببوروف ساجینا و سققلینه
 گیدم اول دیمه ردی اول ناطق
 او خوسا ، یازسا قیز اولار عاشق
 سوده یوسفی قیزا تعلیم
 ایده نه ، حق ایدر عذاب الیم
 ایندی بر عکس هیچ ایتمید نهی
 بلکه نازل او لوپ او نا بیر و حی
 ایندی که بو ایشه او لوپ راضی
 ال چکبیدر عناد دن قاضی
 ایله یین چاره به چهل ازث
 وقت فرصتدر ای عوام الناس !
 مین اوچ بوق ایلدی یو خلا دوز بسدر
 گنه ملت یاتارسا ، ناسکدر !
 بوبور بیدر او رهنمای جلیل
 فرضدر مومنات ایچون تحصیل
 سوئی سوئ چکدی زین مو کبدن
 قالدی « معجز » پیاده مطابدن
 ای جماعت بحق حریت ،
 او لماز عالمده بیله بیر فرصت
 کهنه طاسی و کهنه حمامی
 کهنه باشی و کهنه اندامی

ایلیهین سیز عوض که وقت کیچیر
 وقت فرصتی قوش قفسدن اوچور
 جاهلی دعوت ایلیین دینه
 قیزلارا علمیله و ورون ایگه
 تکذین جهانی اولماسا زائل
 اوغلی اولاماز تمدهنے مابل
 ایندی که چکدی چهل ال بیزدن
 چکهک ال بیزده چهل خونریز دن
 کتیرهک شهردست معلمه لر
 از برای بنات خوش منظر
 او خوداق قیزلاری مثال ذکور
 عالم شرقی ایلیهک پر نور
 وارلى بو باره ده اگر همت
 ایلیه بختیار اولار ملت
 نه مریضخانه وار ولايتده
 و نه غسالخانه بو گندده
 بو ایسکی شیته خلقدر محتاج
 وارئین روشنی اولسا ، قالماز آج .
 منی ایمان و دین و بول ، منذهب
 کل قایتدیر بنات ایچونت مکتب
 اولما مثل حکیم خواجه نصیر
 ایتمه نسوانه سن ده ظلم کثیر
 او دیبر : قیز گرک قالا جاهل
 طبیخ ایده اوده کننه قابل
 گرچه بیر فیلسوفیمش طوسی ؟
 خیلی صاحب وقوفیمش طوسی ؟
 او گمان ایلمنش که ، بد اخلاق
 عورتی ایلر اوغوبوب یازماق

حیف صد حیف خواجه نین تنزیل
 ایله‌مش شائینی بو فکر علیل
 بازدی چون خواجه بو خرافاتی
 سوردى میدانه « ملا » لار آتی
 آلدی هر قیز الله قلم ، قدزن
 ایندی تکفیر شیخ اوئی فوراً
 استه‌دی بید قیز او خویا دوسی
 دیدیلر : کیتدی دین و ناموسی
 يخدی ایرانلینین ایو ینی بو سوز
 وطن اولادی قالدی مثل تو کوز
 او خودی مصطفی عباد الله
 بیله‌دی که نهاردیلر الله
 قووزادی اللرین قنوته نگار
 « و قنا ربنا عذاب النار »
 همه‌لی نار ظن ! ایدیب ناری
 نار اود در ، نه بیلسین او قاری ؟
 آغزیوی آچدین آیی خانم پسته
 نه دیدین خالقه نماز اوسته ؟
 خبر آسان دیلر که : من نه بیلیم
 اوئی بیللم که چومبه لیم ، ایلیلیم
 یاغاسین یرتدی شیخ دربن‌دی
 اهل تبریز باخدی گور گندی
 بسدي بو قدو سوئ قیزا معجز
 یازینه‌وز گلسين انگوشه معجز

اولاچاق

گوره سن ای خدا بو خلاق نه وقت
 مایل کفش دیک دابان اولاچاق ؟
 فالچیا ؛ طاسه باخ گوراخ نه زمان
 باجیلار روزنامه خوات اولاچاق ؟
 تا به کی دبو جهل و استبداد
 رهبر فرقه زنان اولاچاق
 فالچینین تیر مکنه جاهل
 باجیلار تا به کی نشان اولاچاق
 نه وقت قیز اوخور ، بازار آله
 یا رب ایراندا بو هاچان اولاچاق ؟
 تا به کی واعظین خرافاتی
 مانع رزق این و آن اولاچاق
 تا به کی بیر تیکه چوره کدن او تور
 قیز اسیر فلان فلان اولاچاق
 تا به کی بیسنوا کاسب قیزینین
 عرض و ناموسی رایگان اولاچاق
 تا به کی بو زوالی مخلوقه
 بی مرولتر حکمران اولاچاق
 تا به کی بیر سفیه نامردیت
 ظلمی آتنیندا باغری قان اولاچاق
 ایله که نار شهوتی سوندی
 محضر قاضیه روان اولاچاق
 « بو شادیم قاضیا طلاقینی ویر »
 دیبوین ئلی شادمان اولاچاق

تا بە كى بو آچىلماش گللىر
 بىر دە غنچە دە نەنان او لا جاق
 تا بە كى بو يازىقلارىن جىگرى
 درد سليلە ناتوان او لا جاق
 علم و صنعت نە وقتى دىن بىزدىن
 مرغ عنقا كىمى نەنان او لا جاق
 جەھلى تقدىس ايدىن آخوندلارىمىز
 نە زمان خلق، مەربات او لا جاق
 كورەسەن بو مەدرەت عجم
 نە زمان شەرە جەھان او لا جاق
 او لا جاق بىر گونىكە مدرەسە لىر
 آچىلىپ، قىزلار امتحان او لا جاق

قىزلار

گىستان جەباندا دىلپرا بىزەر كەلە قىزلار
 و بىرەندە سەسى سەسى او خشار بىئىنە بابىلە قىزلار
 محبەت ئالىمەن چون خلق ايتىدى خالق ئالىم
 او دە بىلە كىمى سالادى جەهانە غلغەلە قىزلار
 دولاڭ عطرىيەلە مجلس اهل عشقى يېقارار اهلەر
 و ورلاندا شانە هەرمەدە او زىف كاكەلە قىزلار
 جمالىن هە زمان آيىنە دە تۈزىن ايدىر عورت
 نىچون اخلاقنى ايتىز مزىن علمىلە قىزلار
 جەھالت بىز بىز ئەندى غرق ايلە سىزى آخر
 او دريادن گىرك علمىلە چىخشىن ساحلە قىزلار

او خوبوب يازميان انسان او لار نامحرمه محتاج
 كيدىب اگاشمەز ئاغيار يله گر يازماق بىلە قىزلار
 سوادىز اولسا ، او لاما زه يېچكىس اسرارزە واقف
 سوانىز اولسا سرىز دوشىز دىلەن دىلە قىزلار
 پىمير امر ايديب تحصىل ايتىمك كل ذىعقلە
 گرك اهل سواد او لسوون تاما عاقلە قىزلار
 جەالت اھلى ، اهل علمە دشمندر ازىز گوندىن
 عوامين سوزلرىندن او لميون تىنگ حوصلە قىزلار
 سالار ئېيچە يۈزۈ يول خرج ايىندە بىرقىران باجى
 الە چون آلمىوب عام حسابى جاھلە قىزلار
 دماغىن باك ايدىر ينگىلە مادرلار مجالسىدە
 سىلر ھم شالنە بورنىن دوشىدە مشكلە قىزلار
 آنا جاھل ، بالا جاھل ، معاذ الله جەالتدىن
 گوروم يارب جەاندا قالماسىن ئولسىن بىلە قىزلار
 چوبوق آلسالە قىزلار مىدمت ايلمىزلىر هېچ
 ووراللار طعنە بوز يردىن قلم آلسالە قىزلار
 كېچە گوندوز ايشى غېت او جاھل قىزلار ان مەجىز
 اگر واعظ قويا ، مىنۇل او لار عىلمىلە قىزلار

باچىلار

قولاق وېرىن سىزە وار بىر اىكى سوزوم باچىلار
 كيدىن يازىن ، او خوبون اى اىكى كوزوم باچىلار
 ئەيمىدە نامە ز بىس كە دولانىشام كىندى
 اىكى دىزىم كۆزى سىزلىر : سىزىم ، سىزىم باچىلار

داداشلار ايوجه دگل ، ملاalar گيدىپ درسە
 بش آلتى گوندى قالوب باغلى كاغذىم باجىلار
 گرك كاغذ يازانا يالوارام من هر هفتە
 و دولدىرام جىبىنە بير چەرك اوزوم باجىلار
 ايوجه گلسە ، دېھرلار دالىمچا بير پارا سوق
 نە قاينانام ، نە نەفهم وار ، نە بالدىزىم باجىلار
 اگر گيدىم ايوجه ، فورخورام «جلولاردان»
 ايوم ئىلار باشنا ، من نىجه گۈزم باجىلار ؟
 بۇومى گورمۇز ، ايشيتىز سەسىمى نامحرم
 اگز يازام ، او خويام كاغذى ئوزوم باجىلار
 نىجه دىيوم اونا من هر سۆزى بىلە بىر دە
 او تانىرام ، ئولورەم ، دوغىبىر سوزوم باجىلار
 اگر دېيام : ياز او شاقىلار قالىبىدى - و مانچاق
 نىجه دىيوم بوسۇزى تىلىر عارضىم باجىلار
 «ايشيتىزيم سەسىبوى ، گل خانم بىر آز اير، اى»
 اطاعت ايلەمۈم ، نىلىيوم قوزوم باجىلار
 گەسىم گوردونور ، گە بىلەك ، گەسى بىلەزىك
 گەنى چەنم ، گەنى قاشىم ، گەنى كۆزۈم باجىلار
 و بىشكە تىگە دوشىر قاب ، راضىم بونا كە
 گيدىم جەنەم ، اما كاغذ يازىم باجىلار
 او خور ، يازىر ھامى ملت خانەلارى ، لاكت
 الڭ گورنەن دېرەك ئەن ايدىر بىز بىم باجىلار
 نشان وېرىن مەن ، من «معجزە» او مئاعى
 كە تا قافاسىنى بى داشىلە ازىم باجىلار
 او لىيدى كاش او خودا يدىم بىرغم آخوندان
 هزار حىف كە بى خدر مەنیم قىز بىم باجىلار

قیزیل گوله سن

سنی خدا یارادوب دلبرا دیبوب گوله سن
 ؛ اینکه سالیاسان قاش قاباغوی بیله سن
 من عاشقم سنه ای یار عندلیب کیمی
 جهت او در که یالا بنزیسن قیزیل گوله سن
 یارالی خسته کیمی بیقرار او لور گوناوم
 ووراندا شانه جوانم او ژلف ، کاکله سن
 ایلان ووران یاتار اما منیم یو خوم گلمز
 نولور که رحمه گلوب بیرگیجه بیزه گله سن
 اگر دیبوم منه بیر بوسه ویر دوداغندن
 دیپور گناهیدو بو ، وهرمه ورم اگر آوله سفت
 سنه نماز جماعت هاراشماز ای دلبر
 فروع دینی قیزیم چونگه بیلامیسن هله سفت
 کناء بیر بو دگل ، آج رساله‌نی باخ بیر
 هزار حیف که سن بیسواط ، جامله سن
 خدا بهاسته بیر بیستی لیق سوغان ویرمز
 اگر قیامته دین متصل نماز قیلاسان
 منیم دیلیمه‌جه آزان فاطما یا سلام ایله
 که خلقیله ایدیسن خیلی بد معامله من
 بجای اینکه دیه ؛ لا اله الا الله
 کیشی سیز عورته سوبلو که ... حامله من
 کونورتا وقتی گیدیر مسجده «برایه» طرف
 خلا منه دی گوروم خلقی سالمیسان الله من؟،
 کیمون جسارتی وار یان باخا سیزبن طرفه
 عبیث بره قوبسان باجی قابودا گله من

نه عبی وار اولا گر ، جامه غصبه ، جا غصبه
 نماز وقتی کیچر ، قوللاریوی چیرمالاسن
 «دوداغین بوب بیالامین!». سویلیسن منی زاره
 هزار بار ئوبهرم ، بوردنونی اگر سیله سن
 نیجه قوجاغه آليم من بو طفل معصومی
 یوزى، گوزى قارالیب ، سو خمیسان بونى کولسەن
 آلوپ قوجاقە بىر ناتمیز اوشاق اى واي ..
 چىچك آماندى بىتىش بو اوشاغى پورتەلە سن
 گەنە گلەير آباچوم نازىلە بىزە مەمان
 گل اينىدى وىر بو كفر آروادىلە ال الله سىن

عىلە يانە خاتم سورە

يوزون توت آسمانه بىر تماشا ايلە دور ئانى
 دوشۇن ، گور بىر نەلر خلق ايلەوب خلاق سېخانى

اسر باد صبا ھەرم ، وىرىرى جان جسم رنجورە
 عصا آلمش الە دورنا گىدىرى موساكىمى طورە
 دىرىيلىدى ئازەدن مولموش جەھان سىرايلە اى سورە
 هوالدوشدى، قىش قورتاردى، اوالدى عىيدىسلطانى

بلو طلاز سەسلەنير ، تېتەرە بنېشە صحىن گلىشىندە
 بنېشە تېتەرەدىكچە پادشاه برق ايدىرى خىنە
 ئىثار ايلەر گولەندىم دېشلىرى لعل و گەر كىنە
 مئاڭ ايلدرىم گول ، سىنە گوستى در دندانى

برای خاطر نودوز مکتبدن کنار اولدون
 لباس تازه گیبدین اگشوه مثل بهاز اولدون
 تناول ایلدن یدی لوینی بختیار اولدون
 دم فرستدر ای گل چهره میل ایت هم مردانی

دم فرستدر ای سوره دولان ، گز آفتایله
 بش آلتی گون سورا میرزا سیخار جانون کتابیله
 ایاقلیق کی گیدنده درسه ، قیز گیتمه جورایله
 ایدر فورا سنی تکفیر ، آجیقلاندیرما ملانی

زمانیکه مسلمان عاشق دیش و سبیل اولدی
 او زاتدی سققلی ، اورتدی عبانی ، جبریل اولدی
 هوزی جاهل فالوب ، اولادی هم خواروذلیل اولدی
 کیچه گوندوز ووروب باشه اوجالندی آه واقعانی

مین اوج و دایل سورا قوت آذالدی اهل منبرده
 بورا خدی سققلی ابرانی یونگو للهشدی بیرخیرده
 بحمد الله والمنه خانم فیزلار شبسترده
 چراغ علمی یاندیردی آه شیقلاندیردی هربانی

قولاق ویز معجزه اشمادی چوخ شیریندرا ای سوره
 اینانما گردی واعظ او ابدآیندرا ای سوره
 نه باییدر ، نه وهانی در ، اهل دیندرا ای سوره
 مثال قلعه پاریس چوخ محکمدر ایمانی

ایستمن، ایستمن.

مجلس تمام نقل و شراب ایستر ، ایسته‌مز
وقت نهار شوش و کباب ایستر ، ایسته‌مز
چو خدر گناهی گوزلرین ای یار دلپسند
لعل لبین کناری تواب ایستر ، ایسته‌مز
آج صفحه جمالوی ایلیم مطالعه
ای ماهتاب ، طفل کتاب ایستر ، ایسته‌مز
یانغین سالیدی کونلومه عشقین شراره‌سی
آخر او اور بو خانه خراب ایستر ، ایسته‌مز
یو خسول گرک نیه دیه اولادیم اولمادی
اولاد : بورک ، چوست ، جوراب ایستر ، ایسته‌مز
 بش یاشی وار قیزین اره ایستره قوشولار
ویرسین گرک جوابه جواب ایستر ، ایسته‌مز
بوینی هوغوندی ایسته‌نین ، قامتی بلند
فکروز ندر ؟ بو باره‌ده باب ایستر ، ایسته‌مز
گر قورخیسان قاچا ، او گیجه باگلا قوللارین
تسليم اولور قولوندا طناب ایستر ، ایسته‌مز
آخر توکرله قاننی بو ماه پیکرین
ایتسین گرک او زحمته تاب ایستر ، ایسته‌مز
کیچدی گیجه قراردن ای شمع راحت اول
لیل زفاف ، شرم و حجاب ایستر ، ایسته‌مز
ای یار مهربان ، بو شمع و بو سن ، بوسن
بو دخت خواب ، بیز گیجه خواب ایستر ، ایسته‌مز
ختم ایلیون بو مجلسی یاران دورون گیده ک
معجز یاتیب ، آییلسا حساب ایستر ، ایسته‌مز

گلین

بو خیردا قیز نیجه گیتسین ادین بیرین سالسون
 تکذبانه دیدیم : ویرمه ، قوى هله قالسون !
 تکذبان دیدی : قیز مظہر الفراپیدر ،
 اوروج نماز اونا دوقوژ یاشیندا واجبدر
 اکر بو سن ده قیز بیلمیبدی عشق نهدر
 او خوردی صیغه عقد هیچ او قیزه ملا قدیر ؟
 آخوند ، تاری ، پیغمبر می چوخ بیلیر يا سن ؟
 دیدیم : بلى بیله در ، ای تکذبان احسن
 منی چون ایلدی ساکت جواب قانونی
 طوی ایلیوب اره ویردیم قیز بیم همایونی
 اونی گیجه یولا سالدوچ ولی چوخ آغلشیدیق
 خوروز بانینا کیمی سویله دیک ، چوبو قلاشیدیق
 گیجه نه وقتی دیدی بیلم که قابی سه سلندی ،
 تکذبان دیی : دور آچ که ینگه لر کلدی !
 قابی آچیلدی ، کلوب ینگه لر او توردی یره
 تکذ دیدی : خالا جان اولدیمی همان فقره ؟
 خالا ویریب حر کت باشه بش اون دفعه
 دیدی قیزیم ناغولم وار سنه بش اون صفحه
 مشاطه ال الله چون ویردی قیزله دامادی
 مشاطه چیخدی پس عاشق قبونی با غلادی
 بش اون دقیقه که کیچدی او جالدی بیر ناله
 زواللی قیز چفیر بردی مثال بز غاله
 چککیردی ناله دییردی گلون منی آپارین
 تو تور منی ، گیدیرم ایومیزه سنی تارین

قاپی آچیلدی بو اتناده سهسله نیب داماد
 دیبردی : کل آنا احسان ایوین لولا آباد
 قیزی گوتوردی ال اوسته مثال بیر قونداق
 دیردی : بیر نظرایله بو آلدیقین مala باق
 آنا دیبردی : بالا صبربلن بیش حوا
 قوجافلا باس بره و برمه قولاق به واویلا
 قیزی قویوب بره داماد آنساسی آلدی
 کمال شفقتیله بوهونا قولون سالدی
 دیبردی : غیزدا فالچارمی عروس او تاقندان ،
 گوپردی گاه یوقیندن ، گهی دوداقدان
 قیزی قوجاقه آلیب قینه دیبر کش ، کش ،
 و دولدوروب چینه بالدیزی نخود کشمن
 نه کش - کش ، نه نخود کیششه باخیز بیفهم
 آیاقلارین بره تاپدیر دیبر که من گیدیرم !
 بو سوزلر ایلدی من بینوانی دیوانه
 پس آغزیما گله نی سویله دیم تکذبه
 طلوع ایتدی گونش دوشی قلب طاقتدت
 دیدیم دوروم باتیم آزاد او لوم خیالتندن
 تکذد ده ینگه لریله معا چیخوب گیتدی
 سویندیم گوز گوزبمه که او گیتدی سوق بیتدی
 قولی قیچی او زادیب راشیمی میتکایه
 قویاندا ، قاپیشی شدتله دویدی همسایه
 دیدیم : نه وار ؟ دبدی قیز باش آچوخ ، ایاق بالین
 قاچوب گلوب بیزه دیمه سنی امام حسین
 دیدیم کوتک آنانین حقیدن ، نه اینکه قیزین
 گناهی یو خدر ، او مظلومه نین بیلیرسن گوزین
 گیدیب گتیردی قیزی لیک خیلی بزمده
 گوزی شیشوب ، سارالوبد عارضی ، دل آزره ده

پیتم لر کیمی بوینین ایب پریشان حال
قوچا قلا دیم ، دیدیم : ای نونهال حزن و ملال ،
نه سنده واردو قباحت بالا نه آناندا
لباس شرعی گییندی جهالت ایراندا
سوزین دبیمه مدی آزاد آنلیان قسمت
جهالت ایلدی ایرانی مرکز بدعت
در حالتیکه نمو ایتمیو بدی پستانی
«کبیردر» دیدی بیر طفله ، ویردی فتوانی
او خودی صیغه عقدین آخوند بپروا
صغری ایلدی بیر کله قند ایچون کبرا
دیدی سالین کفني بو بنوا دیبون شاخصی
قمانی پارچالای خلق سوبادی واخمنی
او چیخدی منبره چاک ایلدی گریه نین
جهالت ایلدی بر باد معجزین جانین

هر زادی آنلار هلک نیما

واعظ دیدی که سوره بوسفده وار خطرا
ایلر بو قصه عورتی بیشم و بی حیا
عشقین نه اولدیغین یله گر بیخبر باجی
ایلا کیمی اولار مرض عشقه میتلای
تفسیر احسن القصصی بیلمه سین گرک
تور گتمیون بو قصه نی یاران خانه لارا
معجز دوروب ایاغه اوژون دوتی منبره
قالدیردی بارماگین دیدی : عفو ایله شیخنا!
قرآنی نازل ایلمش آللہ عربلره
بو بارهده دیمک که خطا ایلیوب خدا

بو سوره‌نی اهدنه تلاوت عرب قیزی
 بیلمز مگر نه یا بدی زایخای مه لقاء
 سالماز خدا کلامی انانی صلاته
 تهذیب خلق ایچوندی او تاریخ انبیا .
 عشقین سونی بیلر که ، ندامتدر ، افتضاح
 واستغفری لذنبک نی عورت آنلاماز
 عشقون نه اولدیگین دیاسن آنلاماز بشر
 سهو ایتمیسن ، بوباره‌ده دور عرض ایدیم سانا
 حد بلاوغه چون یتیشه‌ر قیز ، قیزین گوزی
 بیر یوسف آختارار که اونا ایله جفا
 تعلیم ایدر طبیعت او مه پاره قیزلارا
 اسرار عشقی بیر به بیر ای میر مقندا
 لازم دگل که یوسف الف لامی تورگ ده
 وقتی گلنده هر زادی آنلار ملک نسأ

ای قیز

هر ملت اهدر کسب علوم و هنر ای قیز .
 بیزده یا شادیق دهرده مثل بقر ای قیز

ترک ایتدی چهانی آتان ای ماه لطافت
 تورگتندی نه صنعت سنه ، نه علم کتابت
 او ندان سنه میرات فقط قلدی چهالت
 اولدین غم ایامیله خوین جگر ای قیز

ظن ایته غم و غصه‌دن آزاد اولا جانسان
 اقبال یوزین گولدیره‌چک ، شاد اولا جاقسان

نه قاضیه ، نه حاجیه آرواد اولاً جاقسان
که کیف چکه سن قصرده شام و سحر ای قیز

دولتلینی دولتلی آلار ، بوخسولی بوخسول
؟ورتر حاجی قیزلادینین عیبلرین بول
نه سنده هنر وار و نه آینه ، نه اوستول
نه فرش ، نه سجاده ، نه سیم و نه ژر ای قیز

بید بوینی بوغون قانهاز اولور ار سنه مطلاق
لیکن سنه یار اولهاز او بی عرضه محقق
تیرا که او نامرد ، او فرومایه ، او آلچاق
آلمش بوشاسین سن کیمی چوخ بی پدر ای قیز

وقتیکه مومن آتش نفسی او لعینین
بو «مرد» قابر قاسین ازهه تازه گلینین
تاپدار ، دیهه ای ۰۰۰ حلال ایله کایینن
رحم ایلز هرگز سنه او نره خر ای قیز

آخرده بوشار ملا که کشمشدی نکاهین
فوراً قووار ایودن سنه او پشت پناهین
افلاکه چیخار شام و سحر شعله آهین
اول گونکه او شاق تربنی ، قارینین شیشور ای قیز

گیتدين اورا بید جانلى ، قایتدین ایکی جانلى
دودین بیرابدی ، ایندی مین اولدی آزاواللى
قیزلار او خوسون اولسون عقللای و کماللی
معجز دیهه ، اما میزه ایتزر اثر ای قیز

قیزیم قیز دوغلدي

خبر گملدی منه ایزدی بو ساعت
 قیز بن بیر قیز دوغوب ساقی بشارت!
 ولی او قاتنی تلغ ایلمش چوخ
 پدر نوزادین اول کان ملاحت
 دیبهولر قاش قلهاغین تورشادیپدر
 سیون داماد، او مرد کم فراست
 «ینه قیز دوغوسان سن» سوپلهیرهش
 گیان ایلر که قیزدا وار قباحت
 که یعنی ایسته سیدی نر دوغاردنی
 او نینچون ساخلاسیب کین و عداوت
 دانیشدیرمیر نه مدتر عالین
 چکر خجلت او زاهو ینهایت
 منیمدر مرده هماقی لطف قیل تیز
 جزاک الله خیراً والبشاشت
 چو سوچ بیندی گلیب غلیانه ساقی
 دیدی ای بوم شوم و یهروت
 عجب او قاتنی تلغ ایلدین سرت
 عجب ایتدین منی غرق کسالت
 اگر داماد سیو میر قیز عالین
 یقیناً او ندا یوچ جای ملامت
 اگرچه نعمت رب العطا در
 معاذ الله قیزی سویمک نه حاجت
 مگر بیز انگایسوق، یا فرنگیک
 و یا دوس ایتمیه ک قیزدان شکایت

خدا ایرانیا هیچ او برمیه قیز
 بحق رتبه شاه ولايت
 اره گیتسه نه فدری خرج و مصرف
 هری ناراحت او لسا درد و محنت
 اری تولدی و یا اینکه بوشاندی
 فبشر بالپدر جاء المحبیت
 گیله نده بید نوزی ، اما گلنده ؟
 الهی گمیبدی ساغ ، سلامت
 بیری فارنیندا ، بیری قوچاغدا
 اوچی یانیندا قد قامت قیامت
 آتا بیچاره حیران نور ایشنه
 فجایت بته بالخمس محنت
 مسلمان عودتی هیچ ایش گوره نز
 حرامدر چون او نا کسب و تجارت
 الی گورسنسه یا اینکه جمالی
 توکر قانین او دم تیغ شریعت
 اولانماز قیز که بید عطارة شاگرد
 سانانماز قیز که بید قهاب کیمی ات
 آچا بیلمز که دکان چارسوده
 ایده بیلمز که بید نجاره خدمت
 اولا رمی که ، اولا برازم میرزا ؟
 اولا رمی که ، ایده خلقه طبابت
 اولا بیلمز ، سولای اینکه دیلنچی
 گوره بیلمز بید ایش غیر از وفاخت
 دده ئولدی پریشان اولدی دختر
 پریشانه کیم ابلر استعانت
 بولا دوشی دیلنچی کاروانی
 که باخ ای حاجی صاحب دبایت

گونوزلار همه او باش و قلاش
 گیجهلر همسر ارباب شهوت
 ضرورت پوزدی اخلاقین فقیرین
 خراب اولدی تماماً اول ولایت
 گرک آزاد اولاً اوغلان کیمی قیز
 چه در صنعت چه در فن کتابت
 قیچین تورتسین گرک ، آچسین جمالین
 وبالی بوینوما روز قیامت
 کیشی باشنه مرعش سالیبویکه
 او نی هر گون گورود ، یا گورمیر عورت ؟
 جهالت پرده سین یرت آت او زیندن
 بو قدری او لاما پابند جهالت
 جهالت پرده سی تا وار او زینده
 طلوع ایتمز بیزه شمس سعادت
 گرک دور سین بابا قیز بیرده کاندا
 شریک او سون گرک احمدله عصمت
 پدر ناخو شلادی با غلاندی حجره
 نه یا پسین قیز ، نیجه ایتسین معیشت
 شکست اولدی قیچی بیچاره زوجین
 دایاندی قاهیا فقر و ضرورت
 طلب باتماز ، دکان با غلامزار آخر
 اگر آزاد اولاً کبلانی شوکت
 تمام ایتدی سورین معجز بونیله
 قولاق ویر پندیمه ایله اطاعت

كېشىلار

بى وفا چېخمش زن ملای دوم
 جمله عورتاره ایار هجوم
 موللا سوبلار کە محقق بىر ملا
 « سك وفا دارد ندارد زن وفا »
 بىر زايixa عشق دالنجا كېدىب
 سوره يوسف اونى رسواى ايدىب
 مىن نفر « يوسف » منه وېرم نشان
 عشق صحراسىدا وېرمش باش و جان
 آلتى يوز اىولى كېشى غربىتىدە در
 اهل بىتى آتش فرقىتىدە در
 صبر ايدىر اون ايل فراق شوهره
 اجنبى سونماز او تاق شوهره
 هر كېچە اما « وفالى » شوهرى
 عيش و نوش ايلر يانىدا بىر قرى

وطن

وطن نەدر نە بىلىر يىسوادى نسوانىن
 گرك كىدە او خويما قىزلارى تكىدانىن
 ايشىتىدى بو سۆزى چون بىنەدن تكىدانلار
 دولاندىلار باشنه شوقله قىلدانىن
 او توز تومن وېرىلىپ مىزە ، صىندەلە فوراً
 مزان ايتدىلە دور و بىرین دېستانىن

معامه آچوب آغزمن دیدی خانم قزلار
 تفاوتی گرک اولسون خرمه انسانین
 یه، ایچه، یاتار ایشنه، فقط اگرسیزده
 او نحوبلن یاشاساز، میا سرز او حیوانین
 جواب ویردیله قیزلار خیر بیز انسانوخ
 اطاعت ایلروخ حکما نه اولسا فرمانین
 خلاصه الی نفر قبز صباح و شام او خویوب
 کمال شوقیله شاد اولتی قابی میرانین
 ایگرمی آی که مرود اهتدی عمر مدرسدن
 نظردا دی اونی بیر بد نظر او مولانین
 سارالدی رنگی، قارالدی گوزی، یخیالدی بره
 طبیب باخدی دیدی روحی بو مسلمانین
 چیخوبدی قلب تندن گینین کفن گتیرین
 دواسی فایده ویرمز بونا اطبانین
 بنات مدرسه زلفین یولاردی سویلدی
 حزین نوا ایله ای روئگار بد قانون
 نه ایله میشدی سنه بو خزانه دانش
 که چکدون آغ یوزینه بیله بیر سختدانین
 گوروب بو حالی دیدی معجز ای تکذ باحی
 نه چرقتون بله گوز یاشنه، نه فیصدانین
 وطن هجتی او لسیدی اهل ایراندا
 او شانلی فصری یخیلمازدی شاه کسرانین

قصیده همیلیله

او زون تومان ایاغینه
 گیوردی چون آنان باجی
 قالاردی پیلری ولی
 ایشیکده هر زمان باجی
 دوشکجه تومان آدلی بیر
 تومان واریدی اولی
 گرک گله خیلووه
 گیوردی قینانان باجی
 اون آزی بونزا پامبوغی
 چرهک سیه قالینلیفی
 گلرددی بیر زمان خوشا
 او بی حیا تومان باجی
 آلاردی پامبووق اوچ چرهک
 یاباردی بیر بیز اوستنه
 سیریق چکرددی آلتی گون
 او لاردی بیر تومان باجی
 دوشکجه تومان آدینا
 دیبیوردبلر او دیز اگین
 تو تارددی اون آدام بیری
 اونی گیهنده خان باجی
 گونی کیچیب آیاقلشن
 جودابی چک باجا تو
 مگر همیشه سیر ایدر
 بو وضعله جهان باجی
 گرک گله خیالووه
 او گون که فرقه وزان

هر قجینون قیراغینا
 دوزه ردیلر قران باجى
 تىگر كە ايله تملارىت
 يابوشدىر اردى آنينا
 و بيرچكۈن عذارىنه
 نە شوقىلە آزان باجى
 قوياردى آرخالىغىنىن
 قولونا دوگە يوز عدد
 برنجىدەن و نقرەدت
 و شىرىلى ساقسىدان باجى
 و يوز دقىقەدن فزون
 چىكىرىدى دوگماڭىمىسى
 شروع ايدىنە صىح دم
 باتاواردى گون اىنان باجى
 كىر دىلر چورا بسىز
 مجالسە ، مەفالە
 اولاندا جمع بىر يره
 كىددىر دىلر « دولاباجى »
 هانى او آغ رو بىنلار
 باشۋىزدا سوپلۇن گورۇم
 اوچى دوشىرى نافزە
 دېگل كە بو يالان باجى
 او زېتقىرولى چىگەين
 زمانى كىچىدى داپرىم
 كىيەردى قىزلار اگىنە
 گلىن اولان زمان باجى
 تومان چىن كېيەنلىرى
 نە چون ملامت ايليسن
 اڭر بىر عىبى زادى وار
 ققىرە وېر نشان باجى

کیچن زمان ووراردیلار
بیله کلای پرده قاپیا
هانی او پرده لار بوگون
ایا تکذبات باجی

آچیلدی باشی خالغالین
زمانی کیچدی چالمائین
باشنا باغلامیر دخنی
نه پیر و نه جوان باجی

دی بیر گوروم ایوی خراب
نه در گناه پشه خواب
مگر او قیرمیزیلاری
تیکیب فرشتکان باجی

سنہ دیمیر که گیمه بیل
تناول ایلمه عسل
دیبر که ایله خوش عمل
خدای مهربان باجی

دیمیر سنہ که کسمه تل
و سالما چایدانه هل
دیبر سنہ که اولما و هل
وقار ایله دولان باجی

سواڈی بو خدر هورتین
رواجی چو خدی غیبین
نه حسنه وار جهالین
بیر آج گوزون اویان باجی

گلین آلاق قلم اله
سالاق جها و لواه
دانیشما وقتی مواد هله
هله بیر آز داین باجی

آماندی يوم ما آج گوزون

سوزیله باخ بو معجزین

مدادی ملچیدر قیزین

دواتی سرمدان باجی

بو معجزین عیالی وار

نه تو زگه بیر خیالی وار

تمام سیزدن ټو تریدو

بو طرفه داستان باجی

او طرفده = بو طرفده

خوش اولاد سیزین دیارین گل ولا، و هزاری

او هزار ولا لهزارین نعماتی بینهایت

او طرف گوزه للرینین گوزی، فاشی دلربادر.

حرکاتی جانفزا هم، سکناتی بینهایت

ویربر ال الله قیز او غلان دانیشار، گولر، ایجرمی
چالبنا ر کمانچا و نی، ایدر استماع الـ بـی
لبـی بـارـی بـارـی ټـو پـهـنـهـه دـیـهـرـ عـرـشـ وـفـرـشـ اوـخـی
سـوـهـزـهـمـ عـمـوـغـلـیـ منـ دـهـ اوـ حـیـاتـیـ بـینـهـایـتـ

بـیـزـیـمـ ټـوـلـکـدـهـ وـلـاـکـنـ گـوـلـوبـ اوـبـنـامـاـقـ، دـانـشـماـقـ

قدـغـنـدـیـ تـارـ چـالـاـقـ وـ کـمـانـچـانـیـ اـیـشـیـتـمـاـقـ

دە سىللۇ وورماق او لاماز و گناھدر مى اېچماق ،
ولى باشا وورماغىن وار حستانى بىنھايات

بوزىنە بىزىم گۈزلىر سالى بىر نقاب قالىن
مېكرو سکوپىلە باخسان گوره بىلە سەن جمالىن
بىرى گر آچا جمالىن توپورەر اونا ملاعىن
داما تىر سالاندا سوپىلەر صلوواتى بىنھايات

آغا مسجىدە قوياندا قدمىن قوبىار قىامت
هاموسى دورار اياقە ايدەر اللرىن زبارت
وطن مەريپە كيمىسە نە غذا ويرىر نە شربت
نە دوا ، فقط سولەلر عتباتى بىنھايات

آغا چىيخدى منبر او سته نىجه گور چىيختىر ئوزىنەن
دانىشىر غۇرورىلە باخ ، نىجه او د چىيختىر گۈزىنەن
ايلى قىشقىریر كە منىر تېتىریر اونىن سوزىنەن
بو يوردۇر بو سۆزلىرىن وار صلوواتى بىنھايات

او خوبوب يازان خانملار يازار عاشقىنە نامە
او كە يازدى نامە دىن گىيە جائى سىر شامە
وېرە هر كىس اى جماعت قىزىنەن اليئە خامە
اولى روز حشر او شەھىدىن حىراتى بىنھايات

دېنى دۇندى چون نەسدن او جناب اشرفالنس
من اياقە دوردوم او ندا دىدىم : اى گروه نەناس
دېيىن او گوبك يازانە قلىن او جون يواش باس
گوبكىنى اينجىدىرسەن عوراتى بىنھايات

بیلیم نه در خیالی حضراتین ای محبان
 دیسیز که خدمت ایلر بیزه کبله ملا قربان
 بازیلارسا ناف نسوان چو خالار نفوس ایران
 وطن او لار او لارین خدماتی بینهایت

فقط ای حاجی داداشلار چون ایدیر نظاره فالچی
 کلم لطیف نافه کیرینخیر بیچاره فالچی
 قلمی وورار دواته ، چیغدادار دوباره فالچی
 طرفنه وار بو کارین فرماتی بینهایت

اولا گر سوادی یاران مشهدی تکذباین
 قاباقیندا عورت آچماز گوبگین فلان آغانین
 او تکذبان مجرم گوبگین یازاندا قانون
 ایدو حفظ آبروی حضراتی بینهایت

هئىڭىز ۵۵

داغا دوشىدى قار ، دوندى قانالار گىنە
كىيىن كوركى اى ناتوانالار گىنە

پايز فصلى چوخ تىعمالى بير وقتىر
بايزدا ئولان خيائى خوشختىر
بايز پولسوزا مىرىگىن سختىر
مولوم اىستە بير يېقانالار گىنە

بو ايل چوخ بلالر ويروب ال الله
ملخ ، درد اسهال و هم ڈزلزە
تمام اولىدى ظن ايتىمەين وار هله
صغير و كېيىر امتحانالار گىنە

خسيسلر كسىب جوتىديغىن دورەسىن
كومودچى دىير وير كورەك كورەسىن
آلانلار ، سانانالار اوجالدىير سەسىن
دىير بير بىرە بىس ياماڭلار گىنە

قوروب مجلسى اگلىشىپ خان كىمى
نه خان بلكە حضرت سليمان كىمى
باخون كور نه سام و نزيمان كىمى
بورور بوغلارىپت قومسانالار گىنە

شفیخان منه یار و انصاردار
طرندار تخریب بازار در
کولونکه سالیب دسته بیمار در
وورون باشه ای آغلیانلار گنه

چکرلار خربطه خیابانیچوت
خیابات نه لازم مسلمان ایچون
بیز آز بی ویرون خلقه درمان ایچون
که قیش گلدى چاتلار دابانلار گنه

ویرین سبز منه بیز عدد کلمه قند
ویریم من ده بیز مژده دلپسند
او مژده بو در ایتدی قدیم بلند
مبارز طلب قهرمانلار گنه

دیدیم باوها من معارضله
قالار رو سیدایق فقط سیز لره
ایدلر بنا مدرسه قیزلارا
گر شوفه بیز گون جوانلار گنه

سوژوم اولدی سبز آچدیلار مدرسه
بنات گوشی ویردیلر سهس ساسه
کوقبله گودوب لاب یقین ایلسه
خودوزلار چیغار دامدا بانلار گنه

علی بکدی بو خیر ایشین و هبری
خصوصاً او «ایرانی»، «جمفری»

او نوتما مدیر هنرپروری
قلم یاز گورهک وار قلانلار گنه

مدد خرج لطف ایتدی تجارمز
ایگرمی تومن ، او ن تومن ، او لدی یوز
ترقی طلب فرقه دن راضییز
یودولمازلا ایشلره او نلار گنه

الهی بحق شه معجزه
دوباره یوز ایل عمر ویر معجزه
گیجه گوندوز اشعار یازسین سیزه
او خونسین او خوش داستانلار گنه
۴۰ ماه ۱۳۰۹ شمسی هجری (۸)

(۸) معجز، ۱۳۰۹ نجی ایلده شبسترده حاجی محمد ذکینین او غلینین طویندنا شهریت محترم آداملاری قارشیسنداندا قیز مکتبی آچماق تشنینی ایره لی آتش و بو خیلای ایش باش دو تدبیغی ایچرن شاعر همین شعری سویله مشدر .

اوغول و آنا

اوغول

امتحان وقتى گلير گوز يازيم آخر آباجى
مكتبه گيتىمكى من سهوبىرم آخر آباجى
آنا

چاشت بندىن گوتور اوغلان گوزبوي وير مچىدە
سنه بير فايده يو خدر او قويونلا كمچىدە

اوغول

او خوماق يوادى منى چاتلادى يېنیم آباجى
هوسىم يوخ مچىدە گيتىمكە نېنیم آباجى
قوى گىدىم كوجىدە قار كوللاسى او زىنەم آباجى

آنا

جاھلى كور حساب ايللىپ ارباب كمال
معرفت سيزارە ايششك كىمى يوكله الله چوال
او خوبوب يازمايان انسان اولور حيون كىسى لال

اوغول

آباجى كەنە مچىدلار هامىسى اولدى خراب
خىلى آسانىدى مرحوم او جناب ئاس نصاب
ذهنە قورا چىكىر ايندى او تارىخ ، حساب

آنا

زەمتىن چىكمىش او سىگز ايل اي تازە جوان
گىت بالا مكتبيوه خواب جەالتىن او يات
اي اوغول جەلدى يىز ملتى ذلتىه قويات

اوغول

چون سحر درسین او خور خيردا او شاهلار عجله
دييەسن كه تو كولوب مكتبه فارغا قبله
جيغ و مين ، دين سيسنه آز دلى باشيم كېچىله
آنا

چونكە سن شوق ويروبسن او ايتبىه اولاغا
او جەتەندى كه خوش گلمىر او ساىسلر قولاغا
خواب غفتەدن او يان ئاتما بىتلە اي بىلاغا

اوغول

نه قوبوب كيسىسنه عام او خويانلار آى آنا
او عام كه ويربر درس منه صبع و مسا
مەين مصىبىتلە سالىر چىكىنە بىر كېنە عبا
اما

هر شب جمعە عوامىن پاپوئى دم چىكىرى
بىسوا د حاجىلەرن حسرتىن علم چىكىرى
گورىسىن علم او خوانلار نە قدر غم چىكىرى
اما

علمسيزلىر گورىرم بول قازانىز سرعتان
هانسى ميرزا قازانىب حجه گيدىب عزتلن
روضەخوانلار قوجالاندا كىچىنەر ذاتلىن
آنا

بول گىدىر بىر گون اليىدن كىشىنەن، بىرده دوشىر
بىسوا د حاجىنەن آخر ايشى نامىرده دوشىر
هازى بىلەز گىدە ميرزالق ايدە ، درده دوشىر
بسى نە ايتسىن ؟

يا گرك بولە حاجى داش يىغا باشدادا ، قنانادا
يا كە بىر بىل گوتودوب ايشلىدە ارخ بانادا
اوغلىنى چوخ او خودار معرفت او سا آناندا

تکذیب آلاسان

دیدیم آنا منه بیر بار گلدهان آلاسان
که یعنی او غلووا بیر خوش تکذیب آلاسان

دبدی : او غول گوریم عشق ایدیب سنی شنده
یانیر چراغ محبت سرای سینه نده
صبح سنه تا پارام بیر تکذ ، فقط سن ده
گرک اونا زری یل ، هم مادام تو مان آلاسان

دیدیم آنا آلام ، هر نه ایستادسن فوری .
فقط بیرین آلاجاقسان که مثل بیر حوری
ایده او تاغی منور جمالین نوری
لبی شکر ، گوزی شهلا ، قاشی کمان آلاسان

دیدی قبول ایلدیم سوزلرین تمامین من .
گیدیب سنه تا پارام بیر نگار غنچه دهن
جمالی گون کیمی دوشن ، فقط گرک همسن
 بش آلتی پردی و بیر دسته کرواشان آلاسان

دیدیم : اولار نیه لازمی ؟ سویله دی : آبالا !
بو رسمندر که گلاین قاین آنا ایدر دعوا
او کرواشانی قاپار چون هجوم ایدر آنا
آمانندی پرده نی سن گوتوروب دابان آلاسان

آرایه گیرمه اوغول الاران باتار قانه
نه آرخا چیغ منه ، نه غنچه لب تکذبانه
اگر تکذ منی گولدیردی ، سالدى میدانه
برای غسل گرک قوشودان قازان آلاسان

نه قدر معجز آنان ساغدى دوشمه بو هوسه
هاچان که مولدی آنان گیر نگاريله قفسه
رذیل اولا رسان اوغول قوشولار گلنده سهسه
نه قدر وار او ، مبادا تکذبان آلاسان

دبستان اوشاقلارى

چون ايتدى ترك ورزشى ايران اوشاقلارى
اولدى ضعيف سام و نريان اوشاقلارى
وارپدى زورخانه لر كئنيستاندا بير زمان
مېل او ناداردى رىتم دستان اوشانلارى
بىر دقىلە باخ دېيەسە خستە خازدن
تازە چېخىبدى دېشرە دبستان اوشاقلارى
زەمناستىقين فوایدى چو خدر بو بارەدە
جاندار ايەر يقين بو بىجان اوشاقلارى
تكفیر او خىن كمانه قوياللار مولوب مگر
في الفور ايەلە قانە غلطان اوشاقلارى
درد بىردگىل كه ايابه انسان علاج اونا
مېن درده مېتلادى مسلمان اوشاقلارى

چاتلار دوغاclarى ، سارالار ونگى قورخودان
 ايلر حجمچى باھى جون عريان اوشانلارى
 قانين سورار زەللى كىمى هرايم بش آلتى يول
 جاندان سalar او ماه حزيران اوشانلارى
 خورما يېن عربلر ايچوندر حجم ثواب
 اي داش كلم يېن گوميستان اوشانلارى
 شام و نهار آش و قووورماي بىزازاره
 بىز كاسپىك بالا دگلىك خان اوشانلارى
 تىر شهايىل و درون اي قوم معجزى
 قورخوم بودر كه آزدىرا يولدان اوشانلارى

میرزا علی معجز حیاتنین سوون ایللریندە

قلم

نویسنده سر گذشت جهان
 قلمدر قلم بارک الله قلم
 سفیر کبیر انوشیروان
 قلمدر قلم بارک الله قلم

قلم حکمفرمادی هر عصر ده
 قلم اهلین اگله شدیره ر قصر ده
 عزیز ایلیه ن یوسفی مصرا ده
 قلمدر قلم بارک الله قلم

او در رستمی راکب رخش ایدن
 او در هیکل نادری نقش ایدن
 شه عباسه نام نیکو بخش ایدن
 قلمدر قلم بارک الله قلم

یازار گونده مینلر جه فرمان سخت
 ایه ر باش او نا صاحب تاج و تخت
 سپهدار و سردار و سalar بخت
 قلمدر قلم بارک الله قلم

قلم یازدی چون قتل فرمانی
 اوروس چارینین تو کدیلر قانینی

ایدن خلوع هم تورک سلطانی
قلمدر قلم بارک الله قلم

قلمدن سوال ایله سن ممده‌لی
نچون تختدن دوشدی او لدی دلی
سب کیمدى ؟ سویلر به صوت جلی
قلمدر قلم بارک الله قلم

ایده نمزدیک عالمده سیر و سفر
قلم ایتمه سیدی بیزی باخبر
نگارنده نقشہ بحر و بر
قلمدر قلم بارک الله قلم

اگر اولما سیدی جهاندا مداد
کیم ایلدی خیام و سعدینی یاد
سخندان شیرین زمان بلاد
قلمدر قلم بارک الله قلم

اگر اولما سیدی جهاندا قلم
دیلمه زدی دنیاده نام عجم
علمدار فردوسی محترم
قلمدر قلم بارک الله قلم

نو لوب شیخ محمود جنت مکان
قالیب « گلشن راز » او ندان نشان

اونى شەھرە شەھر ايدن دوستان
قلمدر قلم بارك الله قلم

اجل باغلايىب صابرین گوزلارين
قويوب يالقىز اوغلازلارين قىزلارين
دېرىساخلايان «ھوپ ھوپون» سوزلارين
قلمدر قلم بارك الله قلم

دېدىم چون هانى حافظى دھر شوم
نو لوپ شمس عطار ، ملائى روم
دېدى : نېلىسسىن ايندى بحر العلوم
قلمدر قلم بارك الله قلم

گوموب خسروى ، هاتقى گوركى
يىچىب لعلىه ، صائىبه ھم كفن
بو شاعرلارين نامىن احيا ايدن
قلمدر قلم بارك الله قلم

جهان قالدى ياران نه خاقانىيە
نه اىن يىمىنە ، نه قا آنىيە
او كە دال چويرمز بو ديوانە يە
قلمدر قلم بارك الله قلم

گىدىب دھردن عرفى و انورى
ويرىپ جان ھم او جامى وجوھرى

بوگون او نلارین وارت اکبری
قلمدر قلم بارک الله قلم

جهاندا اگر او لمیدی مداد
سنائینی آیا کیم ایلدی یاد
با با طاهره یاور خوش نهاد
قلمدر قلم بارک الله قلم

اسیر ایلیب ایرجی روزگار
نظاهینی ، خاجوئینی بیقرار
او که ئولمز هرگز ، یاشار بیشمار
قلمدر قلم بارک الله قلم

دیدیم آغلیا آغلیا ای قلم
هانی سبز واری ، هانی محتشم
دیدی : معجز الساعه حی الامم
قلمدر قلم ، بارک الله قلم

وار

نه لیره و نه مذات و نه پنجهزاریم وار
پیاله ویر منه ساقی گر اعتباریم وار
نه بنگی یم ، نه پلاکش ، نه شیره کش ؟ نه فلان
نه باییم ، نه طبیعی ، نه چار یاریم وار
قد اعمله کیچیتنم به قدر امکان من
برای اینکه نه تیلوم ، نه شیند واریم وار

حاجی نهاره ایدیر میل کفته کوکی
 فقط منیم نه کبابم ، نه بال نهاریم وار
 ایچینده کسسه گی ، داشی ، فلانی ، بهمانی
 قارا ، قورا ، آجی ، شور نان کمیاریم وار
 نه اوشدم ، نه سمیتقو ، نه مرتضی قلیخان
 نه سنی ایله و نه شیعه ایله کاریم وار
 نه حاکم ، نه مباشر ، نه سیللله یم ، نه یامان
 نه نوکرم ، نه غلام ، نه آبدارم وار
 نه رعیتم ، نه شمنشه ، نه میر خالصه جات
 نه ملجم ، نه پناهم ، نه غمسکاریم وار
 نه قولچوماغم ، نه عاجز ، نده که اربابم
 نه قورخارام ، نه چکیللهم اوجا دیواریم وار
 اکر واریندی سنین خیای نقره و ذهبون
 منیم ده کنده طلبکار بیشماریم وار
 واخین گه قورخما ، نه افسونگرم ، نه افسونخان
 نه عقریم ، نه ایلانم ، نه شاهماریم وار
 نه دیلمقان ، نه لکستان منیمی ، نه اورمی
 نه ماکو ، نه خوی ، نه چهاری آدلی بیردیاریم وار
 اکر وارینه سینی یار ماه رخسارین
 منیم ده بیر باشی داز ، عقلی آذ نگاریم وار
 او نا من هر نه جفا ایلسم ، دوام ایلر
 طلاق و بر مگه چون الده اختیاریم وار

جمهوری الله

ساقیا بیر باده ویر ابنای جمهوریته
 تشنه در اهل وطن صهیبای جمهوریته
 ساکت اول، آهسته گل، تنده اسمه ای باد صبا
 قوزخورام توز اگلشه سیه ای جمهوریته
 بیر پارا نادان کیشی «باشسیز بدن اولماز» دیده
 پس دیمک واقف دگل معنای جمهوریته
 قوردا و بردی گله‌نی، چون کله‌سیز چوبانمز
 اول جهتدن دوشمشیک سودای جمهوریته
 قامتی اولدی خمیده بینوا ایرانیین
 بسکه کرنوش اهلدی اعدای جمهوریته
 قبله عالمره یوز ایل «بلی قوربان» دیدیک
 بیر زماندا «هن» دیدیک آقای جمهوریته
 ایسته سن قید اسارتدن خلاص اولماق اگر
 قوی قدم موسی کیمی دریایی جمهوریته
 ایتدی احیا ینگی دنیا مردگانین بالنعام
 صن ده یالوار ای اوغول عیسای جمهوریته
 بیر قاریش یر یوخدی لمیزدع فرنگستانیده
 ایله بیر عطف نظر صحرایی جمهوریته
 محتکرلار آستانین بوس ایدن جهالدر
 یوز سوره عاقل گرک طغرای جمهوریته
 قدر قر «معجز» شناسد، قدر گوهر گوهری
 اولماز هر کس مشتری کالای جمهورته

شاه فرنگستاندار

يو خدی جهودیتین دنیاده قادر و قیمتی
 سرنگون او لسوں گوروم شاهین او قد و قامتی
 بسکه ملت اولدی لاغر نی کیمی غم غصه دن
 روضه رضواندا پیه بر سوار و امتی
 اهل خبره قویدیلار قسطاره شاهی چکدیلر
 الی باشان استخوانی گلدی ، یوز باتمان اتی
 تخت میرواریده چون چیخنده دیدی ساقی گنید
 عورتی ، اوغلانی ، تاری ، عودی ، جام و عشرتی
 ملت آغلار کن او ساز و سوزله مشغولیدی
 فارنی شیشه زدی او قدری ، گر او لبدی غیرتی
 قویدی شاپقا باشنه ایتدی فرنگستانه سفر
 صحن مهمانه ده طفیانه گدی شهوتی
 بسکه هر گون ، هر گیجه ، ایتدی ... اول ناکار
 چوخ دگل یوزمین تومن بید آروادا احسان ایدر
 ایلده خرج ایتمز مگر یوزمین تومن شاه عورتی ؟

اشیاء اللہ

ساقیا بیله آف و اوف ایتمه
 دولانار بو زمانه انشاء اللہ
 خلقه ایلر زمانه رحم داخی
 او خنی قوبماز کمانه انشاء اللہ

تو ز گو زین گول دیر بیدی شاه قجر
 دار عقبایه ایلیوبدی سفر
 دوزدی بو سوز ، یلان دکل بو خبر
 بو یازب رختی قانه اشاع الله

ویردی چون تایج و تختنی باده
 قال مادی ایش او نا بو دنیاده
 ساقیا قورخا دور گتیز باهه
 داخی گلمنز بو یانه اشاع الله

قال الدی بیرجه برادری شاهین
 او دا دوشمش گوزیندن آلمهین
 تو که قانین گرک او بدراهین
 بلکه ملت او یانه اشاع الله

ملتین دردی جهل و غفلتدر
 چاره سی عام ایله صنعتدر
 خلقه ز مرد با کی استدر
 گلر آخر زبانه اشاع الله

او خودار نوجوان انسانی
 عالم ایلر قیزی و او غلامی
 او لار همه زمان طولانی ا
 عمری هم شادیانه اشاع الله

او لار آیریلانلاو آماده
 گزه دیک بیزده چرخ میناده

دەلەرىك چائى عرش اعلا دە
تو كەرىك استكانه انشاء الله

يىرى ماشىنيلە سو كىر زارع
خرمنى علمىلە دو كىر زارع
قازانار خىلى سىم و تىر زارع
ايشلەمنز مفتە خانە انشاء الله

فعله و رنجىز كىدىر درسە
روزنامە آلېب چۈبان گلسى
اولار ھەم كىربلاي تحفە نىسە
آشنا ھەر زبانە انشاء الله

چون اولار علم و فضل انىڭ ئىس
يىخىلار خانىان ناف نويس
داخى گىتىز تىكىذان خېرىت
جانب وايقانە انشاء الله

او زمان خلق شادمان اولا جاق
كە وطن مادرى زبان اولا جاق
اوندا تەرانلى ناگرگان اولا جاق
اھل آذر بایجانە انشاء الله

او زمان خلق غصە دن آزاد
اولار ھەم گۈز ايشيق ، كۈنۈل آباد
كىسيلىر بانگە نالە و فرباد
دوزەلر بوزمانە انشاء الله

وار یا یوچ ؟

ساقیا چیله چیخو بدر ، اریوب قار ، یا یوچ ؟
 هم منه سویله گوروم شیشه ده می وار ، یا یوچ
 بیلمیرم وار نفسی ، یا که ہولوبدر « معجز »
 ساقی قوى شيشی او ، باس گورهک آنلار یا یوچ
 یله بیحس دوشوب بو ، دیمه سن پولسیز در
 بیز قدر زر تو که سن او جونا ، قالغار ، یا یوچ
 یخدیغی قصر لرنی ، بیز ده تیکرمی ، ساقی
 تو کدیگی قالارا ظالم فلك آغلار ، یا یوچ
 سنه فوربان اولوم ای دفتر جمهوریت
 بو گوزل تخم بیزیم برده جوج فلاں ، یا یوچ ؟
 آل قاجاری فلك سالسا آیاقدان جانا
 گوره سن ملت ایران گنه یو خلار ، یا یوچ
 دیگوروم شاه چیم ، احمد بی غصه و غم
 مرض سلله دچار اولسا آریخلار ، یا یوچ
 تار شرعه تو خونارمی عجبًا بو مطلب
 «هن» دیمه و می بو ایشه بوینی یوغونلار ، یا یوچ
 ای منجم منه بیز سویله گوروم بايراما
 منی بیز بوسه ایله خوشدل ایدر یار ، یا یوچ
 ایستیرم کورکی ساتام ، قورخورام اما ای وقت
 باح گوراخ ، گویده کی آنبار بده قار وار ، یا یوچ

عمو غلی

صابره لظیره

بش گوندی جهان دولتی نیارسن عموغلى
 علم و هنر و صنعتی نیارسن عموغلى
 اولچ کولگنه گوندوز ، گیجه باخ اولدوزا ، آیه
 کافر قاییدان ساعتی نیارسن عموغلى
 بوزباش دیدیگین باشه بلا ، جانه خطردر
 یات دور سحر اولسون ، اتنی نیارسن عموغلى
 عربان گلهچک مهشره مخلوق تمام
 آلما نسیه خلعتی نیارسن عموغلى
 بیغیرت ایدر آغلاماق انسانی دیپهار
 خرج ایله گیده غیرتی نیارسن عموغلى
 بااغلا بیلوه غیرتی ، ناموسی ، حیانی
 سات قدرهنه ، حاجتی نیارسن عموغلى
 آرخا یارالی ، باش یارالی ، سینه چراحت
 بو زحمتیله جنتی نیارسن عموغلى
 من روم قیزینی بسله بیک اوغلاندا ، دانیش ، گول
 ابراندا کی آج کلفتی نیارسن عموغلى
 خوری ویره چکلر سنه خرمون کیمی زلفی
 بید کلهسی داز عودتی نیارسن عموغای
 واعظ که ساتبیدر سنه جنات نعیمی
 شاهد دی خدا ، حاجتی نیارسن عموغلى
 ساققالی اوژون ، کلهسی کوت ، فکری دار بسقال
 من صورته باخ ، سیدتی نیارسن عموغلى
 معجز دانیشار بال کیمی آج آغزوی دینله
 قندی ، رطی ، شرتی نیارسن عموغلى

ملجم

بن تارتن حاجی گوید بیزو
نرفتم بمکه بحق شکور

نه باع و نه خانی ، نه دکانی وار
نه فابریک و کندی ، دگیرمانی وار
 فقط معجز بن بیر قوری جانی وار
ضیف و نجیف است آنهم چو مور

منیم بودی پولیم ابا تارتن
نه بیر دوهزاری نه ده بیر تومن
اگر بر فلقة نهی پای من
زنجی چوب و شلاق تا نفح صور

بحق غرب خراسان و طوس
آلا بیله، سن بنده دن بیر فلوس
«ترسند دلیران ذآواز کوس»
چرا؟ بهر آنکه نیم پور تور

نه بن قورخورام سققل و بیغدن
نه خوف ایلام گردش مینان
منیم ناطفهم تبز در تیغدن
بیا تو بمیدان مکن گودراگور

نگیرد شهان مالیات از گدا
بود مفلس اندر امان خدا

· · · · ·
· · · · ·

چکرسن سن آلتی شکل دنتره
سانائیرسان آخوند دین پروره
اگر حق سوزین وار دو چیخ منبره
بگو بر جماعت لیال و سحور

چو رفتی بیالای منبر چو برق
به صلووات شادت کنند اهل شرق
بگیرند دستت بیوسند خلق
اگر گفته باشی ف حور و قصور

الا ای برازنده چاه ویل
اگر سنه وار دین اسلامه میل
قام آل الله یاز دعائی کمیل
که لازمی بو چوخ باهل قبور

تو غیبت کنی صبح و عصر و ضحی
تو صحبت کنی از تیاطورها
دیپرسن گولون سیزده نادر شاهها
ایدر خلق دوران عیور و مرور

دف و تار او دم آه و زار ایلیور
دل عاشقی بیقرار ایلیور

یخید دین ایوین تار و مار ایلیور
نگاه دوچشم بذات ظهور

نه مقتون شبو و نه لاله در
عجم ملتی عائق ناله در
مگر بو جماعت تکند خاله در
که آلسین غازب سمن ای بشمور

اگر طالب چنت خرمی
بکوی شتریان گند کن همی
بکن توبه در پیش ملاعی
ز عصیان و نسیان ز فسق و فجور

دیرسن که یو خسوللار ایلر خنو
چکر بکلر آتینا شال و قشو
یازیرسان که خانلار یبه رار چلو
کیهر اگنینه پوستین سمور

ستیزه مکن با خدا نا-گان
خدا داده دولت بشمزرا-گان
بیالا رود کار انتاد گات
لئینی کند چون در ایران ظهور

گو نئیلی

خبرین وارمی سنین بخت قارا گونشیلی
 تازا مامور کالبیدر گنه بورا گونشیلی
 ایکی مین فله ایستر دولت اهل گونشیدن
 و بر سین چوره ک چراغین سالسین بولا گونشیلی
 فعله لر گیدر شهره آلسین الله کواینگی
 تبریز لیمه قایرسین راه قونقا گونشیلی
 بولی ویریب گلدانا ، تیرمه زری یورغانان
 شهر میلیونز ای او لووب گدا گونشیلی
 مامور لار سویلز شرقی ، با غلار آغا جا خلقی
 پیله روایت ایلر کوئون خالا گونشیلی
 آلدیلار او دون بولی آلتی بوز تومن قیشدا
 از برای قوشون شرفخانا کونشیلی
 آغا لار ، روضه خوانلار ، ویرمبر حجت هاز انلار
 قارا یاخا ایچوندر هر بیر چفا کونشیلی
 حمالین بیر او جونی او دا قویسین چیگنینه
 ہوزین نه چون کناره چکر آغا گونشیلی
 هلہ نہین کور موسیز بو درد بیدوانی
 گوق یاشوز قوروماز بوندان سورا گونشیلی
 ڈاقونی قالدی زنده یز یوزیندہ له نینین
 اگر چہ ہوزی ٹولدی گیبیدیک قارا گونشیلی
 نه تفليسه سفر وار ، نه شهر استانبولا
 نه وطنده چوره کی ، گیتسین هارا گونشیلی
 سیز اور وسجا او خوبون همدہ ما هوت تو خوبون
 گلپر ہوسس سعادن گیتسین هارا گونشیلی

آخوند قویماز ملتی علم ماشبن او خویا
 نیجه ماهوت تو خویا بار الها گوئیلی
 ضرب زید عراً علمین بزه او خودور
 واعظ قویماز او خویا جفرافیا گوئیلی
 علم طیاره وارد نوذج که بند
 او تو زنجی باندا باخ بیر اورا گوئیلی
 حب وطن هدیشین معذاسین آنلامیرسان
 وطن وطن دیبرسن صبح و مسا گوئیلی

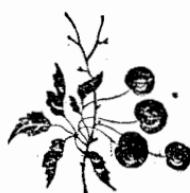
رنجبرین

ساقیا ایراندا چوخ مشکلدى حالی ونجبرین
 آلتی آی ایشلرگنه دولماز چوالى رنجبرین
 او اکر بوجدانی اما خان يغار ابازىنه
 قىشدا يار ماسىز ياتار اهل عيالى رنجبرین
 خان ساتار آرپانى ، دارىنى ، توکر بولىن جىبه
 بورجلى ساققالىن يولار باشى بلالى رنجبرين
 ملکدار بختور هرگون بوبار ساققالىنى
 ايلده بير دفعه حنا گورمۇز عيالى رنجبرين
 نوکرى ساخلار آغا تا وار دىزىننده قوتى
 عذرەن اىسترجون چو خالدى سن سالى رنجبرين
 خدت ايلر مفته ونجبر ، بىكلريه خانلارا
 ايتەسىن ، من نىلەيم ، يو خدر كمالى رنجبرين
 عقاين اهشاتسە ايدر نوکر آغانى بىزگر
 بىلمىرم هاردا كېچر فكرو خيالى رنجبرين
 معجزا ! بير فكر اي بدېدى رنجبر بو بارەدە
 ليك بورنин سىلمىگە يو خلدۇ معجالى رنجبرين

سلطان مالىدەر

اى اوغول پشمك نوغول سرهنگ و سلطان مالىدەر
 حضرت صدرى ، جذاب جوجه اعيات مالىدەر
 اى پلو ، اى كوكب رخشننده روشن وار ايڭىن
 بىر پارا احمق دىيئر شوربا او باشدان مالىدەر
 قىند شىرىپندر نجاست ايلەز تائىير او نا
 سال چايا سن اىچ اونى ، كىريم لەستەن مالىدەر
 اى كاسپ بوم گوزلەين قىندانە كچ كچ باخما چوخ
 شىرە و قىند و پلو دولتللى اوغلان مالىدەر
 تورپ چوغۇندور ، شور نوخود ، نان و پىنير مال كدا
 پورتە غال ، نارنج و ليمۇ ، بال ، خاما خان مالىدەر
 او تومانىگە ايدر گوم گوگ قېچىن ، باشىن سەين
 نىلى سوداندان گلىر ئظن ايتە ايران مالىدەر
 آغ سماوەلر ، قاشقلار ، استكانلار ، تفسىلار
 زىرىلى فىجانلار تمامًا كافرستان مالىدەر
 جفت فتىلى لامپلار ، آميىز لر ، آوبزەلر
 لوقسلار ، دىوار كوبىلار ، جاملار آلمان مالىدەر
 قوروت ازەن ، كىشكىدوگىن ، ئۆز مالىزىدر دوستان
 او قوى هيكل ئازان سام و نريمان مالىدەر
 تاغراف و تلفون ، او تور دىگل مال وطن
 آت دوه ، ايشك ، قاطر ، قاصىد مسلمان مالىدەر
 بنگ مەھصول وطندر ، شىرە و ترياك هم
 آت و چك ؛ امچە عرق چونكە او شىطان مالىدەر
 او چراڭلار كە ياقاندا روشن ايلەر كوچەنى
 كافر و لامىھب و بىدىن و إيمان مالىدەر

وۇنى اوج باتمان گلن حاجى رسول بىنيلرى
 پىسىرى قالىن قولى قوتلى اسان مالىدر
 نىدبان ، كرسى ، دىيىك ، قابى ، آتشقا ، پىجرە
 چاچچاخى ، يىردى «درافسار» ، هائى وايقان مالىدر
 فونقرافىكە آلىيسان الى بش تومانه من
 كيف چكىرسن روز و شب خالص آمرقان مالىدر
 ق... و ج... ، م... ، ف... هر يerde وار
 صىغە اما خالصاً . خلص خراسان مالىدر
 بىلەيم ھاردان گلېب ملا على ذاكر ، فقط
 زۇفر جىت مطلقا حضرت سليمان مالىدر
 فالچىلار ، جىندارلار ، چىخىش يىزيم فابريقا دان
 طاسى ھم فالچىلارين زنجات و كاشان مايدىر
 قارەلار طىارەزدر ، سرچىلار بىلۇنیمز
 شىشە قلبى سىنار ، ال وورما ويران مالىدر
 خلق ايدىپ اون يىدى وادى ئەر بىرى يېر مسجدى
 خلق ئەن ايلاركە بونلار اوستا رحمان مالىدر
 اختلاف رىنگ و بو بوخ مذهب اسلامدە
 سىز دېيەرسىز بو لورستان بو خوزستان مالىدر
 اي جماعت باخىيەن تعرىقىنە ، توصىفىنە
 مەعجزىن سايىدىقلارى پس ماندە دكان مالىدر

پولدو ر پوله

گونده بیر پولسیزی قصاب اجل داره چکیر
 بـ کـیدـيوـ الـ آـيـاغـينـ اوـستـنهـ قـدارـهـ چـکـيرـ
 باـهـالـيـقـدانـ نـهـارـ اوـ كـاسـبـ يـيـچـارـهـ چـکـيرـ
 چـورـهـ گـهـ وـيرـگـهـ يـوـخـ درـهـمـ وـيـنـارـيـ دـادـاشـ
 قـرهـ پـولـدـرـ كـيـشـيـنـينـ غـمـ گـوـنـيـ غـمـخـوارـيـ دـادـاشـ

قـيزـيلـيـ قـيزـكـيمـيـ آـلـ قـوـينـواـ يـاتـ تـاـ بهـ سـحرـ
 سـنهـ نـهـ گـرـ اوـلاـ دـيـاـ هـامـوسـيـ ذـيرـ وـ ذـيرـ
 كـمـرهـ قـوـيـماـ زـرـ وـ سـيمـويـ ايـ نـورـ بـصـرـ
 جـانـ كـيمـيـ باـغـريـوـاـ باـسـ درـهـمـ وـ دـيـنـارـيـ دـادـاشـ
 چـونـكـهـ پـولـدـرـ كـيـشـيـنـينـ غـمـ گـوـنـيـ غـمـخـوارـيـ دـادـاشـ

ايـستـهـ سـنـ رـاحـتـ اوـلـوـبـ كـيفـ چـكـهـ سـنـ يـايـ قـيشـىـ
 قـيـچـونـ آـرـوـاتـ قـيـچـيـنـاـ چـانـماـ آـيـچـارـهـ كـيـشـىـ
 انـگـوـىـ نـالـلـامـاـ يـيـجـاـ يـرـهـ دـولـدـورـ جـيـشـىـ
 جـونـكـهـ پـولـدـرـ كـيـشـيـنـينـ غـمـ گـوـنـيـ غـمـخـوارـيـ دـادـاشـ
 جـانـ كـيمـيـ باـغـريـوـاـ باـسـ درـهـمـ وـ دـيـنـارـيـ دـادـاشـ

أولاً گر آى كيمى هم حسن و جمالى كاسبين
 عقلين آرسا ، خوشونا گلسه حيالي كاسبين
 وارلى آلماز قبزبنى باشى بلالى كاسبين
 بونى يوز يerde سنه امر ايميلب تاري داداش
 جان كيمى باغريووا باس درهم و ديناري داداش

نه قدر چرکین او لا وار لی قیزی آل فوجا غا
 بنزه يه گر صفتی وندی به ، باشی قاباغا
 چونکه او درهم و دینار دی ياشدان ایاغه
 جان کیمی با غریوا باس درهم و دینار داداش
 بونی يوز یرده سنه امر ایلیب تاری داداش

پوللى حامه گلنده یغیشیر لار یانینا
 اوستا ، رشبر ، جامادرار کیسه چکر لار جانينا
 یاغای قویر و قدی هرم بیز پای آتار لار دامينا
 چونکه پولدز کیشینین غم گونی غمخواری داداش
 بونی يوز یرده سنه امر ایلیب تاری داداش

پوللى ای تر سویونا حولی و بردار تله سیک
 پولسیزا رشبر آثار بیر فیطه اور ناسی دلیک
 انده مندہ دیسه او نه اسیندا بش آلتی تپیک
 چونکه پولدز کیشینین غم گونی غمخوار داداش
 بونی يوز یرده سنه امر ایلیب تاری داداش

پوللى هر هفته بویار ساققالینی قیر کیمی
 میل ایدر ئایقاناغی نعره چکر شیر کیمی
 یو خدی بول قدری بیلن دهرده جبیگیر کیمی
 چونکه پولدز کیشینین غم گونی غمخواری داداش
 جان کیمی با غریوا باس درهم و دیناری داداش

پار اسیز او لمیسان ، کور او لاسان ، کار او لاسان
 بول الوندن یا پیشا عازم بازار او لاسان
 دار دنیاده اگر ایسته میسن خوار او سالان

جان کیمی باغریوا باس درهم و دیناری داداش
چونکه پولدر کیشینین غم گونی غمغواری داداش

بلووی پوللی ایدر میل بو بیر قاعده در
فیرنی شهد شکر پولسوزا بیفنده در
سوزیمه ایله عمل گر قولاغین دائی ده در
بونی یوز یerde سنه امر ایلیب تاری داداش
جان کیمی باغریوا باس درهم و دیناری داداش

چاشتیه پوللی بیهور کفتنی ، غلیانی چکر
خواب شیرینه گیدر باشنا یورغانی چکر
ففرانین پولی یوخ محنت ایامی چکر
چونکه پولدر کیشینین غم گونی غمغواری داداش
جان کیمی باغریوا باس درهم و دیناری داداش

گله بلبل کیمی عاشقلق ایدیب یورما سه سین
عاشق سیم و زر اول ، عشقه اگر وار هوسين
گل زدر ، عشق نادر ، پولای سین دادرسین
بونی یوز یerde سنه امر ایلیب تاری داداش
جان کیمی باغریوا باس درهم و دیناری داداش

بو خدی بیر زاد جهاندا قره‌دن ایستمه، ملی
پولیله ممکن او لار سیزه ، تبرزه ، عملی
یو خلاما جان قولاغین و هرمته ای رستم علی
بونی یوز یerde سنه امر ایلیب تاری داداش
جان کیمی باغریوا باس درهم و دیناری داداش

بیر کرود اهل وطن قان قوسور ایراندا بوگون
 فقرانین ازیلیر باشی دگیرماندا بوگون
 دیرم من بو سوزی هر کس، هر یادا بوگون
 قارا پلدرا کیشینین غم گونی غمخواری داداش
 جان کیمی باغريوا باس درهم و دیناری داداش

جاجيلار صدر مجالسده هميشه قورولور
 سوزی کيچنر کاسېيىن بوش يره آغزى يودولور
 بولى، بولسازولىين اوجونا قويسان ديرلىمير
 چونكە بولدر کيشينين غم گونی غمخواری داداش
 جان کیمی باغريوا باس درهم و دیناری داداش

مجطه داخل اوور بوللى خانم لاه کيمى
 ياد يىگانه آلىر دورهسىن هال، کيمى
 سفرهده تاك قلى بولسيز باجي غساله کيمى
 چونكە بولدر کيشينين غم گدنى غمخواری داداش
 جان کیمی باغريوا باس درهم و دیناری داداش

يار و يولداش و رفقيين هامىندان آ كىشى
 چونكە يو خدر سنه بير فاييدا بولاردان آ كىشى
 دوست بسدر منه قوبۇنداكى جزدان آ كىشى
 جان کيمى باغريوا باس درهم و ديناري داداش
 چونكە بولدر کيشينين غم گونى غمخواری داداش

يار و يولداش قارا گوندە قويجاڭلا سىزى تاك
 كر آجىندان نواسن بير تىك، وېرەزىلە چورەك

یانوا تو بما بغیر از لیره ، مجددیه ، چرک
جان کیمی با غربیوا باس درهم و دیناری داداش
چونکه بولدر کیشینین غم گونی غم خواری داداش

گرچه واعظ سنه هی ترک ایله دنیانی دیبر
جان کیمی با غربیوا باس سوری و غمانی دیبر
اده ! . معجز ده سنه بو سوزی بنهانی دیبر
سوژیمه ایله عمل ای قارا گوز ، ساری داداش
جان کیمی با غربیوا باس درهم و دیناری داداش
چونکه بولدر کیشینین غم گونی غم خواری داداش

ای دوستان

چیخدی گون ایندی گلیل یار الله نار ایدوستان
وه نه خوشدر روز عیده وصل یار ای دوستان
بوسین نرخین منجم چوخ باها یازمش بوایل
قورخیرام الـن گیده دار و ندار ای دوستان
کیف نه لازمی جوانه ، ساقیا می ویر منه
عفر ایدین چون او لمشام من اختیار ای دوستان
گیتی دی باده باد سرما هرده ای یاران من
قاری پامال ایلدی باد بهار ای دوستان
کرمه ارضه حرارت ویردی نور آفتاب
آز قالیل باش قالدیرا یرده نه وار ای دوستان

غلله افلاکه سالمش ایندی هر بیر شهرده
 صوت مطرب ، بایک نی ، آواز تار ای دوستان
 طالب دم دود اولان عزم خراسان ایلسین
 بو مقدس یerde او لماز دار دار ای دوستان
 او بناما ، چالما ، دایشما ، گولمه ، دینه ، لال او تور
 یاخشیدر مین دفعه بوردان بیر مزار ای دوستان
 نه تجارت ، نه زراعت وار بو و بران خانه ده
 وار فقط بیر گوزیاشی ، بیر آه وزار ایدوستان
 منفعت یو خدر شبسترده جماعت الفرار
 یاخشیدر ملک گونشی ده شنده وار ای دوستان
 کوچهار دار ، زینغ ، چومور ، میکن دکل سیرا یلمک
 وای او گوندن که دولار ابر بهار ای دوستان
 گوزکوزی گومز ، گیجه یاران گوزتلین کندیزی
 قورخورام هم باشیزی یارسین دیوار ای دوستان
 بیر ایشیق لازمی ایندی تا بو ظلمتدن چیخاق
 قوی سیزه بیر سوز دیم مثل ذرا ای دوستان
 تازه بیر بر یا پدیریب اعیان ملت سید ایچون
 گورمیوب هر گز نظیدین دوزگار ای دوستان
 گرچه ملت با غچاسی تفلیسده هم با کودا وار
 هیچ بیری او لماز بونیله هم عیار ای دوستان
 چیخ حمامین دامنه سیر ابله ملت با غچاسین
 گون با تان سهندنه در بو لا لازار ای دوستان
 حور عین ایستر خدا دن مومن بی معرفت
 خازن جنت گولر بی اختیار ای دوستان
 با غلاماز لار مر کبی انسان یرینده هیچ وقت
 جتنی فرض ایتبیون دارالعشار ای دوستان
 دور مشام سد سکندر تک گلین میدانمه
 سویله رم هل من مبارز آشکار ای دوستان
 معجزین تیغ زبانی چون غلافندن چیخار
 قهرمان اولسا قاباغندان قاچار ای دوستان

یا رب

سن گور، میسن درد نهادی درمان نهادی یا رب
 مندن خبر آآل فرمودت دندان نهادی یا رب
 عقرب کیمی سانجبار منی آغز بـدا کی دیشلر
 بیلزرمی مـگر صانع جـان، جـان نـهادی یـا رب
 راحـم قـوی آـدین توـک دـولونـی بـاغـه خـلقـین
 راحـم نـه دـیمـک، معـنـی رـحـمان نـهادـی یـا رب
 بـیلسـیدـی فـلـک دـام یـخـیـلـار گـر دـوـشـه نـوـوـدان
 سـالـماـزـدـی اوـنـی، بـیـلـزـ اوـ نـوـوـدان نـهـادـی یـاـرب
 دـامـدا نـه چـوـغـونـدـور اـکـر اـیرـانـلـی، نـه مـرـزـه
 بـیـر یـاـخـشـی دـوـشـون دـام نـهـادـی، نـوـوـدان نـهـادـی یـاـرب
 ماـ رـمـضـانـ فـصـلـ زـمـسـتـانـ، اوـدا چـوـخـ برـکـ
 مـلتـ دـوـتاـ، یـاـ مـیـلـ اـیـدـهـ فـرـمـانـ نـهـادـی یـاـربـ؟
 بـوـینـیـ یـوـغـونـ آـلـاـنـلـارـیدـا اـیـلـهـ مـکـلـفـ
 تـاـ دـوـتـیـنـ اوـرـوـجـ، بـیـلـسـینـ اوـ باـشـدـانـ نـادـیـ یـاـربـ
 لـاـغـرـ بـدـنـ اـیـرـانـلـیـاـ لـطـفـینـ نـیـهـ چـوـخـدرـ
 بـیـرـ مـشـتـ عـجمـهـ بـوـ قـدـرـ اـحـسـانـ نـهـادـیـ یـاـربـ
 بـالـوـنـیـلـهـ اـفـلـاـکـهـ چـیـخـارـ یـانـدـیرـیـ چـرـخـینـ
 آـلـانـ بـیـلـهـ گـرـ رـوزـهـ وـ رـمـضـانـ نـهـادـیـ یـاـربـ
 وـاعـظـ بـوـبـورـورـ باـشـوـواـ وـودـ، جـانـوـیـ اـيـنـجـيـتـ
 بـوـ بـارـهـدـهـ تـكـلـيـنـ مـسـامـانـ نـهـادـیـ یـاـربـ
 کـامـنـ دـهـدـيـمـ آـهـنـیـ غـضـبـانـدـیـ کـفـنـ یـوـشـ
 آـهـنـ دـگـیـ گـرـ، کـلـهـ نـادـانـ نـهـهـیـ یـاـربـ
 تـقـبـیـرـ اـگـرـ وـیرـمـیـ چـلـکـ خـلقـهـ خـلقـینـ
 پـسـ فـلـسـفـهـ دـبـنـ نـهـادـیـ، اـرـکـانـ نـهـادـیـ یـاـربـ

کر قورخیدیر آیات جهنم بیزی ، پس بو
 امنیه و نظمیه و آذان نهادی یارب
 بی برده گزیر نسترن و سوسن و سنبل
 اسرار سیه برده ندوان نهادی یارب
 اخلاصی ہزار گردیه سن حسن و جاہت
 طران قوشی تک بو گو زدل او ٹلان نهادی یارب
 حکم ایله اودا یوز دوتا ساققالی چیخینجا
 بو شلا گبده ، تقصیر تکذیبان نهادی یارب
 من ده قیلام صاحب میلیاندا نمازی
 آخر منیله فرق فلان خان نهادی یارب
 اوج یوز تومن آبلیق او بیهدر ، من غم و غصه
 علت نهادی ، حکمت نهادی ، برہان نهادی یارب
 مبعوث چلوخواره بیزی ایته حواله
 بیلمز او غم و غصه چایدان نهادی یارب
 سن ظان ایدیسن یو خدی منیم قتلمه تشنه
 چای و شکر دوم گیلان نادی یارب
 هر گز دوزه بیلمز بو قدر منته انسان
 انسان ده بی گر ملت ایران ، نهادی یارب
 عزم ایله میسن معجزی اولدیرمگه ، اولدیر
 یوز جان سنه قوربان اولا ، بو جان نهادی یارب

اَللّٰهُ

بئر آز ایستر آیيلا ملت ایران آله
 دستی بورغانی چکر باشنا ، لان آله .
 یازدی نادان قویوب ، سجدجه باشینی آخوند
 دیدی ، ای جسمه جان ، دردیمه درمان آله .
 یارادیسان منه یا رب نه حمل حیوانلار
 مینمهسی ، سورمهسی ، یوک چاتماسی آسان آله .
 هقل و برهم دیمه وعد اینتدی بو بی عقله خدا
 بیلمیرم نولدی سورا اولدی پشیمان آله .
 دیسین ایته نظر عارض خوبانه طرف
 کوپس خلق اولنوب بو گوزمل انسان آله .
 یارادیسان علی تا ایده خوراک حیوان
 خلق ایدیسن گلی هم ایلیه انسان آله .
 گلشن حسنی ابدیب خار شریعت غارت
 گورنه یهس حاله فایلیب سیب زندان آله .
 شبختا نازه الفبا ایله چوخ ایلمه جنک
 دشمن دهن او دو باخ اوردا نه ، سیجان آله .
 گور نیجه حمله ایدیر اینج بیغ بیواره به بو
 جنک ایدیر دوسیله گویا بو قوماندان آله .
 کاش سن ده او شیدین بیله مخلوق کیمی
 تا بیلیدین نه چکیر قیش گونی هریان آله
 دیلمیرم بو لوته بیر دست لباس ایله عطا
 ایکی آرشین شبله ویر ایلیه تومان آله
 ویرمیمن بو آجا او توژ ایکی دیش مثل صدف
 او لاما دهن نهیه لازمی دگیرمان آله
 کورسه نور دائرة عصمتی بو هاجزه نین
 گولمه بیم من نیجه ای خالق منان آله

۰۰۰ حوا یه با خیب گولدی تمام حوریلر
 چون سویونیدردی او نی خازن رضوان آله
 باغ رضواندان ټوتوردود ایشیکه تو مانچاق
 کاش آدم یمه بدی ایکی بو غدان آله
 نه گنه صاحبدی بو ایکی یاشندا او شاق
 قارنی آج ، پالتاری یوخ ، آی سنه فوریان آله
 او روکی یوخ ، با شما غی یوخ ، پیکری عربان بیکس
 دولانیر گوچه و بازاری یزیشان آله
 سنه رازق یلیب اکدی بو نی ییچاره کیشی
 پیلمه دی آخر آجندان ویره چک جان آله
 ای ویرن بیر صلواته ایکی مین قصر طلا
 ایوبن آباد اولا ای صاحب احسان آله
 اوء، ارتلری سات توک فقرانین جیبینه
 ویر او بولدان منهده بیر ایکی تو مان آله
 ایکی بو غدان ییب آدم نیجه مین ایل اول
 هله ده ایلیری رسوای او نی قرآن آله
 ایسته بیردی بیری مسجدده خداون یورغان
 گوردم آغلا ، دیده : ای قادر منان آله !
 دیدنیم آخماق کیشی گوند سنه بیر دانه لاوش
 ویره بیلیمیر ، نیجه ویرسین هله یورغان آله
 یا گرک قویه میسان آدیوی رحمن رحیم
 یا گرک ابلیه مسن عدلیله دبوان آله
 بالی خلق ایمه میسن بو خسوای چاندان عماق ایچون
 دوزدی بو سوز ، دیمه میر من سنه بهتان آله
 الی یاشیدی رحیمین یمه ییب بیر یول بال
 ایله ده یوز یول بیر اما حاجی رحمان آله
 معچز بن بار ستم قامتنی ایتدی کمان
 ټولدیم آخر ، بره گلسین گوروم ۰۰۰۰۰ آله

لارزهدر

اگر جنابوه آه و این لازم در
 می ایچمشم منه هم بیر قوین لازم در
 دیدی: بوراخ غزیتی، آل بو وردی از برله
 دیدیم: آخوند منه حبل المتن لازم در
 گلنده درده دیشین سن دعا او خی واعظ
 فقط منیم دیشیمه کلبتین لازم در
 سین کیفین ایله اهسته ، منیم کیفیم یله
 سیزه فقیر و فقیره این لازم در
 دیدی: رساله او خورسان؟ دیدیم: حساب او خورام
 دیدی: حساب دگل ، شخصه دین لازم در
 دیدیم که ، دینی نه ساختار؟ دیدی: مسلمانلوق
 دیدیم: خیر! که قشون نیچه مین لازم در
 دیدی: جفنک دانیشما ، خدادی حافظ دین
 بیزه نه تو پچی ، نه اسب و نه زین لازم در
 دیدیم: نیچون قاپووی باغليسان یستان وقتده؟
 دهمک سنه کره و انگکین لازم در
 قاپووی قویسان آچیق دزد او لار ایوه داخل
 آپارسا مالی ، سحر شور و شین لازم در
 عیالین او لاسا دل آرا ، او دزد لامذهب
 تصرف ایلر ، او بیلمز کبین لازم در

قىدىم سەر باز لار

ايام سلف بىزىم دىدارين
 سر باز لرى نعوذ بالله
 اور تاسىنى قىرخىدىرا ردى باشىن
 حقا كە مثال راه ماشىن
 بىر كىسە چوبوق بىلىئىنده دائم
 بىر قدرە منتظر بقاهم
 بو حالتىلە بدون اغماض
 ميداندا قدم وورا ردى سر باز
 او ئازى ويرنده مشق مشاق
 قولتوق جىبىنده داش چاقاقت
 بىر ياندن او بىن زىر جامە
 افعى كىمى آند اولا امامە
 شرقا و جنوبا و شەمالا
 قالخاردى دوشىرى اتصلا
 اگىبىنە چىت آرخالق گىيەردى
 ئوزى پېشىرىپ ئوزى يېردى
 سر باز قدىم بولماجىپ
 نە جىره آلاردى ، نە مواجب
 سرهنگ يېردى وارداتىن
 و نايىپ و ياور و سلاطين
 چون دشوتى ويردى آلدى رخصت
 آزادە اولاردى خېلى مدت
 بىر كوچ، ياشىند اگىلەشىرىدى
 قىچىن اوزاداردى ، ساپ ائشەردى

سر کرده لره و بره ردی آیلق
 سرباز ایده ردی پینه دوزلق
 باشماق یاما باردي کبله عابدين
 بور کینده نشان ناصرالدین
 یانینا یغاردي کنه پاره
 سر راه گذرده بخت قاره
 سلطانی گورنده تا او زاده
 ایلدی فراقت ایشله ماقدان
 بیر الده گرن ، بیر الده ایگنه
 آندالسون آغم امام حسینه
 قالخاردي آهاغه چاس و وراردي
 سلطان سبیلرین بوراردی
 با کبر و غرور و فخر و مزداد
 سربازه با خیب دیه ردی « آزاد ! »
 تو پخانه محل دفع حاجت
 سربازخانه مرکز کشفت
 بئله یدی او عصرین انتظامی
 قیس الداف اوزاتمیاق کلامی
 یا معجز اذانچی چیخدی دامه
 بسدر سوزیوی پتیر ختامه .

حکیمت

گیاه مولار ، دیریلر باز صحن گلشنده
 نیه اولوبده بنی آدم او لاماسین زنده
 هزار سال یاتیب قبر ایوبنده مستانه
 دورووب مراجعت ایتمس دوباره بو کنده
 اگر دوشہ یادیما ظلم چای و قند ، اوندا
 دخی عبانی ساتیب ویرمزم چایا ، قند
 بها اولادی چورده ک بیر زمان محمد علی
 گولاردی خلقین اویز باز سال آینده
 چیتین اوجوزلینی لاکن قیامته قالدی
 تکذبناه دیین گر قالا کنه منده
 لباس او لمیا جاق . قول قیچی اگر او شیوه
 گرک تو بوق کیمی صبح و مسا یاتا نینده
 دیین اونا که عجب تو لمی زماندی زمان
 نول ، ایته بو شلی یانیندا اربوی شرمنده
 فقیرین حالینی بیلدز او میلیونر و کلا
 گرک منیم کیمی بی چیز اولا ناینده
 ویره ردی لو تله شالوار ، دون ، پیراهن
 یاتیبدی بیر گیجه گر مالدار کلخنده
 خوش سعادته حضرت مسیحانین
 نه عورته تو مان آلدی ، نه کفش فرزند
 اسیر شام کیمی دستگیر ایدیبله منی
 ووروبلا بوینوما زنجیر ، آیاغیما کونده
 دیدی قولاغیما غم چکمنگه مهیا اول
 او گون که معجزی خلق ایندی آفرینش

مگر قولا باخوار آغا بو نوعیلن یارب
 خطرا که ایته مشم او لیشام سنه بند
 اوچ هفتھ متصلا گوز یاشی نثار ایده رم
 خدا نکرده اگر بیر گون ایلهام خنده

دنیانین

گیچر گیدر سنوات شوری دنیانین
 مذال ابر لیال سعوری دنیانین
 بو گون که چیخدی باشا بیر گون عمردن گیتدی
 هیشه لیک دگی عیش و سروی دنیانین
 سوروش دیسین مه بیر بیر گیچنلرین حالین
 سرای گوریده بهرام گوری دنیانین
 داغیتدی کله کاووسی قبرده حشرات
 قاریشدی تور پاگا کبر و غروری دنیانین
 ایدر سومو کلروی سورمه آلیات جهان
 تناول ایلر اتون مار و موری دنیانین
 بنوره سین نه قدر محکم ایله مسن ایله
 تکان ویره نده یخوار چو خدی زوری دنیانین
 چون عزم ایتدی اجل بهلوانی میدانه
 قلینجی سالدی سره شاه پوری دنیانین

اپچون

دبیه الله غم یارانیب مندرس عبار ایچون
 دبیین گدایه که حاضر او لا بلار ایچون
 سن ایشله صبح ما ای جفا کش دوران
 عمارت ایله بنا محترم آغالار ایچون
 او حجره ، حجره دبیب فروشایده ؛ درویش
 او حجره ده گیچک هوخدی بینوالر ایچون
 قدر ایشین او زادیر ، پا بوغین قضا اگبره
 فلک گیریب پاچالا بیز تو خور گدارلر ایچون
 گوزیوی بوم بچه بالی گوره نده ای مسکن
 اونی فقط قایریب آری اغنیالر ایچون
 کتاب ایدر اتین اعیان قویار پاو او زونه
 خدا ایدیب قوبونی خاق ناخدالر ایچون
 هنا و رنگی غبار ایله تو زدی رنجبرین
 اکه رنا ایله رنگی او اغنیالر ایچون
 بلانی سودیگی انسانلارا ویره تاری
 او هدية عظما در او لیالر ایچون
 قرا گوز حوریلاری معجزه سایر واعظ
 او زینده بوخ هوسي هیچ او مه لقالر ایچون

نحویت

کیم گوره من غربتی ایجاد ایدیب
هر کس ایدیب ، من کیمی بیدار اولا
ترک دیار ایله . گین باعثی
اولا ، گرک ظام طالبکار اولا

فالسا وطنده کیده جک عزتی
هم تکذین چادره و چرقتنی
جانوی اینجنبته او غول ، عورتی
بوشلا ، و لوکه مهنسی نار اولا

تذکره اون دورت تو منه مادر
قول پولی اونداندا قریشمادر
بولچی نه ایشکدی ، نه حمالدر
تا بو قدر ظلمه خریدار اولا

سن ده بیلیرسن که او تاجر دکل
بونجا پولی ویرمگه قادر دکل
بوشلا یاخاسین ، بورا بیر یار دکل
قوی گینه استانبوله تجار اولا

گونده حق هر کهن اگر رحمتین
ایندز اوجوز تذکرمنین قیمه‌تین
ایلین آگاه رسول امین
جیمه گرک درهم دینار اولا

خرجی وار هشتاد تومن گیتماغین
با ابوع قوی بیع ، یا سات باغین
قورخورام آخر یغیلا مطباغین
پردهلری هازم بازار اولا

ترک مشاویر دبسه دورتیوزلره
غصه و غدن تو تولار خیر خیره
با زهر ایچ ، یا سال ۰۷۰۷ تندیرد
قویما غرض حوصله چوخ دار اولا

غارت اگر ایلهه خیمه نی
حرمله و خولی و شهر دنی
غضه بوغار یونسول یچاره نی
الرین ای مرته خوان وار اولا

سینز اگر بالغ او اوب الابه
قدره نی برک وو ون کلیه
بلکه سیزی آخرته یوالیه
خلق گیه ڈاره عزادار اولا

بسکه ایچر شیره انگو دن
شاعرین اولماق خبری صوریدن
مست چیخار دانره گوریدن
کاش هامی معجز کیمی دیندار اولا

خالق

ایچیر تدین شیخنا صبح و مسا خون جگر خلقه
 کهی لطفیله ، گاهی قهریله ایتدین نظر خلقه
 نه تلفون ایلدین نه تلفراف ایجاد ای واعظ
 مسکر ماشینی سن یا بدن که او لدون تاج سر خلقه
 چراغ بر قیله دنیانی دوشن ایلدی کافر
 مسلمان سن نه ایتدین اختراع و بردین خبر خلقه
 آمرقا عالمی خلق ایتدی بیر دستگاه آهندن
 کهی دف چالدی ، آهن گاه نی شام و سحر خلقه
 دیدین سن ملتے یار باشوی آج سینه نین بندین
 دوشون دهل میخ و مسماریله اور گتدين نه لر خلقه
 پدر اولادین حفظ ایلر اسارتندن ، جهالتن
 عمودی کم ایاقت سن نچون اولدین پدر خلقه
 کونوللر عرصه سنه دایماً تخم نهان اکدین
 سویدین سن اگر خلقی اکردهن بهر بر خلقه

گیلدهر

هر ایشنه بیر امیده انسان یاشار گیده
 نیک و بدہ با خیما اسا هر ایش آشار گیده
 وار اختلاف طبعده اخلاق بیر دگل
 هر کس بیر نوز که ایش دالیسنجا قوشار گیده

آسان دگل ، اینانمیین عالىدە بو سوزه
عورتلە او كيچىنە سە آسان ، بوشار گىدەر
مەجروح سورما آچوب اشمار دوزنە
آرى عسل سېنىق قابا قويسان داشار گىدەر
دنيا بىر سير گاھدر هر كس گلر گزەر
پىر نىك نام قالسا قالار ، سىم و ڈر گىدەر
وار اطلاعى معجزىن اسرار خلقته
اسرارە واقف او لميان البت شاشار گىدەر

او لميشام

من نە نظمىئە ، نە امنىئە نە آزان او لميشام .
يانچون منفور خۇن و عام دوران او لميشام .
نە قىزىلباشىم ، نە فراشم ؟ نە حاكم ساقيا ،
بىر سوروش مەندن : نچون من مسلمان او لميشام .
بوغدايا سارى دىدىم ، قورا فارا ، شىرىھ سفید
او جەتىن من بىلە بى دىن و ايمان او لميشام .
بىمروت گورمىش بىكە مسلمان فرقە سىن
ايتمىش نفترت مسلمانىقدان انسان او لميشام .
من سىزى اشراف ئان ايندىم ايناندىم قولىزە
بلەدىم علامېش-يىز ، چوخ بشىمان او لميشام .
اولماين راضى بونا كە ، من دېيم سرمایەنى
ال آچام خلقە ، دېيم ياران پربىشان او لميشام .

دو ندی

یتیش هرایمه ساقی که دیلک جان دوندی
 سوبوق امانیمی کسدنی بدنده قان دوندی
 گیدین دیبون گونشه پینجینه او دون قویسو ن
 توقف ایلمسین کرمه جهان دوندی
 بش آلتی گوندی پشیک آه و زار ایدر آغار
 ووردار قفاوه دیهر : ای خدا سیچان دوندی
 نه کوزه قالدی ، نه شیشه ، نه کاسه ، نه فنجان
 نه چایدان ، نه سماور یکان دوندی
 خانم دیدی : چورهک آل ! عزم چار سوا یتدیم
 تزارل ایلدی اعصابم ، استخوان دوندی
 سرشک دیده دونوب ماللایزیدی سقلدن
 منی او حالیله گورجک تکذبان دوندی
 آذانچی چیخدی داما ، ایسته دی آجا آغزین
 سویوق چو لفظ جلاله دگیب اذان دوندی
 چهنم اهلنه یالواردی خازن چنت
 دیدی : آماندی بیر اوست ویر که ، حوریان دوندی
 جواب ویر دیله که : ایله بیر سویوقدی سقر
 ایچینده هر نه که وار عقرب و ایلان دوندی
 اصول مذهب و دینی سویوق آپاردی تمام
 نه با بی قالدی ، نه اسلام ، چمنان دوندی
 گوروب بو حالی آخوند نفره چکیب یغیلیب
 بوز اوسته ، بوز کیمی اول چنت آشیان دوندی
 امین وحی ندا ایتدی پس بهوت بلند :
 پلین ای اهل جهان قاسم چنان دوندی

نه رشوه گیر و نه موقوفه خواره قالدی جهان
 نمازه حاضر اوون بیز رساله دان دوندی
 دونار سویوقدا همیشه فقیر - رسیدی بو
 خدایه شکر که بیرده ، پلو بیهون دوندی
 فقیر ! بیرگویه باخ ، گورنه تیتریر اولدوزلار
 هوایه آچما دهانین که کهکشان دوندی
 نه آه سرد چکیب ، چرخی بیقرار ایدیسیز
 صبور اوون ای اودونسوزلار آسمان دوندی
 فرشتکان خدایه خبر و بر بن گلشن
 که نظم معجز گم گشته در دهان دوندی

جان

نه برک بردہ دی جان ایستمیر چیخنا تندن
 مگر بو جانی خدا خلق ایدوبدی آهندن
 بو قدر فحتمتے بیلمم نچون تحمل ایدیر
 جهت نه در ، ینه چیغمیر بو تنک مسکندن
 اگر مسافره منزلده بیر گیجه گیچه بد
 چاتار بو کین ، چیخار اوردان ، صباح ایر کندن
 او منزلی که قاچاز مور و مار او منزلدن
 سبب نولا ، نیه جان نفتر ایلمیر اوندان
 اگر بدن ایده اندیشه حقی وار ، چونکه
 هراس ایدر هامی غسال و گور و گور کندن
 بو جان نهندن ایدیر اندیشه بیلمیرم یاران
 سوال ایدین بوئی بیز ، بر او دوح گودندن

گرک که اولمیا و اعظظ دییان کیمی ، که بوجان
دوذور بو تزمته ، اولمور کنار او گلخندن
اگر اولییدی او دنیاده حور و عین و بهشت
بدون عندر و بهانه چکردنی ال مندن
گرک که آنلیاجاق بو خدر اوردا برخوشلوق
وکرنه کیم گیچر عالمده سرو مومندن

﴿ییتتت﴾

ملک الموتی نه بولغار ، نه یونان ایستر
اونی دنیاده فقط ملت ابران ایستر
تنکدر راهگذارون ، در و دیوارین او جا
حرکت ایلسه یر ، قاچماغا میدان ایستر
یوژ تومن دوقتورا چنداره ویربر کربلایی
باش قویار سجدیه خلافدن اوغلان ایستر
آی کیشی نیلیسن اوغلانی که حاضر دی بلا
اونی حفظ ایتمگه بیر یاخشی خیابان ایستر
یغیلا مدرسه گر باشینا شاگردانین
وارنی عرضه ویره مدرسدن قان ایستر
ونجبر خنجر ایله گامسین ایلر یاره
نه یللم او اوزین قانه غلطان اهست
صیزبن احسانیزی ای قانلی کفن فارداشلار
نه ابوالفضل و نه شاه شهیدان ایستر

ای-تبسن او لمیاسان دهرده محتاج طبیب
 قانوی ایتمه تلف ، چونکه بدن قان ایستر
 آلتی آی ایگنه سنه وورسا طبیان بلد
 ایگنه زین هر بیرینه مزد ایکی تو مان ایستر
 سن دوامین آلا بیلمیزسن او غول بو خرجین
 چونکه ناخوش کیشینین کونلی باد، جان ایستر

سخنچه

ایکی قیز آلدین الیدن بو یادون قانه چیچه ک
 بیری ببردانه دی رحم ایله بو او غلانه چیچه ک
 دیدیم او زلانه چیچه ک دو بدوراخ هورت دیدی بو خ
 اعتقاد ایله دیم منه او درمانه چیچه ک
 تیتره رم برک خزان تک گیجه لر تا به صباح
 ایکی قوربان کسه ره گر گیده دریانه چیچه ک
 خلق ایدیب خالق جان ای باحی هر درده دوا
 عاقلیله ایشی بو خ بند اولی نادانه چیچه ک
 لوح محفوظ یازیلمش گرک مولسون بالالار
 بو « گرک » لفظی گرک اود وورا ایرانه چیچه ک
 قبر قازماقدان او لو بدر ال ایاغی شل و کوت
 بیزه رحم ایله مسن ، رحم ایله گور کانه چیچه ک
 گوزه لی چرکین ایدیب ، ایله رسوای جهان
 قو و خورام قیزلار الوندن قاچا طهرانه چیچه ک

قیز لارین شکوه سنی گر ایشیده شاه جهان
 باشلار اول قوللاروی گوند هری زندانه چیچه ک
 بوقیزی کیم آلا جاق قوینونا ای وای به من
 قاشی یوخ، کر پیکی یوخ بنزه مز انسانه چیچه ک
 گر چیچه ک یر لارینه سورته بو بیر پوط کرشان
 ینه گلزار صفتہ حیف اولا کرشانه چیچه ک
 او خشار آغلار آزلار، چون دیمه ر ای وای بالاوای
 در و دیوار گلزار ناه و افغانه چیچه ک
 آنا چون گوردى جگر پاره سنی قان آپار بر
 غصه دن اولدی دلی دوشدی بیابانه چیچه ک
 نه فرنک ایله ایشین وار، نه اوروس ایله سنین
 اولوسان بند فقط ملت ایرانه چیچه ک
 اود و ورورب باشدان ایاغه عجمستانی قیربر
 نه آمرقانه گیدیرسن و نه آلمانه چیچه ک
 قورخورام ایلیه غلامانه سرايت بو مرض
 بو او شانلار که گیدر روضه رضوانه چیچه ک
 اولمه لی چوخ قوجلار، ادونق، ازابده وار
 طفل معصوم آپار بران نیه دیوانه چیچه ک
 اعتقاد ایله سه پیونده مسلمان، معجز!
 بو فدر ایلمز آزار مسلمانه چیچه ک

اویسون گرک

مجلس عشرتده دائم ساز و هار او اون گرک
عارضی گلناهه بنزهه بیر نگار او ل-ون گرک
دابرین زلفی شب یادا ، جمالی چل چراغ
ابلاری خوشنک وضع آبدار او لسون گرک
بازدیلار بو مصراعی بید نا مرادین داشینا
« نفـه مغلوب او لان خاک ایچره خوار او لـون گرک »
صاحب وجدن او لان هم نوعنی خوار ایسته مز
بید پرهشان حال گورجك بیقرار او لسون گرک
بید جوانین من دونن گوردیم جبلنده یوز تومن
ایندی بید دیناری یوخ ، باهث قومار او لسون گرک
واعظ بی مدر کین باشی نه قدر زنده در
کنج غربتهه جواللار اختیار او لسون گرک
بو فی انبار ایامش گو گلرده چون خلاقز
بردهه اعیانه انبار دار او لسون گرک
حق یوزی عالمدی صنعتکار یوخ ایراده
استکان و نلبکی گویدن نثار او لـون گرک
مصلحت بیلسیدی خالق ، خاق ایدردی ماشینی
خلق ایدیب اهشکلری ، ملت سوار او لسون گرک
یا گرک ندویر ایدم ، یا باش و جانیهـن کیچم
عری باشه وزیرمگه شم و نهار او لسون گرک
رخهـدار او لسون شریعت ، پایمال او لسون وطن
هر نولور او لـون ، مریدیم یـشار او لـون گرک
کیتدی اسلامیت الـان ای قولـانی توکلیلر
تازهـ مکتبـلر بناسـی تارـمار او لـون گرک

ای جماعت جمع اوارون جیغ-ینغ صداسین قطع ایدین
 لام ذبرلین ، جیم ذرجن پایدار اوی-ون گرک
 تاره چیخمش بو کتابه بیر تماشا ایلیون
 بو ایلان ، بو قود بانغا ، بو سوسار اویسون گرک
 بو یوغون قوبروقلی حیوانی تانیرسیز یا خیر
 آلنا یازمشلا تولکی حیله کار اویسون گرک
 بوش یره آللہ بلا گوندرمیری بیز ملتہ
 بوز بلا و محننه فاتق دچار اویسون گرک

یاز سوزون

ای عندلیب باد خیر یاره یاز سوزون
 اما جواب ویرمهسه گل ، خاره یاز سوزون
 بو عصر ، عصر عالم و کتابتدى دلبیم
 گر داشه ممکن او لاما دیواوه یاز سوزون
 ملا دییر « حرامیدی » سیندییر قفاسینی
 قانه باتیر مدادی دستاره یاز سوزون
 او لاما رضا که غیر بیله حال و رازیوی
 ہور گن گوزون کتبی سوکاره یاز سوزون
 دیوار ممکن او لاما ، زلف معنبرین
 ایله مداد عارض گلزاره یاز سوزین
 عطار نسیه ویرمهسه لوح و قام سنه
 بار ما قیوی باس آغزیوا همواره یاز سوزی

گنه وارد

بو دلبر صد ساله ده حالت گنه وارد
 گیسوی سفیدینده طراوت گنه وارد
 حالا گزبری مرغ خیالی او؛ الاردا
 گل غنجه لبینده او لطافت گنه وارد
 گرچه تو کولوب دیشلری بیمونه دونو بدر
 اما پرشینده او نزاکت گنه وارد
 نغیر تا پار حالت ز ، عادتمز یوخ
 حمدامده ، مسجدده ڪثافت گنه وارد
 گز چچه کنانی ، لیوانی ، کوزه کنانی
 قابادردا ، قاشوقلاردا بدایت گنه وارد
 قرآن او خوناق ، بز تو خوماق ، کفته پشیرمك
 اولکی ترقی ، او تجارت گنه وارد
 گرچه چو خالیدر بینه چی ، فلچی ، دیلنچی
 اما نه دیوم کشف و کرامت گنه وارد
 ايلردى ازهل خسته و سیسقا ، قوجا ، جاهل
 هر آی بشی بیز دفعه حجامت گنه وارد
 هر درده دوا ، گوی زبره ، جوشنده ، اماله
 شکر ایله خدایه او طبابت گنه وارد
 هر گوده بش آلنی باشی داز قبز ، کیچل او غلان
 حمامده فرباد و قیامت گنه وارد
 مايله کفن کییمگه ، باش بارماغا قارداش
 حمد ايلرم الله او عادت گنه وارد
 شالوار کیبه لی ، خیر و برکت گیتدی دیپلر
 شکر ایله باجي ، گیمین آروات گنه وارد

آغ ، چاق قیچی آلله یارادوب بندسی گورسون
 گیت کهریزه بیر باخ ، او رذالت گنه وارد
 ایام محمرمه قدیم چرگه گیمه وردوخ
 ترک اولدی ولی ، وزگه جنایت گنه وارد
 کنه لدی دیدم سوزلیز ، مسجده گیتمام
 غصه ایله تازه روابت گنه وارد
 یو خدر تازا سوز بیله لیسن مرثیه خواندا
 معلوم اولونان وحی و رسالت گنه وارد
 معجز دیدم من سنه بو سوزلری یازما
 اول واریدی سنه سفاهت گنه وارد

یات گورهك

تا بکی باشندجا جانا چالما و چارقات گورهك
 تا بکی مشرق زمین آرواتلارین خوسمات گورهك
 کنه شیئدر قیرمزی باشماق ، ایاقلق ، کولهجه
 گئی جوراب و قوندارا چادر بشبی قیسالت گورهك
 خلق اولنمش گل تماشا ایلهك ، خوشحال اولاق
 آج جمالین هم او زین ، ابرولارین او بینات گورهك
 یوچ سوادین تا دیهم آل بو کتابی بیر اوخی
 ساکت اگله شمه خانم اهله بیر آز غیبت گورهك
 اشتهاه ایتمش خدا قاره یاراتش قالارین
 قیز ! ارین ایندی گلر دور و سمه نی ایسلات گورهك
 سید ایدن هرگون بیزی چادر شب آنندان زنان
 اذن وور واعظ سن آلله بیزده بیر آروات گورهك

قویسی صندل اوست، پلوسین جناب روست خوان
 بوز دوداغین دلبرا، قاشقاباق تورشات گورهک
 آغلاما زین گلمیری، اوخشات موزین باکی لره
 بارماگون سوخ آغز بو اکبیر بکلرین ایسلات گورهک
 ملتین توربا وورانداز باشنا هر بیهدر
 مالالایق آساندی گر، سنه بیزین آلات گورهک
 کرم موهوستیله قابلاندی بینی ملتین
 بو مضر میکرو بلازین خیری نهدر آلات گورهک
 هر طرف دشمن آلبیب بز خوابده ای بوالوس
 قورخورام، گلمیر بوخوم، ای ساربان دورچات گورهک
 خواب غفلتندن آیلیدی ملت چین و خطا
 دویامشان سن هله ایرانلی قارداش یات گورهک
 بوخ دیه رسن مجزا! بورنک، بوقارت، بوقلم
 سن ده بیز حوری یارات کلبه عباده سات گورهک

البته

ای دوست سواد اولیا گر عورتده
 نا محترمه محتاج اولا جاق البه
 ایستر سنه نامه یازدیرا خاتونین
 بیز بوینی بوغونلا اگله شر خلوتده
 مینجیق کیمی سوز توکر آغزیندان
 کاغذ یازان . . . اولار ساعتده
 مکتوبي کیلنده گردیره و کوچه لری
 بیز ڈر گرک گوزلیه هر درینده

ت بیر او خویان گوروب دیه «ای قارداش
 بو کاغذی بیر او خی دهدن و حبته»
 بیر ایش چیخا جاق ایشین ایچیندن مطلق
 کاغذ او خویان اولسا فنا طینده
 اول خانیما با خار سورا مکتوه
 سن بور کووی قوی یانقلیجی غربته
 ای مومن خر جوخ اشتباه ایله میسن
 ویرمز پزهونگه بیر خدا جنتنه
 معجز گوره سن چپت نه در که تاری
 خلق ایل بیب عقل بیزیم ملتنه
 نام حرمله قول بون اولماق شرعی
 یازماق ، او خوماق خلافش بو کندنه
 یازماق قیز ن عصمتین خللدار ایتمز
 ساخلار او نی علم برده عصمتنه
 چاهل آنانین بلاسی بیسما رک اولماز
 آزاد گرک عام هور گنه هر حالتنه

سینیان

ای بینوا گینه سارالیر صورتین سنین
 ظالم چو هک گه بیچ جاک خامتین سنین
 ایتمز نظاره کندلیه ارزاق اداره سی
 شهری سالیر نظامه فقط دولتین سنین

ای رنجبر سن ئولما لیسن ، چونکه کندیل ن
دوالت یانیندا بوخ قدر و قیتین سنین
یا ز بیر عرینه دوانتیوه بو سیاقیله
- شاهها مگر بز د گلکیل رعیتین سنین
ای ملتین آناسی نظر قیل بو سنه بیر
اولما رضا که آج ورده جان کلفتین سنین
درد اهلینه دی درد یوی ، بی درد سوبله
بیلمز او ، اهل درد بیلر فرمختین سنین 】
آج قالما بیدی بیرگون او دوالت ، هاردان بیلر
آج ایق نیجه الیندن آلبیر طقین سنین

پاششیلدر

کیم دیمه ر آتش کذاریدن گلستان یاخشیدر
عاشق و مشوق ایچون فصل گلستان یاخشیدر
یاریله هم بزم اولانلار سیر بوستان ایستمز
سینه دلبرده سیر نارستان یاخشیدر
شانه وورما زلفوه حالم پریشان ایلمه
دیده مخموریله زلف پریشان یاخشیدر
اختیار بم گیتدی الدن کته ای نامه بران
استخاره ایلدیم تأذیر جازان یاخشیدر
بو سفردن قورخورام جانا قمر عقر بدده در
نیش عقر بدن حذر قیل ، دلو و میزان یاخشیدر

هه بیان بیشکی وار، هر مجلسین بیش صحبتی
 گوشة میخانده غوغای مهان یاخشیدر
 کفریه امضا ایدر کهنه معام؟ سویلاسم:
 مکتبه مسجد و با لفظ دستان یاخشیدر
 ناز و استغنا یاراشه از جر کینین سیاسه
 ناز و استغناهه دوی چشم خوبان یاخشیدر

نہ آنلا دیق بو گل مکدن

نہ آنلا دیق بو گل مکدن
 بو آلتی آیاق قوناقدن
 کباب او لدیق آغلسا قدان
 آللہ تو زین امداد ایله

تذکره نی آلدی اله
 جانمه سالدی واوله
 یاریم کیدیر نه واخ گلمه
 غسلی کونول فریاد ایله
 عاشق آغلار آجی آجی
 پار باخار او نا قیقاچی
 سا، لا آتین آراباچی
 عاشقاری بیش شاد ایله
 سینله کونلوم خوشدر
 نیجه، گوروم یربن بو شدر

یارین قفسده بیر قوشدر
تیز گل اونی آزاد ایله

عوغلی جان سنی تاری
دون بیرده باخ منه ساری
یخیلدی کونلوم دیواری
گل گل ، گل گل ، آباد ایله

من وطنی چوخ سهودرم
والله کونولسیز گیمه درم
انشاء الله تیز قبیده ره
عمقزی آز فرباد ایله

آغ کردنده فارا شوه
من باخرا م سهود سهود
سیل گوز یاشین قیمت ایوه
یخ کوبمی بر باد ایله

یارم گوزدن نهان اولدی
دا غلار باشی دومان اولدی
ایشیم آه و فدان اولدی
آللہ عوزین امداد ایله

هستگین قویون

گوردوم آلب طناب الله افکار سرسی
بیلدیم او خیره سر بوغاچاق من فلندری
ناچار سمت میکده به ایلدیم گذر
ساقی ابالب ایلدی چون جام ساغری

واعظ دیدی : حرامیدو . ساقی دیدی : حلال .

ایجدیم بش اون پیاله بهار ایندیم آذری .

چون قوه ویردی قلیمه می ، سو هله دیم که : هی !

ساقی تیز اول آتیر منه شمشیر حیدری .

صوردی : نچون ؟ دهدیم : آکیشی گورمیسن مکر

ایلیر خراب دیو جهالت شبستری .

ظن ایتمه دیو ببردی دیدی : بو دیارده

مینارجه دیو خلق ابدیب آفای شتری .

دور باشوی یو ، عقاوی جمع ایله باشوا

گوندوز یاتیسب ، گیجه او خوما مثل سرسی

قیش گلدی آلدی قاپینی ای بینوا آیل

باخ گور نیجه سارالتدی خزان برک لوفری

ال قتدی قیش تدارکینه وارلی ای فقیر :

امر ایندی نو کرینه : آین یاغ بیر دهوری .

حکم ابلدی قوغورمالیفی بخدیلا بره

سالاخ چکنی داره او بیهار و یاوری

باغلادی ال ایانخینی محکم او بیکسین

قویدی بو غازینه او لعین قانلی خنجری

فیشقیردی ۋان ھوابه ، بیر آز چالدی ال ایاق

کیچدی جدايه باشی ، دوغراندی پیکری

ایکاش ایدیدیلر بو قدر ظلمه اسکتفا

ذوریله باسدیلار قازانا اول دلاوری

ووردی او قدر باشنه تو قماقیله کنیز

بینی تو کولدی تو پراغا . شیل او لسوں اللری

حکم ایندی پس خانم که دودون سینه بیرون دیشین

اولدی نشان بو ظلمه ده بیچاره بپوری

ایکاش ایدیدیلر بو قدر ظلامه اکتفا

بیر باشقما ظالم ایندی اونا ظلم دیگری

آلدی اله عمود ، شکست ایتای قول ، قیچین
یارب بو حالت قویماگیلن هیچ کافری
مبر ایلدی عوام او مسکین قوبون کیمی
هر بیر چایه . سالدی رضا اول استمگری
سن مرد سن مدافنه ایله حقوقی
مسجدده دول قادین کیمی تیترته منبری
سن مرد سن عموغلی اگر خواهش ایله
سندن خانم ، گرک آلاسان مخلل و زری
آروات اگر دیه سنه بو شنبه آخشمی
همسايه آلدی : فخری ، تبزره و عسکری
فی الفور قیزها ، چکمه فیلینجی غلافدن
آلدات بش اون یالانلا اول ماه منظری
آخشم دیه نده : نولدی ؟ دینه : يولادیم ،
اوندان توتری بازارا کبله کوتربی
چای ایچه دن اگر دیه : بیر جفت دست بند ،
بیر دانه سینه بند طلای مظفری
مویله خانم : چوخ ایلمیسن اشتباه سن
بو بارهده باغشلاهاسان عبد گمتری
دین حقی ، منذهب حقی ، ممن نینوا علی
او ، مرتضی علیدی ده ، فتح ایتدی خیری
شعر و غزل خزینه سیم من ، نه سیم و زر
منده آریشما سندس و دیبا و عقری
مین درده مبتلا ایدی « طوسی » ده دلبریم
شرمنه عیالیدی حتی او « انوری »
« صابر » که رحلت ایتدی بو فانی جهاندن
قالدی فقط عیالینه بیر دانه دفتری
« حافظ » ده اهلیب گله ، « جامی » ده دهردن
تحقیر ایدیب هر عصرده دنیا سخنوری
سن نیلیسن قیزیل گوشی ای تکنان
مجز سین بسیندی . و زیبا غزالری

ایلر

دیبه‌رلر بوغدانین نرخین گران پروردگار ايلر
 خداوندا سوت ايلرسن و يا اتباردار ايلر
 بلی، آللہ یا زاتمش سو غزونی! اما اوئین نرخین
 بوگون بولیله، صباح اویله او اهل شیندوار ايلر
 آماندر ای بو اوت سه‌سلن، سه‌سین کس بوسته‌مکارین
 قویوب بورکین یاناکی محتکر چوخ داردادار ايلر
 گیجه دویاده گوردوم عالمی سیراب ایدیب باران
 دولوب سویله هر یان ناودانلار شاراشار ايلر
 گمیسى غرق اولاچ تاجر کیمی بوغداچی قارداشلار
 وورار باشین در و دیواره گوز یاشین نثار ايلر
 خداوندا سنی و بيرهم قسم خباز بيرحه
 قولاق وير، گور نیجه بیچاره یوسخول آموزار ايلر
 الینده ال قدر بير نان دو توب هردن دیبه‌ر: باران!
 بونی آللہ ایدیر بولیله و يا شاطر غفار ايلر
 گوزون یاشی هله خشك او لمیوب خلقین، خداوندا
 هله اوچیور او توّ بش خرجی خلقی بیقرار ايلر
 مسلمان ھولدیریر خلقی آچندان ای مسلمانلار
 قویار قاسسایا خلقین خونبھاسین افتخار ايلر
 دگیرمانچی وورار توپراق اونا، بوغداچی بوغداچیه
 بهالق ملتی مثل تولکی حبله‌کار ايلر
 الھی قلبی داشدان برک انسانلار يارامشسان
 فقیرین قلبئی منك ستمله زخمدار ايلر

دولانیر باشنا سولموش ، سارارمش خرمنین هرگون
 سنین احسانو هارب چرکدار انتظار ایار
 نه نقدی وار ، نه اشیاسی ، نه بوغداسی ، نه یارماسی
 سرشگ دیده ایله روز و شب ، شام و ناهار ایلر
 نه خانه بند او لور ، نه تاجره قحط و غلا یارب
 همیشه بیتوانین خاندانین تار و مار ایلر
 نه زودیم وار اولام ظالم ، نه پولیم وار آلام فانض
 سنه قربان اولوم هارب ، گذاهی مالدار ایلر
 مزور ، حبله گر چو خدر ، وطنده دوغرولق یو خدر
 گورورسیز مومنه مومن نیجه ظلم آشکار ایلر
 ویریلار بی دیا خواره همیشه صدر مجلسده
 اوذین قیرخدیرسا بید اوغلان اوئی خلق سنگسار ایلر
 ذغال و هیزمی جمع ایلمك انباره ، یعنی چه ؟
 منه سن ظلم ایدیرسن آی کیشی ، با کردگار ایلر
 خدا دن ھیچکس باک ایلمز ، آند او لسوں آللله
 حکومت قورخیسی خلقی شارادن کنار ایلر
 اگر سیز مسلمانلار محب شاه مردانسیز
 حکومت بس نیه بو قدر زحمت اختیار ایلر
 تهی در مغزدن قلبی صداقتدن ، دیانتدن
 ولاکن سقفل و جبه اوئی با اعتبار ایلر

نه آخرتی خوش اولار نه دنیاسی

اوونون که یو خدی دوشابی ، یاغی ، یوم ور تاسی
 اوونون نه آخرتی خوش اولار ، نه دنیاسی
 خوشآ سعادته او نلارین که وار بللى
 سحر تناول ایدر ، هم یه ر گونور تاسی
 غنی تولنلر بنه باليلن چالار حلوا
 او دادی ویرمز عموغلى حقيرون حلواسی
 گورمه نده ، بال لذیذی گوزون یوم ای یو خسول
 ملول ایدر سنی چونکه اوونون تماشاسی
 او دور کیچدی که درویش عاقبت اندیش
 دیمه نده مدح گیزیلد، ردی خلقین آرخاسی
 او دور کیچدی ، پوزولدی عقیده سی خلقین
 ایلانچیلار قوطونی ساتدی ، فلچیلار طاسی
 بو عصردن نه سید خوشلاینر و نه الواط
 گوتور بو عمری خدابا که چو خدی خلیاسی
 نه روضه خوان بلد شاد در نه قاچنی شهر
 نیجه گولار ، دانیشار بو زمانه جلاسی
 ایکی ال ، ایکی ہوش جیبلری ایدر تفیش
 دوشنده یادیمه نا گه قیشین قوغوره ماسی
 ایدون سماوره لعنت همیشه ای یاران
 که خرجی مصرفی وار هر گون او نبر عباسی
 نه بی سبب بیزه بو ظلمی دوزگار ایدر
 بیلیر که شیلا غ آثار خر چرخ اولسا آردیاسی
 نه سورمه واردی گوزینده ، نه وسمه قاشینده
 لباسی یوخ تکنون ، لاب قاچوبدی سوداسی

دیدی نه وقت آلا جاقسان تکذبانه لباس
 دیدیم : او گون که یتر یارما ، دیشته دعواسی
 دیدی : دیزله آچوب کارخانه بیر مشدی
 دیدیم : بلی هاشا-ون هم اوزی ، هم اوستاسی
 غم ایله سنه معجز آلار تومن کوینک
 اگر ویره نسبه « همتی » فابر قاسی

دلبر ا

دلبر ا بیر چاره ایله بوش قالوب قندانمز
 چای ویریب عمرین سیزه مرحوم او لوپ فنجانمز
 استکان ، چایدان ، سماور باشه سالش قرا
 آهی آه اوستن چکر بیچاره دستر خانمز
 چاره سیز بیر دوده تو ش او لوش ذوغال بیزوا
 باشه منقل نه کول تو کسین ، هانی درمانمز
 کویارین قارنی یابوشمش بشتنه ، وا معنتا
 یاتدینی بردن دورانمیر دیغ تو توب باردانمز
 یو خدی بش وقت نهازدان غیر بیززاد خانه ده
 وار ولیکن واجبی اون بش قام نقصانمز
 وقت پائیز بیر فالاخ خرج ایستیری برتیغ ، یاماخ
 ای کیشی فکرین نه در پزمرده دو یورغانمز
 بو گیجه رویاده گوردم بیر پریشان واقعه
 قود خود ام قالسین قوغور ماسیز بو ایل قازانمز

چوخ یاغیش یاغدی بهاردا ، دامدا تورباخ قالمادی
 بیر قپیک بوخ ، بش تومن خرج ایستیری ویرانز
 وارلی باخهیر یوخدولا ، قورخمور خدادون ذرهجه
 بو عجیدر قارغادان قورخار بیزیم نوودانز
 آیه قرآن مساوات امر ایدر ، اما چه سود ،
 بیلمیری بیر سوژ عربجه بیسواه اعیانز
 گون بگون آرنیر مصیبت دلبرأ بر بوسه وهر ،
 هیچ امید او لاما رجبدن خوش کیچه شعبانز
 بو ولايته آقیز باش ساخلاماق آسان دگل
 سکن آرشین آستار ایستیر بیر قاریش تومانز
 بوندان اولکی آداملار بوژ سنه هر ایلدی
 بیلمهدی غربت نادر اجداد عالی شانز
 ایندی وار باعث نه در ، غربته بیر ملیمان کیشی
 اهل عیالی آج سو-وز سرگشته و حیرانز

الطف یزدانی

گوزین آج معجزا قیل بیر نظر الطاف یزدانه
 تمام ایتمش خدا نعمتلرین بیز اهل ایرانه
 چوبوق، سیفار و غلیان خلق ایدیبهم بنک هم افبون
 شراب و چای و قهوه ، میکده هم شیره کش خانه
 یار اتمش مهر؛ ان آلهه هر بیر اصناف ایچون برداش
 سقط ، تبریزی ، قنگانی ، دوضد به به بوآوزانه

طسوچی، خوتکری، دیلمانی، تهرانی تعالی‌الله
و منک ارونق، هوط آفرین اویسون او رحمنه
و شاه عبدالعظيم و کاظمین و کربلا، مکه
خراسان، سامره، بفداد، مدینه، شام شاهانه
یاراتمش بیر ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
و بیر دجال ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰
پازهری، قرمزی، آغ، گوک، یاشیل، ساری، قره‌ستقل
سرعیان میان بیرچاک، بناگوش آنلاذین یانه
اوروجلق، ماه ماتم، اربعین و روز عاشورا
کفن، قداره، میدان، طبل، استهزای بیگانه
دخی ایتمش نهار احسان خصوصی بیزاره خالق
فقان و ناله و زنجیر و سیللی، قاب و بیرانه
بیزه ایتمش فقط اشک بصرله روشه خوان احسان
نه تور که ایلمش احسان، نه افغانه، نه یونانه

اوئی

شرارت او لسا بیری خلق ایدر مذهب اوئی
او غورلخ ایتسه دعیت دوگر حکومت اوئی
حکومتین گوچی چاتیر بو صاغری باشماغه
گیدمه کیمه گوره سن ایلیاک شکایت اوئی
بسان دستم دستان گیری بدی میدانه
صفیر او شاق کیمی قورخور گوره ندہ ملت اوئی

گتیر قولاقوی بیر سوز دیم نهانی سنه
 جماعین کوجی چو خدر ، يخار جماعت اوئى
 او ال خیات ايدبىدر اماتته ساقى
 او حيله کاراليدر ، ايلمه تىارت اوئى
 او معتقد دەگى روز قيامته هرگىز *
 گر اعتقادى اولا قورخودار قيامت اوئى
 ديديم : اگر لوطيسان قويما باشوا دستار
 مقام غىظە گتيردى بو سوز نهانی اوئى
 ديدى بو رد دانيشدى كنار اولون بوندان
 كه قورخورام گ، اود ياندира بو ساعت اوئى
 اياناندى بو سوزە في الفور بىنوا كتدى
 داغىلدى هريپرى بير بانه ايتدى راحت اوئى
 تازا عمارته اوچ قابى قوبوب فاضل
 غريبە خوش ياشادير بيزدە كى جهاالت اوئى
 ديديم : بونين پولى هاردان گلىپ ؟ ديدى : سنه نا !
 ديديم : همان فقرە ايلىپب عمارت اوئى
 ديدى : چاخىر سېرمەم اوستوه دىلين قىسالت
 ديديديم ، كه دوزدى آغا . سوبىليرم ظرافت اوئى

نەھەمدەلى

بودى چو سترده فقط تازه خبر مەممەدەلى
 و بىرپ عمرىن سنه حاج ملا جفر مەممەدەلى
 شب يكشنبە ساحات اوئندا ير ايتدى حركت
 وطن آز قالدى اولا زىر و زېر مەممەدەلى

پهلوی زادهده قویدی باشنا تاج کیان
 ایتدی کرنوش او شهه جن و بشر مامده لی
 شاه بی رشد قوجاقلیبیدی ایکی دیز لرینی
 سالالیب قاش قاباغین مثل یتهو مامده لی
 توتدی آله اوشهی بلده پاریسیده چون
 قوبدی شاپقا باشنا شام سحر مامده لی
 اصلی یوخ بد نظرین من دیرم ، گروادر ،
 نیه بس دگیر او بی عاره نظر مامده لی
 بسکه قالیندی قافاسی ، شکمی مثل کوتولک
 ایلز هرگز اونا غصه اثر مامده لی
 انقراص عالمه قویدی قدم آلتجر
 یرینه کیچدی اوینین بهلویلر مامده لی
 زوریله باشووا شاپقا کیچه چک ایراندا
 دون سحر ویردی منه قارغا خبر مامده ای
 دین و ایمان گیدر الدن او لوسان اهل سفر
 دیدیم آخر سنه من ایته سفر مامده لی
 بور کی آله یارادیب ، شاپقانی شیطان رجیم
 باشووا قویما اونی ایله حذر مامده لی
 وزین او خشاتما فرگ ، اوروسا گل وطن
 دوره ای باس باشووا مثل دوسر مامده ای
 چهل رسای جهان ایلدی ایرانلیلاری
 چهل ووردی بیزه مین گونه ضرر مامده لی
 معجزی ایله مرخص دخی اطفوو آرنق
 گلدى ساعت بشه بو قدر یتهو مامده لی

قاھچىلار

ساقيا حاضر ايله اول قمرى
 شادكام ايله گل بو دوبدرى
 وطنى سهومرم نه ديرىن دى ،
 ابستيرم اختيار ايدم سفرى
 قارىلە ايلىبىلە مالامال
 يېر قارىش گىلىكىنندە كوچەلزى
 هر كس ايستر عمارتى قابىرا
 اوستايىا تابشىرىر : يېر آز ئايارى !!
 يەنى دبوارى چك يېر آز قاباغا
 ايله مخلوقە تىڭ رەھىدىرى
 گۈزى بىدۇت ايدىر بنا احداث
 سوگور اما او يىنوا صفرى

اي دعيتلرین بىرستارى
 بختىار اپلاسین سنى تازى
 بوزدى صراف اىكىرىمى بش تومنە
 قبلە گاها ! او باقۇنلارى
 شەر ذىالجوشىن گذاھنەن
 چوخدى استانبولىن طلبكارى
 دوشىشم آلتى يوز تومن بورجا
 بورشىلار اينجىدىر منى زارى
 وىرىرم آيدا اون تومن فاپ
 يەنى يېر جفت لىرە سارى

بارالها با تیر بربن دینه
هارانی ؟ خانه سبکاری
نیه ټولدیر میسن خداوندا
کیمی ؟ آلانی ، تود کی ، بولغاری
نیجه که ایلدین ذلیل الله
قارا داغلیله صرب یماری
او ایتالیانی ده ذلیل ایله
خاصه اول نمسه ستمکاری
چین و ژاپون پروس دیوسي
مبتلای کن به درد بیکاری

مسلمانلار اینانماز گر دیهم قرآن آند او اسون
وطن خیلی مقدسدر قانان انسانه آند او اسون
جهاندا خدی بیر قیمتلی شئی جان عزیزیدن
جهاتدو بیزیم معبدیز بو جانه آند او اسون
کیچیلمز کوچه لردن چون اولار رحمت بیره نازل
مگر صندالیله ، داملا ردا کی نودانه آند او اسون
ابوالضله بالاندان آند ایچه ممز بیر نفر کندلی
دیهور شستیله اما خالق سبحانه آند او اسون
هر ، عثمانه سئی مذهب آند ایچه ز ، ولی شیعه
دیهور هر گون بش اون دفعه شه مردانه آند او اسون

گرک مومنار بن عقلی فیسا ، قدی بلند او اسون
کمند امر معروفیله مخلوقاته بند او اسون
قویوسان باشووا شمس سپهر چهشید کافر تک
مسلمانین گرک بور کی بشکل کله قند او اسون
اوئانما انگلیس و رومنی یار باشوی او غلان
گرک مومن کیشی آماج نیر یشخند او اسون

او باشدان که آخاره رسال مین مثقال قان ایدوست
او باشدا عقل قالماز معجز؛ آللله آنداو لسون

.... اولدون مسلمان ايرمنی
بیر قولاق و بير عرضيمه اي موسيو وارتان ايرمنی
قورخورام تو مانوي آلسین اليندن شيعه لر
يوز مسلمان وار بو كنده چونکه عريان ايرمنی
هور تينين خلقه گوسترمزدى والله العظيم
بو قيزا و برسيديلر بير کنه تو مان ايرمنی
كيت يابيش اينجيلوه اينجيته جانين غوسپودين
جان ويرير تو پر اقلار اوسته مين مسلمان ايرمنی
ظلم اليندن فاچدي گلدي بو يره مين لرجه جان
خالصاً مخلص محب شاه مردان ايرمنی

كور دوم هنگام سحر مدرسه شاگرداری
هر بيرى بير بارچه او دون چيگئينه قويمش گيد ببور
دیديم اوغلان بو نه در؟ سويهادى كه برد العجوز
دولتى مدرسه ساكنلىنى اينجىلدېبور
دیديم اي واي بىلە بير دوايىه كه تور ئوزونى
ايکى خروار او دوندان يانا دسواي ايديبور

حاجيا واردى سنين ملك صمد آبادين
قوشترازىن و ايکى دانه او غول امدادين
اوج دكان، باغ، سرای، بيرده چوره كچى خانه
قلم آلدريم الپه يازديم بو سنين ايرادين

سن ده آل بير قلمى دستوه ياز سوبله گوروم
نهبي وار ملك شبسترده من ناشادين
كچه روم من او طلبدين ياز ارام بير بازا سوز
كه الی يوم قيامت او تانار اولادين

هشتموي

آه و آه اي امت خير البشر
گلدي طهراندان بو گون بير بد خبر
كه ايروب و هاييان بي ايمان
روضه پيغمبرى بومباردمان
ساممش ايرانه ترازيل بو خبر
تعز به بريدا ايدييدو شيعه لر
گنه ويردى گوز ياشنه اذن خلق
سيله و يوم روق و ودار باشنه خلق
روضه خوانلار الله منديل عزا
آغلادار خلقى بصوت غم فرا
سر گذشت كربلادن آرتاجاق
بو حكایت ايتدى خلقى بيدعماق
آغلايانلار آغلايانلار مثل نى
باشنه سامان سپر اهل گونئى
مثنويده خوش دبيب ملای مست
«دم سك از ديش زادان بهتر است»

روضه خوانلار شیعه‌نى بىروح ايدر
 سینەۋنلار سینەنى مېرىخ ايدر
 چون الين قوزار گویە ئىنجىزىن
 سىسلەنەر ئىنجىز ھم بىتالحزن
 مومنۇن يو خدر توبى ، طىيارەسى
 ئورۇقىن دوبىكىدر آخر چارەسى
 لعنت ايلر انگليسيه خاص و عام
 انگليسين دنگىدير بو والسلام
 انگليسيه زورىز چاتمير امان
 سن يېيش امدادە يا صاحب زمان
 چاك قىلىنجون حملە ايلە لىندە
 قىر ، داغىت مانند تخم پىزىن
 غىرتۇز چو خدر و ھم زورىز سىزىن
 بىزىدە ايش يو خدر بىلىرسن سن ئۆزىن
 من فىليچ وور ، كاڭو تولدور اى آغا
 من قوبوم سقاپالىيە رنگ و حنا
 وور جدايە سن او كفارون سرىن
 من ايدىيم صىفە او كافر قىزلىرىن
 سوپىلر هر كىس كۈچە و بازارىدە
 انگليسي بارماقى واد بول كارىدە
 او ايدىر تحرىك و هايلىرى
 حكمتى واد بول ايشىن اى هەشىرى
 انگليسي او حىلەكار آوروپا
 روضة پېغەمبىرى باغلار توپا
 بو جەتنىن كە عجم غەمگىن اولا
 تعزىز بىرپا ايدە صبح و مسا
 گوندە يوز سىب چاي آلا مىن پوت شىكر
 تكىيەلرده صرف ايدە شام و سحر

سن ایچیرسن چای او لارسان اشگر باز
 گوننده بیر بوك بول ۋازانار انگلیس
 او بیلیر كە بير مصیبیت وېرسە بوز
 شیعەلر قاره گىيەر او غلان و قىز
 لااقل اپراندا وار او ن دورت كرور
 شیعە خالص سوای از شل و كور
 هر بىرى آلسا قراچىت اوچ چەركەك
 از براى گوينەك و شال و بهركەك
 پس گرک و يرسىن قران يىدى كرور
 تا قرا گىيىسىن كروه بىشۇر
 سىنگە بىلە زسن حساب و هندسه
 پس گوجىن چاتماز سىنىن انگلیسە
 آغلاماق مشقىن وېرۇب فاضل سە
 فاضل درېندى عاقل سە
 او خويوبسان چون فقط سن بير نصاب
 اول جەتىن يىلىمىن فارداش حساب
 ضارب و مضروبە اللشە چوخ
 جىر او خو ابوا بدە بير نفع بوخ
 ئوز بىزۇن وير كربلاي باقرە
 ياقاسىن باسىنىن كوبە يىتسىن قره
 اكىنۋە گىيىن اونى كوسەز امام
 خوش دىكل رىنگى ديمز فخر انام
 گر آخوندا سوپىلە بقاڭلۇز
 كېم دىر قىرخىلەمىسىن سەقالەز
 هر تو گوننە سققلۇن وار بير ملك
 بو حدېشىن اولىيا اصلى گرک
 كفرىئە امضا قوبار فى الفود آخوت
 هيچكىس آلماز او بقاڭدان نغۇرت

انگلیس اما سویور پیغ، بری
 توبا با غلیر او مقام اطهّری
 آلیروق او ندان گنه بیز استکان
 لاله و لامبا و قند و چایدان
 ایدله هوزمین استکان مرحوم اولار
 انگلیسین جیمه نه بوللار دولار
 الی مین ساموار قاینار صبح و شام
 بو سماورلر کیمیندر آی بالام
 باخ او تان شالواریوا، تو مانیوا
 مخلعین یهل ایله ه جانانوا
 آلمیسان بقالدن یاغ آشوا
 قوبوسان عمامه تنظیف باشوا
 پس سنه لازم گلیر تنبیه اولا
 بعد ووردوخ تازیانه با تقلا
 منعی بورتستی بیلمک شرطدر
 بیلمیبرسن چونکه ذهنون پر تدر
 لعنت ایتمه انگلیس کافره
 ایچمه چاین، استکانین وور یره
 اطلسه، ما هو ته، ما هو ته واریه
 مشتری کیمدر عمو چلواریه؟
 یار ماسیدی کله سین میرزا موسی
 انگلیس ساتماردی اون مین توب خاصا
 خلق تحریک ایتمه سیبندی شستری
 کیم اولاد دی بو متاعه مشتری
 ووردی باشین منبره فاضل کیشی
 من دم یار دیم باشیمی یای و قیشی

ايدر

گاهى آنا فراقى جگر داغدار ايدر
گاهى آتا وفاتى گونول يقرار ايدر

ھر گون خراب اولار بريون آشيانسى
دائم گلر قولاغىزە غم ترانەسى
ايسلر صباح و شام جهان كارخانەسى
طفلى جوان ، جوانزى اختيار ايدر

ايدر سحر وداع طيور آشيانەسين
قالخار ، دوشى تدارك ايدر آب دانەسين
ایواى اگر گله گوره او اهل خانەسين
سياد ايدوب اسir ، باخار آه و ۋار ايدر

گاهى فراق يار پوزار استراحتىن
گاهى غم زمانه بوكر سر و قامتىن
بر گون اوروج طوتاز بوغازىندن جماعتين
صبح و مساكسالت ايوبن تارمار ايدر

گاهى سوبوق برادر شمر و يزيد اولار
بستى مىينار ، لولنك و طهارت شهيد اولار
گـه قار هاغار او قدر كـه يول نا پىدەد اولار
مشدى قالار حمامىدە تك انتحار ايدر

گه قلب غصه دن اریز ، گاه استخوان
که جان سیخار مظنه چیت گه تکذبان
گه قند بند او لار بزه گه چای جاستان
گاهی او دون کومور بزیله کارزار ایدو

هن نیلیوم

خلق ایدن کیدر زمین و آسمانی کتدیلر
لطف و قهری ، برو بعری انس و جانی کتدیلر
دادلی دادسیز ، شور شیرین ، یاغلی یاوانی کتدیلر
خلق این آله دکلمی آب و نانی کتدیلر ؟
کاسبه ویرمیر پلو ، کوکی ، بورانی کتدیلر
کوفه ، شوربا ، قایقاناخ ، قایقانخ ترمک من نیلیوم
خلق ایله کچ طوغاری چرخ و فلك من نیلیوم

چاق ایله غلیانی اوغلان عارض یاریم کیمی
قندی دولدور استکانه دولتیم یاریم کیمی
چانی ده برونک ایله مندوله شلواریم کیمی
تفسیری سیل ڈارلاسین ورشو سماواریم کیمی
ترتمیز پا کیزه ناموسیم کیمی ، عاریم کیمی
دقت ایله برک قیفللا بوغدا انباریم کیمی
خلق آجندان موردادر او لسا قلب موردادریم کیمی
ویرمرم ییر پونزا بوغدا بیز چورهک من نیایوم

قاالمىشىق چايسىز ، چور كسىز ، بولالى غىرت و قىتىدر
 بىر آراش قالمىشلارى بىذل و سخاوت و قىتىدر
 بوندان آرتق پىس گون او لماز خلقه نعمت و قىتىدر
 يار بولداشىن ، رفقيقىن خىلى عسرت و قىتىدر
 هم ولايتلىن ايندن دوت ضرورت و قىتىدر
 اللى آيدىر باغلانىب بوللار مروت و قىتىدر
 بوقدر دولالى وار ، اىتىن كومك من نىلىوم

جانشىن لمسەنى ئولدىرىدى صربستانلىلار
 چىرمالاندى گىردى مىدانا او دم گىرمانانلىلار
 سول طرقىن ئاره داغ ، ساغدان چىخىپ ئۇمانلىلار
 باغلا نىب بوسفور پريشان اولى چوخ ايرانلىلار
 يايماڭ اولدى ، داغىلىدى خوبىلار ، دېلىمانلىلار
 صوفيانلى ، اورمولى ، محو اولدى هم گوكانلىلار
 عهد و پىمان ايلدى قان تو كىكه مېليانلىلار
 انگلىس و دوس و ۋابون و فرمك من نىلىوم

دستىگىر اول شاه مردان تاك قىيىرە يوخسولا
 ساللا ما بورنون ، بوزىن تورشاتاما مثل موش ، ولا
 احتىاجىم وار بولا ، ال چاتميرى استابولا
 باشوى سالما آشىغا بىر نظر قبل ساع سولا
 بىر بولوك كلفت قالىبىدر چار و چك من نىلىوم

بوش يىرە يالوارما آغزون يورما ناقله
 هېچ بىر احمدى ئىندى بول ويرمز سەنى بى معاملە
 معاملە ئىندى او لور آيدا بش اون يول حامىلە
 گون بىگون آرتىر جانىم قودبان اولا بو حاصلە

سېز دىين كيم پول ويره رايندى كيرو و سيز جاھله
باغى يوخ، بوستانى يوخ، قويسين درك من نيليمون

اھل غيرت، صاحب شرم و حيايق نيلياخ
اللى آى اول غنى، ايندى گدابيق نيلياخ
پير بولوك كلفت فقير و بىنوايق نيلياخ
ماكت اول بيزده عمى قلبى قراييق نيلياخ
منفعت مشتاقى، مفون دياريق نيلياخ
پست قطرت، كم حميت، ناخدا ييق نيلياخ
ملکدار يق عاشق كھربىز چاييق نيلياخ
سنده آلسات، سنده اكدير، سنده اك من نيليمون

پيرده چاي وير، گل آپار غليانى اوغلان نازله
تنك او لور خاقين خير سيز سوزلاريندن حوصله
پير سودى آج، يى حيا مخلوق گيرمش سنكره
پوللىنى گورجاك هچوم ايلر بسان حرمته
هر پيرى بير فندىلە ايستر منى سالسىن الە
بو قدر مخلوق ايچىنده سوھلە تك من نيليمون

قالما يىب عالمده بير آباد ويران او لماسين
يو خدى بير اي فرشى، ظرفى، وختى تالان او لماسين
او نىجه گوزدر گوروب، بوحالى گريان او لماسين
اھل عيال شرمنده سى هېچ بير مسلمان او لماسين
منفعت قىدين چىكىنلر شاد و خندان او لماسين
گوزلەھ هر كيم پريشانى، پريشان او لماسين
پس مسلماندا نچون انصاف و وجдан او لماسين
بو مروتىن او زاقدىر مندە بير زان او لماسين
سن پلو يى بوللى قارداش شىره جان او لماسين

بو عجب سوز سوبیلری عقلنده نقصان اولماسین
ئول جانین چیخسین جانوندان بالدرک من نهیوم

طبيب نفیله کیچیبیدیر کیم قازانجدان آی داداش
تا کیچیم من ده بلودان ، آغ لاوشدان آی داداش
کندلی خیریاندن یانا قالخار او باشдан آی داداش
پا پیاده لوکاری سکز آغاشدان آی داداش
خیر ایچون دلگیر او لور باجی داداشدان آی داداش
ماللا قرآنی چیخار باشلار تازا شدان آی داداش
بوندا خیریم ياخ دیسه ، سوبیلر بالاشدان آی داداش
سه هندر بو ، ياغ چیخاردیر ملا داشدان آی داداش
زور پرستدر صاحب تحت الحذك من نیلیوم

ایو چو کوب ، وران اولوبدر هریانی خلق نیلاسین
ناشی بنا قونداریدر نوودانی خلق نیله سین
قند و چای يو خدر دو گورسن او غلانی خلق نیلاسین
ساتمیسان گیرم بالاسی يورغانی خلق نیله سین
شمدانی ، کورکی ، عبانی ، تو مانی خلق نیله سین
یا که فالمش اوت قادرین ، چیگنین ، کورهک من نیلیوم

گل سن آللہ باخ بونین بیع قویدیغی بو بستیه
بیگرو ویر وای عجب در هرشی بو اوستیه
اودا ویرسین وسیه ، قنده ، نبانه ، پستیه
کوزه ئوز مالیم سودا دولدیر مشام ال بستیه
ویر میرم بیز دامجی واللھی گرسه خستیه
حقی يوخ يردن گوکه هر کیم سنه ناکس دیه
کمن سهین بوش سوز دانشما ای چنگ من نیلیوم

رحموه فوربان اولوم فارداش حمایت و قتیدر
 گل منی مایوس قایتارما عنایت و قتیدر
 دور گورهک عورت ایتل گیت استراحت و قتیدر
 باشیمی دنک ایله ظهر اولدی طاعت و قتیدر
 ترک ایله چائی ، چوبوق چکمه قناعت و قتیدر
 دور گورهک وقت نماز اولدی عبادت و قتیدر
 سنده کبت آللله یالوار بوش دیهک من نیلیوم

باخ باجی یاخدان دولی صاحب فراندر ویرمرم
 بالوار اوج گون ، اوج گیجه ، یا گیت دایان دور ویرمرم
 مصرفیم چو خدر : تو تون ، چای ، قند گراندر ویرمرم
 ما حصل ، سوز مختصر بول تنده جاندر ویرمرم
 چکمرم من جاندان ال سن گیتده چک من نیلیوم

زوریله مندن بول استیر باخ بونین اندامنه
 ازدها تک آز قالیر چکسین منی بو کامنه
 عاشقم گویا بونین من دیده بادامنه
 بول ویرم ، اکمک تدارک ایلیم آخشامنه
 چای چورهک اهلر جوانمرگلر دیلهک هن نیلیوم

میلیم او لسا ویرگه ، چائی طلائی یا یابو
 یا عبا ، یا جبه ، یا دون ، زنجفیل ، هل ، یا کاکو
 وبردم اول ذاته که طالبدر ، بلبدر ، اود ، آلو
 بدل احسانیله وورام آغزینا محکم جلو
 بو جهتله اول امسا ایتم جهانی سر فرو
 قلمه باع ، ماللان کوره ، سیس بک براب وبو کیکو

اھلی جمله آج یاتارسا ذره‌جه ایتم خنو
من عزیز ابن عزیزم نعمتیم وار نوع بانع
مانزیم ایستی ، شامیم قابل ، ناهاریم تر^۹ چلو
بینوا یاندیرماغا تایمیر تزهک من نیلیوم

چوخ گوونمه ، غره‌لنمه حالوا اولادوه
باغوه ، بوسنانوه ، اجدادوه ، احفادوه
هیچ بیری گلمز نولده دادوه ، فریدادوه
گبیدیره ر غسال کفن چون قامت شمشادوه
آه او ساعتدن قاراناق ثبر ایوین مال یادوه
بیر چراغ کوندر مدن اول خانه برباده
آه او وقتدن بوکله‌نر سنگ احمد بنیادوه
گورکن قیر بن فازار حسرت قویار آروادوه
مالدیه وارت بهه ر واحسرتا میعادوه
مالک دوزخ جهنه‌ده گلر فریدادوه
اعتقادین یوخ جهه ای آغ بیر چلک من نیلیوم

بوینوی شاخ توئما ، شانقیلداتما چوخ بارماقلارین
اللرین اوچجه ، ایتیمه قورت کیمی دیرناظلارین
بوینوی بوکمش اجل چوخ سن کیمی سارساقلارین
شیشه‌سین قولتو قلاريق ، يله‌ناما سین قورساقلارین
جانین عزرائیل چیخاردار ، مردشو باشمافلارین
ترک ایدر بیرگون سنی باخدا ندا کی جیرماقلارین
آخره یتدی زمانیکه بیک ابچماقلارین
پرده باغلار سوت ، سحر عودت بیهر قایماقلارین
اویندار ، شلقیلدادر قیزلار فیزل فولباقلارین
سن حسابین ویر ، جانین چیخ‌سین جفک من نیلیوم

آه او ساعتند لوت ايلر مردهشو انداموي
 تخته اوستنده يووار ، تابوته زوللار جانوي
 خلق ايچر چاين ، يهر پايين ، چكير غليانوي
 قيرخ چيخار ، وارت گلر تالان ايدر ويراني
 هرنه وار پاي بشگ ايدر ، حتى سينيق چايدانوي
 بو همان مادر كه ساندين دينوي ، ايمانوي
 پايلاشار بير گون بش اون عمامه لى احسانوي
 ثلثوي يغما ايدرلر همچنين پخدانوي
 هم آلار دورت آى سورا بير بختور جاناني
 قيرلى فرلى بير گوزه لدر باخوي ، بوسنانوي
 كردى وار ايلر ، دوزه لدر باخوي ، بوسنانوي
 بو همان عورتى اينجييدين نقدري جانوي
 او ندان ئوترى خلاقى سويدون ، چىكتە دين وجданوي
 ايتدى ياد ايتمير سنى ، ايلير بزهك من نيليوم

چونكە آيريلدى سوموكدن اتلر بن يوقال كىمى
 كله لوت قالدى ، آچىلدى گوزارين ماذقال كىمى
 قد شوشادين قضا حدادى بو كدى نال كىمى
 رحم ايدر وارثلرين اوندا سنه آبدال كىمى
 آچدىر ور قبرىن ، چىخاردار جمده كين چاققال كىمى
 باش بىندىن آيرى دوشمش بوش پتەك من نيليوم
 ساج و ساققالين تو كولاش بير اتك من نيليوم

باغلانار اوندا جنازىن بير آتىن بالانيه
 تقانق باشىن دگر چارچوبه نين زهدانىنه
 جمده كين نفرىن ايدر وارثلرين احسانىنه
 آز قالىر كاروان يتيشىن مرحله ميدانىنه
 ناگهان بير سس گلر دوخده كى دريانىنه

قوېبىون گىتىسىن بۇ ملعونى وورۇن گىردانىتە
 گىتىمك اىستەر دوح منفودىن خدا دوضوانىتە
 مالك دوزخ دوزمر نظەمە دورت بىر ياتىنە
 يالوارار ، آغلار ، سىزىلدار سان جەنم خانىنە
 حرصىلەنر مالك ، ووردار گۈزىلە عربان جانوھ
 سوپىلار : اى ئۆلالىم سنىن عصىيانە ، كفرانىتە
 لەنت اىلر آدم و جن و ملك من نىلىيوم

ممجزا ! سىندىرى قىمدانى ، تولازلا باغچىا
 دفتر اشمارى يىرت ، آت ، چىغخارتما تائچىا
 ساڭكتاول ، دىنە ، دانىشە ، كىسىلىق قوى بوقچىا
 بۇ قدر كاغذ قارالتىدىن دىكمىتى بىر آفچىا
 آنلادىن ، يىامدىن كە هيچىكس باخماير پىس باغچىا
 سىنە هو شىيار اول منيم تك سوپىلە تك من نىلىيوم
 خلقىلە كىچ تو غالىرى چىرخ فلك من نىلىيوم

اوگون که اولدی

اوگون که معجم و ابواب خار و زاد اولدی
 حساب هنده مکتبه تاجدار اولدی
 قدم قویاندا الفبای تازه مدرسه به
 معلمین کهن سال بیقرار اولدی
 صدای جیغ بین او جالدی [چو سقف کیوانه]
 دوش ، دوزیر ، دوزبر خوار روزگار اولدی
 گوروب بوحالی چکیب نعره پشوای دشید
 سوار اولوب آتا مشغول کارزار اولدی
 چبغیب او خنجر تکفیر چون غلافندن
 حساب و هنده و چپ زخمدار اولدی
 تازا چیخان او شریعت کتابی چون گوردی
 هرینده کوهنه جنایاسی شرمسار اولدی
 داغیتی لشگر بیدنی پس دیدی : یاران
 بو گون شریعت ایچون تازه بید بهار اولدی
 هزار شکر که یاتدی تجدیدین علمی
 بو گون شبسترمهز مثل شندوار اولدی
 کرک او مدرسه دولتی اولا و بران
 که گیتدی هر کس اورا دیندن کنار اولدی
 بلی ! - دیدی سوزینه چون مقدسان وطن
 وطن او شاقلازی حمال چاروادار اولدی
 محالدو گیره کوهنه قفایه فکر جدید
 او فکره خدمت ایدن شخص سنگسار اولدی
 ملاهمله قبول ایتمدی اونی منکر
 اونا رواج ویرن برق ذوقفار اولدی
 عرب او فکر جدیدیله گیردی بیدانه
 عمر او سایده ایرانه شهریار اولدی

او جالتدی بیرق دو سیه‌نی له نین یولداش
 تجدد عالمه چون قدم گذار اولدی
 کتاب مزدکین اسراری آشکار اولا جاق
 بیاده آتیلیارین بوینو تا سوار اولدی
 تجددیله شرایعت یخیلمادی آ کیشی
 بنای وهم و خرافات تارمار اولدی
 قدم او عالمه قوی ای محمدی سنه
 که عیسییلر او عالمده بختیار اولدی
 او صرف و نحوی بوراخ نحویا بحق خدا
 او صرف و نحویله چوخ عمر و زید خوار اولدی
 دیدیم اون ایله نه هور گندیسن ؟ دیدی که: بویور
 عربجه جمهی حمر ، مفردی حمار اولدی
 دیدیم اگر ایشگین بالچینا باتا یولدا
 کیجه صباحه کیی کارین آه و زار اولدی
 قلار مسافر بیچاره چاره سیر چولاده
 ایوی یخیلدی اگر او غرویا دچار اولدی
 او ج آی بولی گیدر او ج گونده به لوان ماشین
 بو کون یر اوسته داداش حکمران بخار اولدی
 بخار جهله سنین گوزلرین ایدیب اعمی
 حقیقتی کوره بیامز او گوز که ، تار اولدی
 دین او معجزه بیهوده اپتمه سین فریاد
 دهل صداسین ایشیتزر قولاق که کار اولدی

و طن

نچون آه ایلدين ای ببل نلان وطن
 هادووا دوشى مگر حال پريشان وطن
 خس و خاشاك باسيب گلشنى گللر سارالىپ
 نيه بو حاله قاليپ بس بو گلستان وطن
 نه ياتپسان آيل اى ، ملت ييچاره آيل
 ساتير آخر وطنى دشمنه اعيان وطن
 در و دبورىنى قان ايلیوب الران اى داد
 نه غم انگيزدى يارب بو شېتەن وطن
 يالش تازه قويوب باشىنى ناز ايمە دور
 سودونى قورت داغيدار يوخلاسا چوبان وطن
 اجنبى مملکى دولوب بى سر و با ملتله
 نيه يا دب ييله خوار اولدى عزبان وطن
 دشمن علمىلە يىزى ايلدى حمال ئوزىنه
 كيم ذليل ايتدى يىزى ؟ - چهل ؟ آسلامان وطن
 وطنىز جسمىدى ، سىزده وطنە جان كيمىسىز
 راضى اوامون قالا جانسىز وطن اى جان وطن
 ويره لم ال الله تحصيل كمال ايلە لم
 خواب غفلتىن آيليسين گرگ اخوان وطن
 او ايلیوب شاد ، او زى گولمیوب افسوس ، افسوس !
 او زماندان كه او اوب معجزه ايران وطن

هن نیلیوم

ساقیا نو خدی دعائین ائری من نیلیوم
 اعتقداد ایلر او نا خجھ قری من نیلیوم
 بول و برب ر فالچیلارا با غلادیر آغزین کیشینین
 قوه سحرله لال ایار اردی من نیلیوم
 آچدیر بیر قیزلار ایچون مدوسه اعیان وطن
 گور گه دیر اونلارا ذیر و ذیری من نیلیوم
 قیز اله آلسا فلم دینیله ایمانی گیدر
 باعثه لعنت ایدر جن و پری من نیلیوم
 بسی نشتو قارینا بینزی ئزما گورهك
 بیری بوغ یا که ئو کوز ترپه دیری من نیلیوم
 ایوبینن قبله سینی هر کس اوزی ياخشی تانیر
 ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ ۰ دولاپنیر دور بربی من نیلیوم
 قبر فرعونی زیارت ایلمش فاهره ده
 حاجنین بو خدی خدا دن خبری من نیلیوم
 مثل نمود مینیر آیروپلانه سنە نه
 او خلیور خالت جن و بشری من نیلیوم
 باشنا شاهقا قويورمش دیهسن خلقه نه وار
 يا فرنگیکیدن آلیرمش سوخاری من نیلیوم
 سالدار ب عکسینی حاجی کیشی بوللار شهره
 توز سوزون دانش آی او غلان سحری من نیلیوم
 پهلوی زاده چیخیب تخته دیرلر دیه من
 او قوبوب باشنه تاج قجری من نیلیوم
 با غلادی مجلس شورانی توبا مدهله شاه
 دوشدی توز جانینه آخر شری من نیلیوم

قمر عقر بده قایتدی وطنه شاه رضا
 یاخشی ساعتىدە ايدبىدى سفرى من نيلیوم
 گوزى ، قاشى ، بدنى ، هر يرى بنزهه شاهه
 آزىش مدر کى يو خمش هنرى من نيلیوم
 يقين ايرانلىدارين بختى گتىرمش آبالام
 وارمش مال - داوارا چوخ ضررى من نيايوم
 وارنى اولميا جاقمش او هنرده شاهين
 دىگنه باس بايرا قويما ايجرى من نيايوم
 منى شاه ابتسه لر البه قبول ايله مرلم
 او آلير دالىنه بو بارلىرى من نيلیوم

فه در خيالين

اي بىز سالخورده الواندر ديش و يالىن
 آلنин قىرىشلارىندان بىللە در سن و سالىن
 ونگ و حنا اليىنە ، حمد و ثنا دىلييندە
 يوغون قورشاق بىيانىنە بېلەم نە در خيالين
 ايشه قووورما ، يارما ، لازمەر قىش ايوىنە
 يايدا تدارك ايلە آج قىلاسین عيالىن
 دف قىزماسا چالىنماز ، بولسوز چورەك آلىنماز
 تسيبىحى قوى كنارە تارفع اولا ملالىن
 عزم تولانبار ايلە چال بيتلىرىن قىرىپلسىن
 قويمازلا بت پرسى فردوسە آنلا حالىن

حوری سنله یاتماز مین ایل قالارسا ارسیز
 کلمه کلهک عزیزم بیهوده در جدالین
 بر باشی توکلی گورسه یولداشنه میریلدار
 داز کلاسنده بوخ چون بیر توک بو بی کالین
 آب حمام طیب ، عطر بنفسه موردادر
 اسرار وار بولاردا ، کچ گیتماسین خیالین
 سال قندی استکانه ، تربت خرامه گلسین
 لعنت عوامه گلسین «مجز» بتیر کلامین

آستان

دچار فقر و ضرورت اگر اولا استاد
 هزار سال او خوسا او غلون آن زمان بیر زاد
 معلم اولسا پریشان روزگار ای دوست
 چورهک خیالی ایدر ذهن ایون او نین بر باد
 گلر چیخاندا ایویندن دورار قاباغندا
 نه ات ، نه قند ، نه موغان وار نه دوڑ دیمه ر آدواد
 او حالیلن هتیشور مکتبه عبوس و غضوب
 دوگر او شانلاری بیجرم یو کسدار فرباد
 زبسکه پرت ایدیب او بینوانی پولیز لبق
 چیبینی ، قول تو غینی آختارار الینه مداد
 معلمه ویر پله یاخشی ماهیانه گرک
 گرک معلم اولا احتیاجدن آزاد

آچین قولاغوزی ای دوستان من ایشیدین
 وطن خرابه‌لری عالمیله اولار آباد
 بیز ایسته‌ریک فلکی سیر ایدهک اولاغیله
 ایشک گویه اوچا بیلمز ، چون او ندا یو خدن قاتاد
 گلین یشك آشاغی مر کب جهاله ن
 فرنگیلر کیمی طیاره ایلهک ایجاد
 کیمین اینده در ایندی مدینه و مکه
 او بالک بر لریمز کربلا ، نجف ، بغداد
 سهین چیخار تاما آماندی که باشین اوسته دودوب
 ایندیه تیغ دوسرا انگلیس بد بنیاد
 حسین دشمنیله ایتدی جنک مردانه
 توب اوینوسان هله سن ایندی طفل نک ای داد
 ایشیقلانار گیجه گوندوز چراغ حریت
 محالدر قاییدا بیرده دور استبداد
 گلین دیز اوسته قولاق بورکی بید گوزمل دوشونک
 بو گون گرک بیز اولاچ صید خلقه یا صیاده
 گلین کیدهک او خیاق بیزده اهل غرب کیمی
 که بلکه ال چکه بیزدن او بی امان جlad
 گلین دوتاق بو معلم‌لرین باشین قیزیلا
 اولادا عالمیه جمله جهانی ایلسین ارشاد
 گلین کماندان ایدهک طرد تیر تکفیری
 قولاق ویرهک معجزه بیز هرچه بادا باد

دلگشادر

بو باغچا خیلی دلگشادر
 گل باگی دسم او نا دوادر
 یوخ ، یوخ بهشقدر بو ماوا
 گل باگی دیمک او نا خطادر
 گلدانلار ایچینده خوشجا گللر
 به به نه قدر فرحفزا در
 دیوار حیاطدر بو یاران
 یا آئینه بدن نمادر
 سرو قد یار دلبر تک
 لیمو آغاجلاری او جادو
 باخندیتبا کونول گلیر نشاطه
 احن احسن نه دلربادر
 بو عالم عشقدر خدا یا
 که بیله گوزمل و خوش هوا در
 صد بزک بنفشه ماشاء الله
 گوهای او گلین ، بو گدخدادر
 شبویه نظر قیاین سبز الله
 باخ گور نیجه خوش و باصفادر
 یابراگی زمرد ایله همتا
 اما گلی لعل پر بهادر
 بیز چای بو سلیمانی حیاطدا
 میل ایله که دوح ابچون غذادر

بابل دیدی معجزه که بویر
بو باعچه جنت خدا در
چون وارد معجزی گوره نده
سویار که بیر گوزک ماجرا در

ایشیقلان نیمین

گل ای اهل لب جانان در دندان ایشیقلان‌ین
گل ای روح روانم شطه مرجان ایشیقلان‌ین
سحاب نم کونول ویرانه سین ظلمت سرای ایتدی
کنار اول مندن ای فرقت دل ویران ایشیقلان‌ین
خیل خال جانان تار ، مجلس تار ، عالم تار
چراغین یاندیر ای وصلت شب هجران ایشیقلان‌ین
گل ای مشاطه دانش جمال یاره ویر زینت
جهالت پرده سین برت ، عارض جانان ایشیقلان‌ین
کیچه رواده گوردم بیر نفر واعظ دیر یاران
جمالین آچین ایران قیزلاری ایران ایشیقلان‌ین
دیدیم : بوسوز دگل ، الماسیدر چیخدی دهانندن
پدر جان بیله سویله داءما انسان ایشیقلان‌ین
آملدیم خوابدن دلشاد گیتدم محضر شیخه
دیدی لایقلی بیرسوز سویله که ایمان ایشیقلان‌ین
دیدیم قیزلار دیر بیزدہ یازاق اوغلان کیمی کاغذ
آجیقلان‌ندی ، دیدی : قویام گونئیستان ایشیقلان‌ین

سنی ویردم قسم بنت رسول الله ای واعظ
 بساط جهله بخ ، قوی عالم نسوان ایشیقلانین
 صبا دوشنه بولون تهرانه ، سویله میر تهرانه
 فقط تهران دگل ایران ، گرک هریان ایشیقلانین
 جسارته قدم قوی عرصه میدانه ای نادر
 قلنجهن ایله عربان ، عرصه میدان ایشیقلانین
 دوشوب زندان جهله یوسف کم کشه مدتدر
 زلیخا آج جمالین گوشة زندان ایشیقلانین
 گتیر ساقی می احمر ایچیب . تا مست او لا معجز
 فر حلقهین کونول بیردم خوش اولسون جان ایشیقلانین

او لماز

گزه رzag و زغن گلشنده ، قیشدا عندلیب او لماز
 درخت گل ، گل آچماز با غده امرود و سیب او لماز
 هوادار او لاما خانه ناهار و شام شاهانه
 طبیبون بوعلى او لسا سنه صحت نصیب او لماز
 محروم گلدی ای دکتر ، قدن حاضرلا ، یار باشو ن
 سنتون بو چکدیگون زحمت یقین ایله که غیب او لماز
 اینانمیرسان منه گیت آل خبر شهرون امامتدن
 که بی تدویر سیم و قدر گلوب داخل به جیب او لماز

قیافت شرطدر ، کردی عباده بیر مهابت وار
 اوئنی گر سالمیا لوطنی سهمناتک و مهہب اولماز
 عجم قولدور ، گرک آیتین اطاعت ظلم مولاھ
 عرب شهزاده:ر ، شهزاده ده صبر و شکیب اولماز
 اگر شر ایتمەسە غارت خیائی سن فالورسان آج
 اوئنا ملعون دىمە ذاکر آدام چوخ نانجیب اولماز
 منه لازم دگل خامه يازوب گویدن بىرە سالسان
 آلار بىرتار او فرمانی اوئنا راضى خطیب اولماز
 وياست عاشقى قويماز سینین آدین دوشە دىلدن
 پاپاز ال چكىسى مذهبىن كليسا و صليب اولماز
 بلی حيث رياستله ترقى ايلى انسانلار
 ترقى سومەين آدم دزاویشه نصيib اواماز
 ادب چون جان چېخخار شاعر قورار مجلسە باغداشىن
 شتر تك با ادب اگلاشمەسە معجز اديب اولماز
 هامو بير گوزلیدور بو كىنده سنه بير گوزون قىربا
 الين توپن اوئونون سن ده سنه واعظ وقىب اوamar

اولسون

بۇ خىدى بىر شخص مىنەم تىك مىھە مشتاق اولسون
 ساقيا وىر ، اىكى دىنiadە يۈزۈن آق اولسون
 وىرمە سن ملتە مى ، ماھىل او لار ترىا كە
 وىر اڭر اىستە مىسىن خلق ٠٠٠٠٠ اولسون
 مېي من شىرىھ كىشە ايدىم جلال اى ساقى
 دىمە آخوندا ، وىر اىچىسىن ، بىنى چاق اولسون
 مى بىداخلاق ايدىز انسانى دىبەرلار ، انسان
 او لماسون تىبل و بىعاز ، بىداخلاق اولسون
 قەوهە شىرىھ چىكىر ، شىرىھ كىشى زنجىرە
 قوى اودا كۆچەدە چىكىسىن قە ، دوستاق اولسون
 بىس دىكلەمى بوقدر ، تابكى ايرانىلارون
 اشگ خونىنيلە كىرىپىكلىرى اىسلام اولسون
 ساقيا ، معجز مشتاق او مى دن وىر كە
 آب كۆئىر كىبى خوشطەم و براق اولسون
 قىل دن اينجەدو واعظ بويودور پول صراط
 شىعە بىدۇملۇن ناصرى خلاق اولسون
 بىر جا كەت آل منه ، سات بى عربى پالتارى
 گىرك او ردا كىشى قىرقى كىبى قىوراق اولسون
 شىرىھ كىشىق بىزى قوبۇر چالىشاق اى ناجى
 اذن وىر ملتە آبونە قىرنىاق او لاسون
 بابا درویش دىدىم توت اليرە بىر پىشە
 تېرى آتىدى هوایە ، دىدى بى ساغ اولسون
 امنىھ آلدى اليىندىن تېرى ، كىشكۈلى
 آغزىنۇن دادى گىرك مئل ساومساق اولسون

بارالها سن ئوزين ايله كومك درويشه
 بابا درويش نيجه بو قيش گونى ساللاق اولسون
 بو نيجه عصردو يا رب كه ديرلار خلقين
 كله سنده نه دوريه ، نه پاپاق اولسون
 رحم يوق ذره جه قلبينه او صادق خاتون
 گوهدوم آللە الى شيل ، قىشلارى چولاق اولسون
 دورىمى ايلىدى ھاره ، باش آچىق گىتىدىم ھوه
 باخدى آروات دىدى : واه ، واه ، ايراق اولسون
 دىدىم : اي هىدم جان قورخورام آخر دىيەلر
 نه قره چادره ، نه قيرمىزى باشماق اولسون
 قويچاق باشنه سربوش جىدى ، حىكما
 ايستر اول صاحب باش حضرت اسحاق اولسون
 گىرم حكم ايلىدى دولت ، فقط اي لامذهب
 بىچە امنىيە آخوندون يوزينه عاق اولسون
 دىدىم اي غنچە دهان ، قورخما يخيماز دنيا
 قوى اودا بىر نيجه گون خانه ده دوستاق اولسون

و لین هنر

منه بیز باده ویر ساقی که می دینه ضرر ویرمز
 دلیل محکم ایستر ادعا ، بوش سوز نمر ویرمز
 سور و شدیم ساقیا میخانده بیز مرد کاملدن
 - فلك مرد سخندانه زدندر سیم و زر ویرمز ؟
 دیدی سیم و زریله سینه سین تزین ایدر هورت
 او ناقصلر ایچوندر کامله ناقص اثر ویرمز
 جواهر در سوزی مرد سخنداين حقیقتده
 که سلطان هر لیاقتیز کسه لعل و گهر ویرمز
 دیبرلر روزه داره حق ایدر یوزمین شهر احسان
 او نا بیز استکان چای ویرمین یوزمین شهر ویرمز
 خراب ایلر او شاقین کله سین او هام افسانه
 ضرر طفل دبستانه عموم زیر و زبر ویرمز
 عوامین باشه نوختا ووروبسان ، اطلاع عم وار
 او ایشنه کار سنه دولما ویره ر ، اما بشر ویرمز
 منه لعل لبین یاننده بیز یز ویر ایا مطراب
 دیه رار شیخ طولانی سنه جنتده بیز ویرمز
 مرخص قیل یوزوندن بیز گوپوم ای دلبر رعنای
 که هر کس بیز کونول شاد ایله آللہ کدو ویرمز
 بو گون ملت نیه محتاجدر اوندان بیان ایله
 گوی علمین بیلمک ایران اهلته نفت و شکر ویرمز
 بوراخ هاروتی ، ماروتی ، گنیز میدانه با روتنی
 سپاه دشمنه فارداشن آیه الکرسی خطر ویرمز
 او گوی که گورمیوب عمرینده بیزیول بینوا واعظ
 بزه بحث ایلر اوندان گوردیگی بیز دن خبر ویرمز

رعيتىن آلار باج خراج هرگون قانىدلار
 ولى عمرىندە بىر شاهى بىزە صاحب تور ويرمىز
 آلوپدر دورەسىن دشمن وطن فرياد ايدر آغلار
 ياتوب اهل وطن راحت او ناسەس بيرنەفر ويرمىز
 ويرەر دشمن جوايىن ساده رو بيرچىلىكلى اوغلانلار
 قىنخدايانى مىقل ، باشى قىرخىچخ نوحە گر ويرمىز
 خدا ويردى گلوب تىنگە اليىندە معجزىن ياران
 بودا « من شاعرم » در دولتىن حقىقىن بىر ويرمىز

انشائى الله

ساقيا آخر شعبان اولاچاق انشاء الله
 رمضان وارد ايران اولاچاق انشاء الله
 عيد جمشيد بو ايل نقل مكان ايليه جك
 تو تاجاخ روزه مسلمان اولاچاق انشاء الله
 شب نوروز خضاب ايليه جك مومن خاص
 سققلى مثل بادمجان اولاچاق انشاء الله
 دوراچاق وقت او باشدان يېھ جك بوزباشى
 چىخاچاق دامە اذان خوان اولاچاق انشاء الله
 ايلە كى قىلدى نمازى او خودى تعقىبات
 سوبونوب پالتارى عربان اولاچاق انشاء الله
 يوماجاق گوزلارى ، خورنا چىكە جك يو خلباجاق
 كرسى چادرشى لرزان اولاچاق انشاء الله
 ناگە اوغلان آيياوب ايليه جك آه و فقان
 مرد ديندار اودم هراسان اولاچاق انشاء الله

او چیزی ریقجا دده قاش قاباغین تورشاداچان
 کیشی نین حالی پریشان اولاچاق انشاء الله
 عورت آیله‌یاجاق ؟ پس قابایاچاق یارماچانی
 خانباجی قاننه غلطان اولاچاق انشاء الله
 پیشه‌جک کفته ، کباب و ترهک و شیر برنج
 مومنین و ذقی فراوان اولاچاق انشاء الله
 یبه‌جک نهت بسیار ، ایچه‌جک چای کثیر
 شیشه‌جک معدہ‌سی باردان اولاچاق انشاء الله
 ایله کی باسدی کسالت کیشینی بوخلياچاق
 چکه‌جک خورنا او باشدان اولاچاق انشاء الله
 گیده‌جک مسجده واعظ دیبه‌جک جتنان
 عاشق حوری غلامان اولاچاق انشاء الله
 یا اوروجلت اونی مرحوم ایده‌جک یاقوچالق
 آب کونر امچوب اوغلان اولاچاق انشاء الله
 ساقیا ایله غم ماه مبارک یته‌جات
 ماه شوال نمايان اولاچاق انشاء الله
 ویره‌جک فطره‌سینی حاج ، مشهی ، کبلای
 فقرا صاحب ملیان اولاچاق انشاء الله
 عید جشنید بو ایل اولدی مه صومه غلام
 قورخما ساقی ینه سلطان اولاچاق انشاء الله
 ایکی ایلمن سورا بایرام قویاچاق باشنه تاج
 وطن عاشقلری خندان اولاچاق انشاء الله
 معجز ایبات وجود ایله‌جک میکنده
 ایچه‌جک باده غزلخوان اولاچاق انشاء الله
 سقفلندن آخاچاق چالک گربانه می
 باخاچاق خلق اونا حیران اولاچاق انشاء الله
 دیبه‌جک بایه قارداش دوتاچاخ گبرین الین
 سیخاچاخ شوقیله انسان اولاچاق انشاء الله

گنه

آتشی قوی باشنه ساقی او غلیانین گنه
 ساکت اگلشمه بیله آچ لعل خندانین گنه
 بیوذا جانان منیم مدتندی گلمیر یانیمه
 آرزو ایلر کونول وصلین تکندهانین گنه
 یوز قدح چای ایچسه انسان، یوز عدد سیفارهم
 یول نابار قلبه غم و اندوهی دنیانین گینه
 درد هجرانه دوا یوخدر چهاندا غیر می
 شاد ایدیر می قلبینی دنیاده انسانین گنه
 می کتیر هی ، سویله دوبدونی عاشق یا خیر
 بیز قدح ده دولدوروم ایستر اکر جانین گنه
 بنده میدن، سن وطندن دم وورورسان متصل
 وفمه سلاماس ایدیر تضییق وجدانین گنه
 بی اولان اوقاتیمی تلخ ابته کس من نیلیوم
 غارت اواموش خانه و دکانی دیلانین گنه
 اهل سلاماسه دیدیم ووردوره یون ٹولکوج یوزه
 گیردیله دکانیه ایمانسیز استانین گینه
 یوزلربنی قیرخدیلار باش قویدیلار کافر کیمی
 گلندی پس دریای قهری جوشه یزدانین گنه
 گورموشم بیر خواب دهشتناک ساقی قورخورام
 جمع اولا باشنه گر اساعیل آغانین گنه
 ایله تبدیل قیافت ساقیا بوندان سورا
 دورینی باس باشاوا ، گی کپنه تو ما زین گنه
 با غلیوب قداره نی سویغونچی قارداشلار بیز
 غارت ایلر او غروлад بود کون مسامانین گنه

شورشه باعث نه تأخیر مواجهدر ، فقط
 گورسنهیر بیز باشقازاد آلتندایو رغاین گنه
 بیلیرم ویرمیر نیه مالیه حقین لشگرین
 ازمه‌لی نوك قلمله باشین اعیانین گنه
 وارلی بیلیرم يوخسو لون حالین خدایا سنده‌می ؟
 سن بیلیرسن ياخشیجا حلین پریشانین گنه
 تازیبا توت حکم ایدر ، فرمان ویره دوشانه قاج
 وار بو ایشه بار حق ، خلاق یکتائین گنه
 ظالمی سهوم دیرسن دولدو درسان کیسه‌سین
 آرتیبرسان عزتین یا رب نیه خانین گنه
 چو خسوزوم وارد رسنین باره‌نده لاکن قورخورام
 کفریمی امضا ایده فتواسی ملانین گنه
 هی تولا و تبرادن دیز بی دحم آخوند
 سینه‌بر بر هر گون قابر قاسین او زهرانین گنه
 ماه ماتم گلدى ویردی روپه خوانلار رس سسه
 داد و فریادی او جالدی اهل ایرانین گنه
 دیده گریان ، سینه عربیان ، پا بر هنے باش آچیق
 دوشدی ملت آرخانجا نوحه خوانین گنه
 ساقیا ظن ابته بود خدر تکیه‌لرده چایز
 خرجی وار بوزمین تو من هر گون او احسانین گنه
 آفرین ایرانلیه ، صد آفرین ایرانلیه
 کیسه‌سین مملو ایدر عیسی پرستانین گنه
 معجزا آندا کی بیتی او خی سن آوازیله
 سویله اعیانه رسنین محکم در ایمانین گنه
 خنجر خوبیزی ویردو ز شمر الینه نوحه‌گر
 قصد ایدوب قانین تو که شاه شهیدانین گنه
 ای جگر چیخ سینه‌دن ترک ایله ایران ملکنی
 بی مروت گوزاریم ایسته ایچه قانین گنه

هـ۱۴

غریبه بخت ایدوب عطا خدای انس و جان منه
 نه اغینیا قران ویربر نه بوسه دلبران منه
 و بسکه جانه دویمیشام ، او خی کمانه قویمیشام
 منجما سنی خدا او بختی ویر نشان منه
 هله غنی دیر اگر بش او تومن ویرم بونا
 بوشالی کیسمون باشی دگر بید آذ زیان منه
 دیبون گوراخ نه اسلکهار او ابل آبداردن
 هزار بوسه گر ویره او یار گلدهان منه
 آغا دبیر خانم منه فقط پولوم اولان زمان
 بول بیتبیدر « ای » دبیر گنه تکذیبان منه
 اولايدی کاش بیز نفر متاع شمره مشتری
 آلايدی بو غزلری ویریدی بید فران منه
 دبیر کدیش ویره و بره چوردک ، قوهونو گابسر
 آجندان نولدی چوخ بسر اولان دیمه یالان منه
 اگر یلوودان او تریدر هانی بونون مصالحی
 اگر دگل نچون ویریب خدا سماخپالان منه
 کونول نه صحن خانده ، نه بیت حقده شاد اولار
 نه ذله خوش گلیمی منه ، نه شورش وفغان منه
 آچاندا واعظ آغزینی توکور شراره مجلسه
 او خور جهنم آههسی هیشه ، هر زمان منه
 گونو گی ما جرا گیجه خیال ایوینده جانلایر
 هجوم ایدیر همان گیجه بش آلتی یوز ایلان منه
 نه حور عینه طالبم ، نه آب سلسیبله بن
 نه یار اولار نه می بوكون نه مار او داستان منه

تو کون شرای مطرته کونول دوشند، محنته
ایچین دوبونجا سیز فقط ویرون بیر استکان منه
یارا تامیوب بیری گویی، کماچه، و دف و نیی
کباب همدم میی مگر او مهر بان منه؟
بلند قصرلر دواوب، شراب خواریلن تمام
مثال بوم بوس اولوب خرا به آشیان منه
من ایچمه دیم که یاتمیام ولیکن ایله یاتمیشام
محالیدر گوزوم دورام، گلوون ویرون نکان منه

آختار بیز

دلبرابو رند گنه ببر یاغلی قود بان آختار بیز
بو غلط در کیم دیهار اهل ایمان آختار بیز
ایرمی او لماز مسلمان گر.....
موسیو وارتان دین آراشمیر، مفتنه تو مان آختار بیز
واعظه عرض ایلیین بهوده زحمت چکمه سین
چو خدی میدان سخاوت گر مسلمان آختار بیز
بو پریشان قیز محب شاه مرداندر عدو
عرض ناموسی ایشیکده بیرتیکه نان آختار بیز
بیلمیرم سری نه در پاریسه گیتیپر بو مریض
در دینه، که خامنده، که سیسده در مان آختار بیز

بینوانین گوزلرمن میل تعصب کور ایدیب
 مطلع الشمس جهله کور آپ حیوان آختاربر
 عالمی پر نور ایدیب نور قمر یالله جب
 نور شمعیله بو نادان ماه تابان آختاربر
 قوی یره سجاده‌نی آل باشوی بیر یانه فاج
 کافر الده فانلی خنجر اهل قرآن آختاربر
 بیر، زنلر کاریدر تسیحیله جنک ایلمک
 آل الله ده تیری دشمن مرد میدان آختاربر
 او حش الله، ماشاء الله، آفرین، صد آفرین
 شیعه‌نین قارنین دوبورمور، موسیو واردان آختاربر
 ماحمد دهریله یو خدر کاری که قانین تو که
 خالصاً مخلص محب شاه مردان آختاربر

آغالار

او خالق که گیرده ایدیب هازینی
 آنیزرا یازیب قارا یازینی
 عاشق که آلدی الله سازینی
 قولاخ ویرین داستانه آغالار

بش یاشندا بیزیم خانم او شودی
 ایلیک دوندی استخوانیم او شودی

گلین گىدەك گنە جانم اوشودى
سوپوق گىلى بى ايرانه آغالار

بىر بىنچ قويىدۇق يره ، كورسى اوطقدا
با اين ھە سولار دوندى چاناقدا
گوى تېرىز بورۇ باغلاڭى ملاقدا
آھىم چىخىدى آسمانه آغالار

دونن گىچە نوھى گورۇم روپادا
دىدىيم كە سن چوخ ياشادىن دىنادا
بىلە سوپوق هېچ گورمەسەن ھوادا
دىدىي : خىر ! يانە يانە آغالار

فرشى ، قابى ساتدىق وېرىدىك كومورە
آللە يۇزما بى گۈنلەرى عمرە
بو ايل سوپوق تائىير ايتى دەميرە
تائىير ايتىز مىگر جانە آغالار

ياش ياش كىپب آغالاردى كىتدىلار
سەحر تىزىن شېستىرە كىتدىلار
ياش او دونى اما نېجە ساتدىلار
باتماينى بىر قرانا آغالار

ياش او دونىلار چون او جاغا دوزىپادى
بىر آه چىكىپ گۆز ياشلارى سۆزىلدى
تىكىلارىن خمار گۆزى بوزىلدى
توستى ئەلخىدى چون تووانا آغالار

كوجەدە بورۇ كوموش كىمىي پارەلدار
فقرالار سوپوق ابودە زارەلدار
بىش آچىلان توفنەك كىمىي خارەلدار
آياق قويسان نىربانە آغالار

بیواستدا دوندی سیچان سویوقدان
پشیک گلندی آه و زاره سویوقدان
قولاق یاره، بورون یاره سویوقدان
چاره ندر بو بورانه آغالار

من دیبرم قابی باجا سوکوله
هم اوچاغا، همه پینجه توکوله
بو قیش دردی او درد دگل چکیله
چورهک باغلون دسترخانه آغالار

یرلشدیرین قدهرنی وورشاغا
خدای حافظ ایلين آدواد اوشاغا
یوخاریدان ایستی اولار آشاغا
دورون گیدهک وايقانه آغالار

نذر ایلام بیر شمع امامزاده به
او خویارام قرآن حسن دده به
آش پایلام ره هفتہ بیر بادیه
سویوق گیتسه شام قازانه آغالار

میجز دیهه دعامین وار انزی
هو ته په ردم قالماز قیشین انزی
هر کیم ویره منه بایرام سحری
بید جفت بوسه عاشقانه آغالار

نۇشانە ئەلھى

او خى كمان، قوبۇدر كەنە زمانە ئەلھى
 زمانەنین او نۇنا او لمشام نۇشانە ئەلھى
 او بوجىدا كە بىر آتى اول ايكى قرانە آلاردىق
 ساتالالار اينىدى او نى بش قرانە ئەلھى
 زىرى يەلين خانىمۇن ساتىشام كېچىن بەاليقىدا
 او يارە بسىرى بو ياز شىركە دهانە ئەلھى
 چىيغخارت گۈرم قولاغىدان او گوشوارە لىرىن دە
 نىجە دىيم بوسوزى من تكىد بازە ئەلھى
 آپاردى مۇولرى شاختا تمام . خانە قلىبىم
 يانىر مثال تىور چورە كچى خانە ئەلھى
 نە فخىرى قالدى نە كىشىش نە جىفجىغا ئەشاھانى
 نە دولدوروم سېتە ، نە تو كوم تىيانە ئەلھى
 دوشابسىز ياشاماق قىش زمانى مشكلەر
 على الخصوص او يېچارە باغانە ئەلھى^۱
 تىرەك تىرەك دىيە جىك ، آغزىنین سوئى آخاجاق
 نە «سېزە» وار نە «تىرەزە» يې داييانە ئەلھى
 اليندن هر نە كېلىر ايلەم مضايقە مندن
 بو جان فدا دى سەنە قوى او خى كمانە ئەلھى
 بىش آلتى دانە ارىيڭ وار فقط آغاج اوستە
 اوينى دا باشنى دايش سال بش آلتى دانە ئەلھى
 جوبىزى بوخ بجهنم . ولى بواشر ئۆزىم
 ايكى دىمال آلاجاقدۇ بو كەنە ئەلھى
 يقىيىن ايسىتىيە جىك مالبات بو ياغىم دولىت
 گۈچۈم كە چانىم اجاجق اول فلان فلانە ئەلھى^۲

هُمِ اکین قوروسون ، هم ویرام مباشره بهره
 نیجه تعلیل ایدیم من بو قدر زیانه الهی
 دعائی بیز ایدیریک ، آخر ای آنام سنه قربان
 ملک لرین یاغیشی یاغدیریر لیوانه الهی
 گوئشی فقیرینه نفعی نه دو بوبور کوروم آیا
 اگر یاغیش یاغا هر ساعت اصفهانه الهی
 چورهک تپیلماسا کندده فقیر ترپشه ییلمز
 مینه رکالسکیه وارلی گیدر کاشانه الهی
 غنی ییه رلو هرگون ، هودوت هوروت باخیرام من
 گدا گلیبدی مگر سید ابچون جهانه الهی
 محل اروته نازل ایله رحیم آللہ
 ایکی الین گوتودوب معجز آسمانه الهی
 محاسنین اوزادیب سن دیهن کیمی گوروسن
 و قیر خدیریر باشین هم مثل هندوانه الهی

حرامی وار

قیش چیخدی عازلیبه بهارین سلامی وار
 گلشنده بلبلین گله چوخ احترامی وار
 قار یاغدی ، شاختا ووردی ، خراب ایتدی حاصلی
 خوشخت او کیسنهز که ، یاغیندا بادامی وار
 چیخما اریک آغا جینا بیهوده دلبریم
 بن گل اشاغه ، نه پتگنبنی وارد ، نه خامی وار

ای قویروغی اوژون قجله دگمه آلچایا
 آخر بالا بونی اکه‌نین بید مرامی وار
 هرچند بو ندی قارغا دا خوش صوت و خوش صفت
 اما فدا اولوم اونا خوش خرامی وار
 گیته گیلاس او غور لیغینا کوندوز ای داداش
 قوش قووماغا هیشه یانینه آدامی وار
 دگمه باشین یاراسینا تو کمه گوز باشین
 صبز ایت بالا نه قدر شبستر حمامی وار
 ماه صیام گلدنی ساواشماق زمانیدر
 آسین گرک بو آیدا کیمین انتقامی وار
 چای ایچه سم سحر گیده‌رم اختیاردن
 من نیلیوم که وار لینین اون جور طعامی وار
 پیلز نه در نماز و طهارت ، اوروج تو تار
 هر یرده ، هر بلده که خلقین عوامی وار
 اسکیک ساتیر ، یالان دانشیر گول و دور باخین
 یاران گونوز ایشیقدا بازاردا حرامی وار
 کال کال دهربلله قاربیزی بیزده سبب نهدر ؟
 وجهی بودر که هر بلدهن بید نظامی وار
 زنیا به رغبت ایله واعظ دیبر ، عجب ؟
 زنین عباسی ، کور کی ؟ کنیزی ، غلامی وار
 یوز حیله ایله خلقی سویار ؟ زهرمار ایدر
 با اینهمه دیبلله بهشتنه مقامی وار
 شاعر گناه ایلیری ، باک ایلمیر نچون
 بی راصح الزمانیله اون بید امامی وار
 تسخیر ایدیبدی هر یزی اشعاری معجزین
 ظن ایته بیرجه شبسترده نامی وار

شیراه

من بینوایه آخر سویله مهر بانیم عمه
هاچاناکیسی پالاز سیز قالاچاق مکانیم عمه

بی بی جان بویر نه یوردر ، بیله اهلی غربت استرن
وطن او لمبیدی یارب منه کاش بو شبستر
بو خرابه گوشه سنده نه لحاف وار ، نه بستر
نه قابی آچانیم عمه

بو ولايته یغیشمش نه تدرکه ، در بدرا وار
هامیسی سفرده یارب ، نه کاغاذ نه بیر خبر وار
نه با بام ، نه قارداشیم وار ، بو خرابده نه ار وار
اولا پاسبا نیم عمه

بو شبستر اهلی یارب نیجه غملی گون کیچیردیر
بو یازیقلارا پیاپی غم و غصه زهر ایچیردیر
او جالاندا آه و نالم سه سی عالمی کوچوردیر
هانی بیر یانانیم عمه

دییسن دو چانی دمله من بینوایه پیدر
یارام اوسته وورما یاره ، بی بی جان سنی پیغمبر
ساتیلیب او زدلی چایدان وهم اول کوموش سماور
سینیب استکانیم عمه

زدی چرقتیم گیدندن ایشیم او لموش آه و نالش
کیجه کوندوز ایلرم من یولی با غایانه قارغیش
با خیرام او تاق ایچینده نه متکه وار نه بالش
نه من دایانیم عمه

زد و زیدوریم تماماً ساتیلیبیدی بیقرارم
نیجه من گیدیم حمامه سویونوم که شرمسارم
نه قولومدا قولاغیم وار، نه قولاذدا گوشوارم
و نه گل خیز اییم عمه

چای آلانیرام ای ع.ه که ایچم بش آلنی فنجان
قره چایدانا ولاکن آتبرام بیر آز قولنجان
اچیرم باسیر حرارت قاشینیر صباحدین جان
گیچیشیر دایانیم عمه

اون ایکنی تومن اگرمن او بویوک قازانه و بردم
قاپینی داداش سوکوردی، اون ایکنی قرانه و بردم
او گوزه ل قازانی ساتدیم کیشیه سرانه و بردم
حیف اول قازانیم عمه

نولو بیرجه یول آچیدی، بی بی جان اریم گاییدی
یاخاسین تو تیدی بوشلی، ساچ ساققالین یولیدی
هامو بو شلادرین ویریا، دانشیب، دیب گولیدی
سیخیلاندا جانیم عمه

کیشی ظن ایدیر که ایندی قالیب ایوده هر لباسی
ساتیلیبیدی عمه چو خدان، دونی، بورکی هم عباسی

بولي دوشـه بو دياره اگـر او لاماـسا پـاراسي
نه گـيـهـر جـوانـيـمـهـ

اـيشـيـدهـ اـگـرـ عـموـغـلـيـ کـهـ بوـشـالـتـشـامـ اوـرـاغـينـ
پـلـهـنـيـدـيـ پـوـلـلـاـلـارـدانـ بـيرـيـسـيـ سـوـبـونـ دـبـاغـينـ
بـيـ بـيـ جـانـ خـداـ نـكـرـدـهـ يـازـاـ گـرـ وـيرـيـنـ طـلـاقـينـ
نيـجـهـ منـ بوـشـانـيـمـ عـهـ

بولـ آـچـلـامـادـىـ آـىـ عـهـ فـارـاـ تـلـرـيمـ آـغـارـدىـ
منـ ئـولـرـىـمـ عـهـ سـنـ باـزـ كـيـشـيـهـ بوـ غـلـىـ فـرـدىـ
کـهـ اوـتـاـنـلـاـرـلـىـنـ دـامـنـداـ نـهـ دـيرـكـ قـالـيـبـ ،ـ نـهـ پـرـدـىـ
سـنـيـ بوـ قـرـآنـيـمـ عـهـ

قاـبـيـ ،ـ پـنـجـرـهـ ،ـ آـتـشـقـاـ هـاـيـسـىـ خـرـابـ اوـلـوـبـدـىـ
كـيـشـىـ مـسـكـنـ اوـلـسـهـ كـلـ گـورـ نـيـجـهـ اـبـوـكـشـادـاـوـلـوـبـدـىـ
داـهاـ يـوـخـدـرـ دـادـ وـ بـسـتـدـ باـزـاـرـيـمـ كـسـادـ اوـلـوـبـدـىـ
قاـپـانـيـبـ دـكـانـيـمـ عـهـ

بـيلـيمـ اوـ بـيوـفـانـيـنـ بـوليـ دـوشـهـ بوـ دـيارـهـ
دـيـيـهـ جـكـ سـاـچـيـنـ آـغـارـمـشـ آـلاـجـاقـ بـيرـيـنـ دـوـبارـهـ
كـيـجـهـ رـخـتـخـوـابـ اـيـچـيـنـدـهـ سـاتـشـانـداـ اوـلـ نـگـارـهـ
نيـجـهـ منـ دـاـيـانـيـمـ عـهـ

وـدـيـگـرـ يـازـآـىـ جـوانـرـكـ نـيـجـهـ سـاـندـبـومـ دـيرـكـ منـ
كـيـشـىـ كـوـنـدـهـ آـلتـىـ جـرـ تـدـوقـ چـورـهـ كـوـيرـمـ كـرـكـ منـ
نهـ بـرـنـجـ وـارـ ،ـ نـهـ دـوـغـنـ ،ـ اـگـرـ آـلـيـامـ چـورـهـكـ،ـ نـهـ
نهـ يـيمـ دـاـيـانـيـمـ عـهـ

بى بى جان چوره كچىلردن سنه چوخ شكاييم وار
نە چېغىرسا تىندىرىنىدىن آجي، شور اطاعتىم وار
ئەيشم زىسکە آرپا اولاغا شەاهتىم وار
بىرچە يوخپالانىم عە

سوخار آخرى مزاره منى بو چوره كچىخانە
گىيدىرەم چوركەن ئوترى سەحرى چىكىر اذانە
بىشى بىر فلوسە دەڭىز، ساتىرى بىرىن قرانە
باشۇوا دولانىم عە

بى بى جان منى حلال ايت يوزىبى چوار حجازە
دولانىز باشىم آجىدان دورا بىلمىرم نمازە
كىيدىر اختىارىم الدن مەن بىرچە وىر اجازە
ئولىرم اوزانىم عە

بونى دا دى ملا يازىبن كىشىيە بىتىر كاغذى
كە حاجى باشون ساغ او لسوون ساتىلىيپقىزىن جەڭىزى
تۈزى او تائىزىر ولا كىن كېچەلر او خور حجازى
مامىلى ماتانىم عە

قیز یالجا

دیدیم طبیبه علاجی نه در قیز یالجانین
 که اولدی قتلینه باعث بش اون مین اوغلانین
 دیدی بو درد علاج نا پندره يو خدی دوا
 که بیوقوفیه جاھل آناسی صیبانین
 دوانی ویرمز آنا استخاره سیز طفاله
 گرک حضوریه اول گیده او ملاین
 اگر آخوند دیدی : بد در ! دیمه ر تکند خاله
 آتبن چواله بونی خیری بوخ بو درمانین
 دیسه طبیب آبارما حمامه اوغلانی
 بويور گورهک سوزینه کیم باخار اطباين
 آخوند دیر که : آزالدار نفوسی دین-بیز لق
 قیز یالجادان خبری يو خدی ملا قوربانین
 نفوسی مشورت و استخاره آرتیماراز
 قیز یالجا چکسه ال آرتار نفوسی ایرابین
 هزار هزار قیز و اوغلان آپادی بو ظام
 خوشها سعادته مرده شور و گورکانین
 آنا یاخاسینی یرتار ، خالا دیهار ای وای
 سوای ناله ندر چاره سی مسلمانین
 نه در سبب گورهسن بو قیز یالجه ملعون
 آپادمیری قیزین اوغلان فرنگین ، آرانین
 جهت نه در گورهسن تو تیری بو غازیزدان
 چبچک ، قیز یاجا ، بوغاز آغرسی نصاراين
 جهت نه در گورهسن گیتمز انگلستانه
 یقین گلید نوشونا بو دبار بی قانون

نیجه گیره ردی بو اوغری سنین عمارتوه
اگر اولیدی ای ایران قاییندا دربانین
ایدیدی کاش آنالار استخاره هر ایشده
قیز بلجادان ضروری آز دگل قوورماين
اونی بیهنده ده بیر استخاره ايله باجي
سن ایندی که بیلیسن قدر و قیمتین جانین
دیدیم تکذله يو اول مبارک اللربوي
که ایستیسن گیده لاب یاخشی یاغی شوربانین
دیدی بو عادت قوم فرنگیده وارد
بو بارده بیزه هو خدر که امری مولانین

به زهك

دوهدن ئورگنیب بزیم باجیلار
بوینونا زنك آسا بش آلتی قاطار
بینی خالیدو علمدن اما
وار قیزبل گردنینده بیر خروار

گردنینده فاطق زرین جو خدر
غیر بو بیز فضیلتین يو خدر
خانه قلیمیز قارانلیقدر
سینه مز کر که گون کیمی پارلار

سنه حسرتله بینوا باخیر
 نار حسرت جگرلرین باخیر
 ولی باغی هریندی بالآخر
 بوشلا کبر و غروزی ای دیندار

بوفادو جهان . او لار بید گون
 ساتیلار سینه بوش قالار بید گون
 ياشیله گوزلرین دولار بید گون
 توزگه بوینیندا چون کزهار اونلار

فخر ایده علمیله گرک آرداد
 نه بو ذر ایله ای ایوی بر باد
 گز دولان بید کونول ایله آباد
 که ولايته آج قالالار وار

ديهرم ايتمه زينت اندامه
 اشرفی دوزمه صدر گلفامه
 دوز ، ولاكن آبارما حمامه
 که گدا نور یانیندا او لميا خار

ديمه نا محروم سوزون باجي
 او خى ياز كاغذى توزون باجي
 توزگهسى يازسا كاغذبن باجي
 سروی فاش ايدر غين آرتار

دور داغیت جهل ایوین خراب ایله
 هلمسیز لیدان اجتناب ایله
 گیجه‌لر همدین کتاب ایله
 که او هر غصه و غمی داغیدار

بیساد باجیلار قیشی یائی
 وغیشار بیر یره ابچر چایی
 غیبت ایلر خالا وزن داهی
 اولی ساعت سکن خودوز بانلار

او خوسا روزنامه‌نی نسوان
 گیدر الدن دیمه‌ر بیزیم ایمان
 دیمه‌سین خلقه افترا ، بهتان
 نیله‌سین بس او بینوا چیندار

خلاص او لدیق

نه در بو ناز استغنا کیجه او لدی سحر آخر
 کونول شادايله بیز تک بوسه ايله ای گوزه ل آخر
 او گملر که آچبدر گلشن حسننده رنگارانک
 همیشه ايله تر قالماز بالا والله سولار آخر
 دیدیم ساقی گولرسن سن نیه دائم ؟ دیدی چونکه
 گولن ده آغیلان دا دار دنیادن گیدر آخر
 آل ایچ بو باده نای خیالاتیله اللشمه
 دانش ، گول ، اوینا ، جlad اجل قانین توکر آخر
 فلك بیر تاج ايله بیر تخت ويرعشدي کیومره
 او تاج و تخته او لدی نازد آل قجر آخر
 یوچ ایل قان آغلادی ملت ولی آهسته آهسته
 توکندی قلب ایوبنده صبر او جالدی ناله لر آخر
 وطنده قالمادی بیر یر که ، ویران ایتمه مین قاجار
 فرار ایتدی وطندن ملت خونین جگر آخر
 مین اوچیوز قیرخ ایمکی ایل کیچدی چون تاریخ هجر ندن
 قضا سه سلندی : ظالم دور گوره ک بسدر یتر آخر
 او قصربیکه ایرددی سجده ملت آستانینده
 او قصره قالدی حسرت زاده بیداد گر آخر
 خلاص او لدی وطن اهل وطن معجز بعده الله
 او تختی باده ویردی پادشاه بی هنر آخر

گو ندە

بهار او لور بزه نور صحن گلستان گوندە
 گلدون بوداغین ایدر بلبل آشیان گوندە
 قوبون، توزی فاریشیر بر برینه صحراده
 قاوال چالاد، سو ایچه، کیف چکر چربان گوندە
 ولی زمانه ستمکار او لوپ نه مدتدر
 بهار گولرین ایلر فنک خزان گوندە
 بهار او لاردی، بهار او لزمان که وقت نهار
 ایچر دوخ آش، بیهوده خ دویونجا نان گوندە
 ایکیندی چانگی سالبردوخ سماوره آتش
 خروج ایدردی گوبه بور قودان دوامان گوندە
 خوش او زمان که سماور چلاردي ساز و کمان
 گیزه ردی مجلسه، اویناردی استکان گوندە
 بیش آلنی جور چابی مزوج ایدردی بر برینه
 باساردی چایداها اول یار مهریان گوندە
 خوش او زمان که دیگر ماندان اون گلردى ایوه
 او شاق، بیو وک سیوینه ردی او شادهان گوندە
 هجوم ایدردیله مطباخه بیز سوری عورت
 عجب قیامت او لوردى چورا، ک یاپان گوندە
 بیهوده دیلر ترمی، شیربرنجی، دولمانی
 او لاردی هر برینون خرجی بش قران گوندە
 خانم که بیلمز بیدی قدربن او زمان چوره گن
 ویردی یولچیبه بر دسته او همان گوندە
 پیشیک تناول ایدردی، دویونجا، دینمزدی
 خراب ایدردی بیش او ن دان سیچان گوندە

خوش او لزمان که غم روزکاری بیلزدی
 گیدردی جانب حمامه گلخزان گونده
 خوش او لزمان که دیه ردی ، گولردی ، اویناردی
 یاخارדי قاشنه و سمه تکذبان گونده
 چکردی اننیگی دناره هر صباح و مسا
 دو شردی خاطریمه گوره لیوان گونده
 ولی زمانه ایدوبدر یوزون فرا ایندی
 جمال دلیری سقال باسوب یامان گونده
 ار ایله عورت آر استدا بر محبت وار
 ولی بو شرطیله که قابینیا فازان گونده
 کاسب دوشنه نده ، ار عورت دوش الله بربرینه
 او اولاً ال بیخه مثل پهلوان گونده
 اماندی عورتیله یول گیدون ، آمان کیشیلر
 آجیفی توتسا و ورار بر قلاخ زیان گونده
 بیرون ایه کیشی یا عورته همیشه گرک
 و یا که سیندیرا بر دسته کارواشان گونده
 قوجا کیشیلر جوان عورتون سوزی دوتاز
 با غشلیبا اونا گر بیر زری تومان گونده
 کیشی که ایستیری عوزتله ساز و باز او اسوون
 گرک تدارک ایده بر نیجه یالان گونده
 گوروم بو معره که نین باشی ذایل او اسوون
 که آلتی آیدر او لور گوز یاشیم روان گونده
 گلیلر هارا ، گیدیرم بوشلolar ، حرا زاده
 دالیمچا کولله کیپی اول فلان نلان گونده
 دیدی نز اول منه یول ویر دیدیم یکی و بردزم
 دیدی نه وقت ؟ دیدیم گوزلرون او هان گونده
 کوروم بورانیا حسرت فالا او بقای
 که ایلدی کره نین نیمتن گران گونده

خوش او لىمان كە ايچىرىم دوشابى من سو كېمى
 چەنخاردى قول توغم آلتىدا بىر چىبان گوندە
 بىهادى قىمتى هەر بىر زادىن گونى گوندە
 چىكىر بش آلتى شاهى اوستتە سوغان گوندە
 مبارز ايستەدى سېرىھ ، تېرىزە ، دىزىمارى
 بومباردمان اىلدى خلقى گرميان گوندە
 شجاع الدولە كېمى الچە حکم ايدىر خلقە
 ارىيەك فقيرە وىرەر زورىنى نشان گوندە
 غلام خلقە بىكۈش او مۇز بادامە
 كە سايمەسىنە كىرىر ئېر و ھە جوان گوندە
 دىدىيم نىڭ نە او جوزدر جەهاندا سوپەلە مەنە
 كە او نىللە بىسلەنە بو جان ناتوان گوندە
 او جوز دو بىرچە دىدىي شىعە على قانى
 آخىر آراس كېمىي صىحرالرە بو قان گوندە
 چىن چىخار بەلوقدان بىزىم خى لاغر
 كە مال او لور تومەنە بىر چوال سامان گوندە
 گلىن گىداخ كېشىلەر بو جەنەن فانىدەن
 كە انتظار چىكىر چورى جەنەن گوندە
 ولىك قەحط غلا قورخورام سرايت ايدە
 بېشتە دە كە كىدر بونجا كاروان گوندە
 خدا نە كىردى ھۆلى دوشسە ياغ رضوانە
 نە قدر زاد اولا آجلار يېر ھەمان گوندە
 ا گىر كە جوخىدى ئولى بى خىدى خىر و خىرانى
 فقير ئولنە او خور مەفتە روپە خوان گوندە
 يېزىد شامىدە بىر دەۋە ووردى ، مەنئەخوان
 لەب امامە وررار چوب خىزىدان گوندە
 عجب زمانە دى ملا ساتىپ عمامە سىنى
 كېرو و قويار تومانىن چاي اىچر ھاوان گوندە

خوشاد سعادتنه بو زماندا کور کانیون
 باسیر مزاره بش اون زار و ناتوان گونده
 ایا فلک بو روادر که من یاتام کیجه آج
 دویونجا میل ایده شوربا قبر قازان گونده
 جهاندا نیله میشم بیلیرم من مضطر
 سوخار ایاغیمه زوربله بر تیکان گونده
 غریبه شیدی فلک مرده شوری شاد ایلر
 منی مکدر ایدر روز و شب جهان گونده
 یتیشدی ماہ مبارک نه یاغ وار، نه دویی
 او دوج تو توم، او خوبم من نیجه قران گونده
 خوش اول زمان که آلاردیم کیفم نهایستردی
 او شاق کیمی سه وینیردیم او دوج تو تان گونده
 بو ایل او دوج تو تان او لماز، نماز قیلان هر گز
 عبث یره او موذن ویریر اذان گوناه
 بیر ایکی کیشمیش آثار آغزینا بشترالی
 چکر بش آلتی چوبوق اهل شانجان گونده
 دیدیم طبیبه او دوج تو تماғین دلاجی نه در؟
 دیدی که واردی ٻونون خرجی بش قران گونده
 دیدیم که و ها هیلوون بو غلارینا آند او لسوون
 که دورت قران آپاربر خرج چایدان گونده
 سایاندا پونزا سنا آلتی آغ قران ڦندون
 ڦونون کیمی جیر یا پر غصه دن دابان گونده
 ویره نده اون شاهی بیر ذره چایه ای معجز
 دیلرم انگلیسه الہی مین یامان گونده

بادمجان

چون ۋىيدى قدم صحن گلستانە بادمجان
 عاشقلىنى ئىلدى ديوانە بادمجان
 كىمىز بو كىچىردوپ باشنا طاس كلاھى
 ايرانلى دىكلى بىزەپر آلامانە بادمجان
 وار بوندا فقط ملت هندوئە شباھت
 يىلمى نە سېيدن گلوب ايرانە بادمجان
 يوخ يوخ بو جوش شاهىدى سيرانە چىخۇبدر
 دوستىدر بزە ، دشمنىر ايتالىانە بادمجان
 مىنلىرىجە قوشۇن جمع اياپوب باشنى برگون
 آت گزدىپەچك نر كىمى هەريانە بادمجان
 يا ساکت ايلە دشمنى ، يا وېرمە فرصنە
 بىر نامە يازىب غىظىلە طەھراڭە بادمجان
 الحق قويار ايرانلولارىن بويۇندا بر حق
 جنك ايلەسە گر ئولكەدە مردانە بادمجان
 آيا كىمى تولىمش بو فقىرىن قره گىمىش
 ايقىمش تۈزۈنە عالمى غەمخوانە بادمجان
 كاھى قارالىر ، گە قىزازىر رنڭ شەرىفي
 عاشقىدى مىگر بر كىل خىندانانە بادمجان
 مىستەنە گزىر كۆچە و بازارى دەپەرلار
 هەردىن ساتاشىر الچە بادمجانە بادمجان
 دور و بىرىن آلمىش گە آبدوغىلە قىنداب
 كورنە او توردوپ اورتادا شاھانە بادمجان
 خلقىن تو كە جاك قانىنىنى رېھا ئىلە مرزە
 چىرىشىنە گونى گلەسە مىدانە بادمچان

آخشم قوناغم وار ، دور اتین ايله سويون چوخ
 ساقى گشى سوخ چولىگه بى دانه بادمجان
 يولدان چكىلۇن باخميون اطرافه جماعت
 تشريف آپارىر مجلس اعيانه بادمجان
 باخمون بوبونا ، نادرى تخت اوسته گوروبىدر
 چوخ خدمت ايدوب همده كريمخانه بادمجان
 دنگىلە بويار ساچىنى ، ساققالىنى هرگون
 هر ياندا ئوزون اوخشادىر اوغلانه بادمجان
 اوغلان نىه بس گىزلا ديسن ياشوى خلقىدن
 آدم بوخ ايدى سن وارىدون يانه بادمجان
 چوخ كېر غرور ايلمه ، شىتىنە ، ازيلە
 بنزتمە ئوزون كەنە مسلمانه بادمجان
 درويش گورەندە تو كوسن قاش و قابغۇن
 دولتلىرە اھلىسىن حيقانه بادمجان
 چوب تېرىلە باشۇن ايلاردى دو نىمە
 شىركەر ايلە او باشنداكى قلخانه بادمجان
 يىلامم بو نە مذهب ، نە طرىقتىدە دى ياران
 كە صىفە او لور ملايە ، كە خانه بادمجان
 كە دير ماشيرى چىگىنئە گودووش فقيرۇن
 گاهى او زادىر باشىنى قازانه بادمجان
 فخر ايليرى هر ياندا او باشنداكى تاجە
 چوخ شىخلىق نىر اگىننە كى فيصدانه بادمجان
 حقا كە بونىن يوغىدى گوزەللىكىدە نظيرى
 گلدىستە كېمى خوش گلىر انسانە بادمجان
 هر بىر صفتى ياخشىدى بىر عىبى وار اما
 مجلسىدە گزىر قىرجانا قىرجانا بادمجان
 يىلم نىه بعضا سارالىر رونك شريفىن
 گوستە ئوقىبوى بىر كە والمانە بادمجان

یوز آیول دهشم من سنه مجلسده سویونما
 هر کس باخیر اول پیکر عریانه بادمجان
 بو قدر نیه صدر ایله هی صحبت ایدرسن
 دستان دیمه چک باشوى یورغانه بادمجان
 هر کیم دیه وار بوندا وفا مغض بالاندر
 چوخ صدره ورروب عالم امکانه بادمجان
 گه باغلىرى قلبىنده ارسطويه عداوت
 گه عرصهنى تىنك ايليرى لقمانه بادمجان
 بىر وقت اولور بەمن و بەراميله قارداش
 گاھى آپارىر تەفە سليمانه بادمجان
 گاھى سالىر اول ياسى عمارى نظردن
 گه دشمن اوپور حضرت سلمانه بادمجان
 فرعون اناالحق كه ديدى سن سبب اولدرن
 دوزدور ديدىگىم آند اولا قرآنە بادمجان
 دولماوى گوروب یوسفە بند اوئى زىيغا
 سن سالدون اونى آتش هىجانه بادمجان
 سن وېردون او جادولاره بىر ياغلى بورانى
 سحر ايلەدىلر موسى عمرانه بادمجان
 دنيا دولانار، بىرگون او كوك بويزون ئولوشكىر
 واللهى ، قسم دېنلە ايمانه بادمجان
 فالماز سنە بو حسن لطفات گورەجىكسن
 ساغ قالسان اگر فصل زمستانه بادمجان
 چون پايىز اولار ، سر كە تو كر باشوه كوللار
 رنڭ رخوي دوندەرى زعفرانه بادمجان
 دنيادە وفا يو خدى ، وفاسىزدى ، وفاسىز
 يىل باغلاما بو گردىش دورانه بادمجان
 دور سنده جىيىن درهم و دينارىلە دولدور
 گر وار ھوسون چايىلە غلىانه بادمجان

ر باعيلر

دنيا يه گلبيب ، گيديبي دى سيزدن چو خلاز
 مينارجه جوان مزار ايچنده يوخلاز
 بير گوننه هزار هزار انسان نولسە
 دنيا نه قرا گويه و نه ماتم ساخلاز

ياران مزمايمە دولادورون دستمالى
 بير نېچە گونى خوش ايليون احوالى
 باخمون سوزىيە قافاسى فالين كيشىنۈن
 بزغالە عىت سفيد ايديب ساققالى

قصد ايلە قبل از آنكە دشمن جانە
 فرصت وزاريكن ايچك بش اوون پىمانە
 زира كە اجل گىننە مەلت و بىر من
 بىر سو ايچىچك قدر زمان انسانە

او قصرى كە ياناردى مىن مۇن فانوس
 دىلبرلىله ايچىرىدى وى كىكا ووس
 گوردىم كە او قصرى فلك بىن ناموس
 زير و زير ايليون چوخ اولدىم مايوس

جىنتىد، دىرلە حور و كوتىر واردەر
 اما ايڭىي مىن دىلبره بير اد واردەر
 او حورىلە گرک كىيم اولسون طالب
 او مىخسى كە اوئىدا زور ازدر واردەر

بیر شاخه هر قصرده وار طوباده
یوز دفعه بونی ایشیتمش مولالدن
فردوس گرک اولا رطوبت و خفه
مومن کیشی آلهه یقیشه فریادن

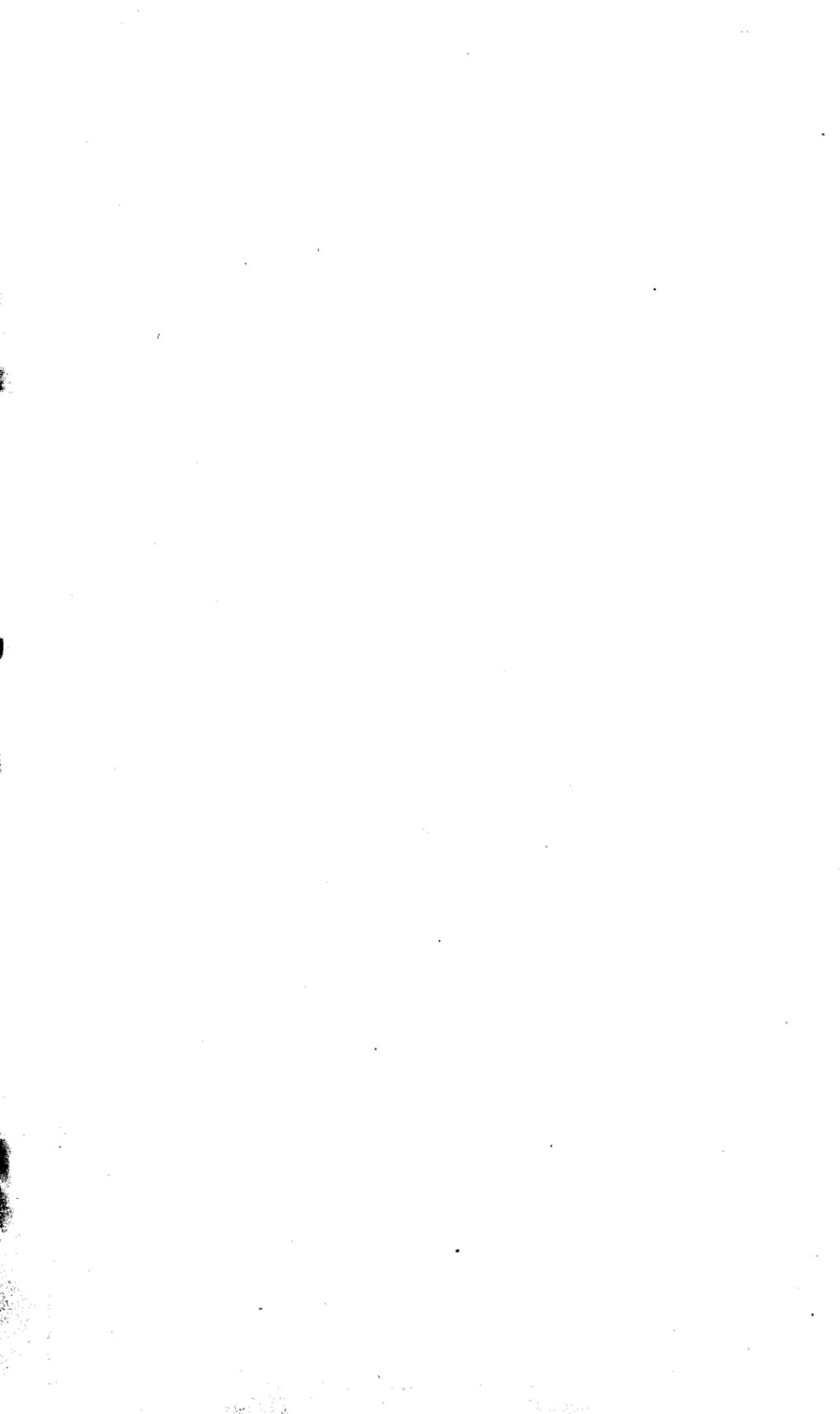
گوردم کوزه‌چی خانده بیر کوزه‌گری
سالمش آیاغی آلتنا خیام عمری
ایسلامندی گوزوم هاشی تماما او زیری
من گوردم او خمامی ، نه هر بی بصری

بیر سوز دیهرم مثال آه و ناله
اما دینین بو سوزی کوره لاله
وقتیکه آچیلدی ، قوریدی ، درشدی بره
بیرده گوگره معالبد اول لاله

بیلمم که نه در اساس گاد ماهی
مجدید اید بیله قدرت آللی
هر کس آلیر آلسین اختباری وارد
بو سوزاره من که ویورم بیر شاهی

من چوکه گوزینده کی توزی سلمزسن
بیر دقتله بره نظر قیلمازسان
تورهانه دوشن سوهوکلری اجدادین
هر گون باسارسان ، آیاقلارسان بیامزسن

شهر و د سفری

شهر و دان مکتوب

هوا تار ، یر دار ، بیمار زار
 سیز یلدیردی نی تک لیال و نهار
 شرافتسیزم گر بیلیدیم « او تور »
 اولار بویله . اولازدیم هرگز سوار
 « تهی بای گشتن به از کفش تنک »
 نه خوش سویله مش سعدی نامدار
 نه بیلسین که بیرحم ایمهش خلعنز
 او کس که سفر ایتمه ب اختیار
 دیدیم : نسته در هم قری ، هم تکذ
 قولاق و برمه دی مشهدی ذوالفقار
 ئوزین راحت ایتدی او بوینی یوغون
 و آدوادینی ، باخدی مثل حمار
 یتبشدیک بوحالیله تهرانه بزن
 سویندی او بیمار هم یار غار
 دوروشکه بیله دروازة دولته
 عیالم و مالیم اولوب رهسپار
 حمید دوله نین منزاینده گیجه
 یدیک ، یوخلاندیق تا بوقت نهار
 آپاردی منی بیر او جا قهقهه
 غروب ایتدی چون گون ، جهان اولدی تار
 ایشیقلاندی چون نور ایلیکتریک
 او دم پایتخت شه نامدار
 یدیک اورددا بیر جانفزا بستنی
 حمید دوله و بنده مفت خوار

قالیب شهر تبریزده هدتی
 ولیعهد یانیندا بو اختیار
 بیلیر هم توڑی تورک هم عورتی
 نه یاخشی، ولاکن سوزون آنلار
 مدیرالنظراره اوینین قاینیدر
 خدا هر ایکیسین ایده بختیار
 غرض اونلاری بیز وداع ایله دیک
 پس از خورد خواب دو لیل و نهار
 یتیشدیک غرض شهر شهروده بیز
 هو پوشیدیک مدیربله هم چند بار
 خلاصه او زاندیق گیجه قول قیچی
 راحاتلائیدی قول - قیچی، سوموک هرنه وار
 سهر چائی چون تو کدی فنجانه قیز
 هوایه صعود ایتدی بیر خوش بخار
 غرض چائی ایچدیک، دانیشدیق، دیدیک
 گیدیب شهری گزدیک صفار و کبار
 خیابانیده از یین و یسار
 چکیب صف سفیدار و بید و چنار
 بالاندر دیرسن دیسم وار آغاج
 او عالی خیابانیده ده هزار
 آغا جلار دییندن آخر نهرلار
 هامی صاف، شفاف، آئینه وار
 هوا صاف، بران، فیروزگی
 نه یل وار، نه طوفان، نه گرد و غبار
 اگر سنه وار میل انگور نو
 بوبور شهر شهروده ای مالدار
 که وار بوردا بیر جور او زوم خیلی چاق
 لطیف و لذیند و وجیه العذار

ولی خیل مأکول اگر ایسته سن
 آلیب یوالارام شهره هفتاد بار
 ده ریر ایندی موودن اونی نوع بنوع
 ساتیر بش سیرین صنار ارباب کار
 هوا صاف ، سو صاف ، انگور صاف
 ولی خلقی کم خنده و تند بار
 سه وین قانایدر اسگلیسلر کیمی
 تمام اهل شهرود خورد و کبار
 یقین ایت دگل اهل شهرود دن
 گولر اوزلی بیر شخصه اولسان دچار
 بو شهر اهلی هم اهل تریاکدر
 ایدر آخر ایرانی بو تارمار
 او جوزلانیه نرخ مشروب اگر
 آیاقدان سالار خلقی بو زهرمار
 باجی نامه «ومن آبادین»
 یازیب گونزیب ، یالواریب بی شمار
 هله پسته با غندا وار خیل ایش
 کله بیلمرم من بدیدار یار
 گتیر مهجزی کنده هم با جینی
 سریعاً منی قویایین انتظار
 غرض ایلدیک کوج شهروددن
 گیجه وقتی ماشینه اولدوق سوار
 ساعت اوچده «دهملا» قاراژینه
 یتیشدی او تو در من شفیع خان و یار
 گرک عزم ایده ک «ومن آباده» بیز
 پیاده فقط ، مال یوخ ، چار و ادار
 او تو زانیه زوری سالدیق قیچا
 تکانلار بله ایلدیک ڪارزار

یتیردی بیزی «مومن آباده» خضر
 بفرمات ذیشان پروردگار
 ایکی باجی چون بیر بیدین گوردیلر
 او جوزلاندی لاب نرخ بوس و کنار
 چایی دمله‌دی دختر خادمه
 کیفیم گلدی هم حوصله اولدی دار
 نچون، چون او کندین سوبی شوریدی
 اونی ایتمه بیب شور عبت کردگار
 علی‌نه ولی بیلمه بیب چون او بر
 خدا ایلیوب او بری شوره زار
 دوداقه یتیردیم چون او چاهی من
 دیلیم اولدی مجروح آغزیم قابار
 بش اون گون سورا «عبدل آباده» بیز
 گیدیب، دعوت ایتشدی چون انتصار
 حمید دوله‌نین قارداشیدی او پید
 او لوپ او مظفر شه پیشکار
 فالیب شهر تبریز ده سالها
 هوزی خوش سوزی، صحبتی آبدار
 ناهاری بیدهک اوردا بیز شامی هم
 او زاندیق گیجه اولدی صبح آشکار
 ابوالفتح خان ایتدی دعوت بیزی
 نهاره آغا زاده انتصار
 برادر ابوالفتح خان اعتضاد
 سراینده اولدوق گیجه برقرار
 خدا هر اوچین پایدار ایله
 به اجلال و با عزت و اعتبار
 چالیندی گنه طبل کوچ و خروج
 چانیله‌دی آتا قاطرا باز باز

«ده ملا» يه اولدوق دوان بير زمان
 که وقت غرو به قاليردي چهار
 صادقخان برادر مدیر ايلدي
 بيزى پشواز او سخاوت شمار
 سماور گلبيچ جوشه چون مست جام
 گهه گولدي که ايلدي آه و زار
 گتيردي که منقلی ماشاني
 گنه ايتدي وافورلار خارراخوار
 بيزى مومن آباديده بير نفر
 چاغردي قوناق مجلس سوگوار
 يدي عشرخوان روضه خوان و آخوند
 واريدي او خيراتده بير قطار
 ناهاري بيب چكديلار تير ياكى
 آخوندلار حضورينده بي اعتذار
 نهاري تناول ايروب باز عصر
 وورولدي خره نوخته آته مهار
 يديك شامي حشمت سرائينده بيز
 به آواز چنك و دف و عود و تار
 بونين وار گوزمل بير کتب خانه سى
 وار حقى اگر ايليه افتخار
 يگرمى عدد زباءه خطى کتاب
 و آنطيك آفای حشتمده وار
 ايوي صالح آباديده حشمتون
 او را گيت سفر ايله سن اختيار
 او طانديم ديم من ساتارسان اونا
 که شايد اولا باعث انكسار
 او دا مور گئيب ياخشى تور گي ديلى
 فرنگىه گيدىپ هم پشه ، قاجار

چاغیردی بیزی صبح طوران خانم
 نهاره قوناق لطفین ایتدی ، نثار
 چاولار مزعفر پلولار کناء
 خوروشلار معطر ظروف زرنگار
 فقط من بدم او ردا شیر و برنج
 منه گلادی ، چوخ خوش او شیرین شکار
 ایکیندی زمانی دوزلديك بولا
 دهمنلاده بازهم بربز و بیار
 سافرلاری ایتدی مست و خمار
 قوناقلوق تم اولدی فردا گرک
 کلاسکدن چیخاخ دیشره مثل خیار
 چون اولدی قوناقلار سوار او تور
 فراق ایتدی حاجینی چوخ دلفکار
 او تور گلدى جولانه یارانی بیز
 وداع ایله دیك با دل داغدار
 قاچاردی جبل هم شجر قورخودان
 ایدردی او تور چون برى لرزه دار
 یتیردی بیزی مختصر وقتیده
 خیابان شهر وده اول شهر سوار
 هدیر کیتی دامغانه اون گون تمام
 ولی گلدى شهر وده زارو نزار
 چویردم یوزی چرخ نیلوفره
 دیدم ای نالضاف ای نابکار
 چو بش گون یوزوم گولدى ایتدون حسد
 گتیردین منی درده مثل سه تار
 نچون سولدیریر لاله و سنبلی
 و صدبرگی ایلیر گلستانی خار
 سوروشدیم آخوتدان او نین شغلنی
 بیان ایلدی با رخ شرسار

فقط خاندانلار يخار جان چخار
 نه آرواد آلار نه بیير نه اویار
 دیدیم دوقتورا ویر منه بید دوا
 ياتوم دورمیوم تا بوفت بهار
 دیدی ياتمسان ياخشیدی معجزا
 ياتارسان ولسکن يخار دائی قار
 غرض گلبدی دقتور بوگون منزله
 و حقالقدم آلدى پنج و هزار
 دیدی مبتلاسن بذاتالریه
 بخور شیر هم منزلت گرمدار
 عمل ایلیون قویدورون هم کوپه
 دیدی گیندی ماوندرانی برار
 مدیری قیاس ایتمیین سائزه
 اوبر شخص ممتازیدر پرعیار
 ياتار هر کیچه بر ایکی اوچ قواناق
 مدیرین سرابنده نعمالقرار
 من هرگون ایچوب چائی سید ایلم
 گلستان شهرودی مثل هزار
 ولی ایلیبیدور زمانه منی
 علیل و ضیف و نحیف و نزار
 نهوار منه شوق شراب و رباب
 نه عشق لب و خال و زلف نگار
 فقط گلشم من جهانه يازام
 بوسوزلرده مندن فالا يادگار
 نه بز آنلادق حکمت خلقتی
 نه ترك و نه تازی نه دوس و تثار

شاعرین و صیادت‌نامه‌لری

وصیت نامه

او زون گوسترم خلقه تا وارام من بو ولايشه
 من ئولسم چادرمن آج قوي يره اگله شمه خلوته
 نه چايم وار، نه كهريزيم، نه نقدم اي تكذ خاتون
 فقط بو ايودى، بو اشيا منيكمى مال دولته
 اوج ايل بسله سنى بو ايى، بو اشيا گورمه سن بير ايش
 فالارسان آج سونرا، نازاحت اوللام باع جنتده
 نه خيرات ايسترم سندن، نه حلوا، نه قبىر داشى
 فقط بير دورت قران غساللە گوركانه البته
 او زون آج، قباعچىنى گوسترم، چىچىخ بازاره مودانه
 كه بو نوعى گزردى باجلار عهد رسالتده
 اگر واعظ دىي آچما او زون، سانما فرنك سابى
 خدا صائمى رزقه اگلش ايوده، گوبىنكىن بيتده
 دوشىندن بير تېپك وور، يغ يره چىچىخ سينەسى او سەه
 قافاسىن از، كىاهى بو زوما روز قيامتده
 اگر گوردون گوجون چانمير، آج آغىزىن يوم گوزون سو يله
 حرام او لمش تجارت عورته هانكى شريعتده
 چوره كچى خانه سى يو خدر خداوند تعالي نين
 كه هركس سوبىلە «آجم» ايده نازل او ساعتده
 اگر بزار اولىيدى حق ويردى بير تو بان كوعنڭ
 گىيەردى اكتىنە يوشۇل دولانمازدى او حالتده
 اگر عطار اولىيدى گوندەز مردى چاييلە قىدىن
 ايپردى، قىزدىراردى جانىن ايام برودتده

اکر قصاب او لیبیدی یونخسولین سولمازدی گل دنگی
 ویرزدی لامحاله بیر چگر وقت ضرورتنه
 نه خیاطم تیکم جامه ، نه میرزايم یازام نامه ،
 نه آخوندام یهم مفته ، اکلشم عالی عمارتنه
 نه حریت و برسیز ، نه غذا ، انصاف ایدین آخر
 قفسده قوش بیهربانه ، یا شار تحت اسارتنه
 ظهور حضرت قائم یاغیندر ، گوامه یا معجز
 بولوت آلتیندا قالماز دائما کون ، خلق ظلمتنه
 گوده رسن تیز او مولانی بیر الده حکم حریت
 بیر الده تیغ خونین مرتعج خاک مذلتنه

ئولورم

دایانما ساقى اماندر گتىر شراب ئولورم
 توقف ايلمه بىكفش و بى جوراب ئولورم
 چىخىب نالى ، سو كولوب آلتى ، لاخلىوب دابانى
 ووروب اياغىمە مىن ياره پشنه خواب ئولورم
 زمانەنین ستمى خوار ايدىيىدى بور كمى دە
 تو كى كىدىپ ، سارالوب دېتكى چون سداب ئولورم
 آرقىلىوب بدنى ، قولالارى دوشوب يانه
 نە جان قالوبدى عبادە نە رىنگاوتتاب ئولورم
 زواللى شالوارىن احوالنى باخوب يانيرام
 ذبس وىروب اونا اشكنجە اىكىنە ساپ ئولورم
 بىرك نە قاش قاباغىن تو كىمىسن آرا ھەردە
 نەدر بۇ سەندە كى بېھودە پىچ و تاب ئولورم
 نە جە ياخشىدى سەندەن ، نە دون ، نە پيراهەن
 اولان دگلىمى سەنۋەن بولاردا تاب ئولورم
 دىييون كورك نەدى تكلىيفىز بۇ بايرامدا
 هلاك ايدىبر منى آخر بۇ اضطراب ئولورم
 دوشىنە يادىمە حلوا ايلە پلو خرجى
 باشىم دونور ، قورور آغزىمدا كى لاما ئولورم
 فدا اولوم سەنە من اى پلو آغام جانى
 بۇ خستە جانە رحم اهلە اى كىاب ئولورم
 پشىك كىمى اوره كىم تىترەرى كورنەنە اتى
 چوخات دولوب نسيه و بىرمىرى قىساب ئولورم
 خدانكىرده باقل و بىرمەسە نخود كىشمەش
 اوشاقلارا نە دىيۈم ياكى تراب ئولورم

گلنده بورجلی او شاخ یورفانی چکین باشیما
 ایشیتمه سین قولاغیم حرف ناصواب تو لورم
 تو تون ده ویرمیری عطار فسیه یار بی
 کسیلدی رزق ، تمام اولدی عمر لاب تو لورم
 چیگیت کیمی قاریشیب بیر بیره بو غرم ، ساقالیم
 خناده ویرمیه جک ایلیوم خضاب تو لورم
 ایگیرمی آیدی جیبیم گورم بوبدی بیر تبل
 سالیبدی غصه و غم بوینیما طناب تو اورم
 تفنگ و توب سهی حلا جهانی تیتره دیری
 نه وقت ختم اولا جاقدر بو انقلاب تو لورم
 دایاندی سینه به جان صلحی سالما تأخیره
 گوزبوی سیل منه باخ ای جناب پاپ تو لورم
 بو غازیمی ایله سیخما آماندی عز رایل
 ظرافت ایامه ، بو خ دیز اریمه تاب تو لورم
 سو یو خدی غسامه صبر ایت بیر آز امان گونیدی
 او تور گیدم ، قله تینه تا پلیدیر آب تو لورم
 نولیدی سنه کی آبار او لیدی سیسبکده
 قولوم بوروای سو چکمکدن ای براب تو لورم
 دیدیم گیدیم حاجیا در دیمی ایدیم اظهار
 سلام عرض اپلدمیم ویرمهدی جواب تو لورم
 عبث بیره گوزبوی یورما ای خیال چکبل
 کناره ، بختیم آتی ویرمیری رکاب تو لورم
 مروت اهلی هانی دفع احتجاج ایلدون
 گدا کیمی گزه سن شهری باب باب تو لورم
 خانم لیره نیه بس گیزله دیر او زون مندن
 سالیب چمال دل آراسنه نقاب تو لورم
 گندشت ایله وار اگر خدمتو نده تقصیریم
 بو سون چاغیه دا منی ایله کاهیاب تو لورم

دودوبلا منتظر عاشقلرین صغیر و کبیر
 اماندی رفع نقاب ایله ماهتاب ئولورم
 آجندان حب آتیری حاجی ، کبلایی ، مشهدی
 سن ادلماسان قالی باهراما بوش دولاب ئولورم
 کاسپ کوسوب دویا والاھی چوخ چتیندی بوابل
 قلبدی ئوق ئوبنە جملە شیخ و شاب ئولورم
 بهانە اوستە گزبر عورت ستمدیدە
 فېريلدىرى ڭاشىما مثل آسياب ئولورم
 بېلىرىك يو خىدى ، يو خا چارە بۇ خىدى ، باھمە آن
 كېپە دىبور آجي سوز گوندە بېركتاب ئولورم
 دېرىلتەمك ايستىرى زاقون عصر فرعونى
 خيالى وار آلا موتادن اشتراپ ئولورم
 بو باش بلاسنى نيايردىم اى خداوندا
 هېيشە ئۆز ئۆزىم، ايلارم خطاب ئولورم
 موادى يوخ او خوپا باشىم اوستە، بېر قرآن
 وفاسى يوخ تو كە چىشىندەن اشگەناب ئولورم
 بولا سالوب بوشاسام عاق والدين اوللام
 نەنام بىگىندى ، دەدم ايتىدى انتخاب ئولورم
 بوقدر يوخسول ارون دانلاما خانم بىسىر
 ترجم ايت منه اى هەمم باب ئولورم
 آخوندا سو يەكلە ايلبوم وصىتىمى
 توقف ايلماسين ، ايلهسەن شتاب ئولورم
 - اوغول كىفون نىجەدر، ياخشىسان، بالاخوشسان؟
 - نىجە دىبۈم كە دىلىم توتەميرى جىاب ئولارىم
 بش آلتى كوندى آخوند دىكىپوب چورەك دىلىم
 بىنەدن خېرىم يو خىدى ناشتاب ئولورم
 نە ضاعفانە گلەر قونشودان ، نە عزرا ئىل
 نواور ايدە، اىكىسىندەن بېرى شتاب ئولورم

گونش ده پینجنی یاندیرمیور جانیم قیز سون
 سوبو خدر ایو ، او شورم مرحمت آب ټولورم
 چکیل کناره حرارتله نوره محتاجم
 چراغیم آیدی ، گونش منقلیم ، سحاب ټولورم
 آتشقانین زهی یوندر یاغان گلیر ایچه ری
 ووراندا باشیمه قار سیلی شاپاشاب ټولورم
 دولی چفانه چالیر او بندی یاتاغب مدا
 ٻاغیش دا ، هیچ بیریسی ایلمیر حیجان ټولورم
 او شاق کسین سه سیزی ایلیوم و صیته می
 هنوز ټولمهشم و برمیون عذاب ټولورم
 - او غول تیزاول دی نهین وار یازیم کیزیم ایشیمه
 - یازون جناب آخوند بیر کوبه نیز آئے ټولورم
 ایکی کوزه ، بیزی دنکوله ، بیر کلنک بیر کوب
 ایچینده یو خدمی ټوغورماویاغ ، دوشاب ټولورم
 ایکی چولاق سه باها ، بیر سیچاق هک پایه
 بش اون فاشیق ساہی ، بیر دست رختخواب ټولورم
 سیر یخلاری - و کولوب ، آستاری ، او زی توکولوب
 نیجه دیوم آپاریب یونلارین غراب ټولورم
 ایکی جزء عمه ، بیری کرنہدر ، بیری تازه
 ایکی ڄم عباس بُزمده ، بیر نصاب ټولورم
 ایویم کیرو دی ، با غنم هچنین ، غمیم چو خدر
 قیچیم چیخوب ، باشیم آغیر ، کیفیم خراب ټولورم
 نکیر و منکر ایله عورتین هر آندن
 گیجه صباحه کیمی بوخ گوز؛ بدھ خواب ټولورم
 اون ایل نماز ، اوچ ایل روشه واردی بوینو مدا
 ملکلره دی منه ایتمه سین عذاب ټولورم
 ڙبسکه اینجیدیب عورت منی حیاتنده
 اونی کبین ٻولونا ایلهین حباب ټولورم

نه قدر فکر ایدیم گلمر عورته میراث
 خدا به شکر دعام اولدی مستجاب ئولورم
 آخوند سنه و بره جك يو خدي بيرزاديم گودوسن
 خجالتم ، نه ايديم ، ايلمه عتاب ئولورم
 گمانيم هچ زادا گلمر مگر بو القابه
 « جناب حضرت آفای مستطاب ئولورم »
 - و صيتوون هاموسى معجزا گوزوم اوسته
 ولېك واردى بير اماي پول ۰۰۰۰۰۰
 اگر بش آلتى قران قويماسان ديزيم اوسته
 قارىشمارام ، بو نه سوزدر ، امان جناب ئولورم

لغت

صحیفه سطر

۱۴	چرنیل - مرکب	۱۰
۱۹	سرانه - آدام باشنا و برگی	۱۲
۱۹	نماسا - حساب چورودیلر کن آنان قبض	۱۶
۱۹	«گورآل» - گوریلن شنیدن آنان و بگی	۱۷
۱۹	گورمه آل - وبرگی	۱۷
۲۰	زربناره - ابیک پارچا	۶
۲۰	اسم بی هسما - آدی وار اویزی یوخ	۸
۲۳	پارسا - برهیز کار آدام	۱۶
۲۴	رباط - کاروان رای	۱
۲۵	مشجر - گلی چته و بریلمش آد	۱۳
۲۹	آهن پاره - دمیر پارچاسی . بورادا اوندان مقصد رادیو در	۲۳
۳۲	وهیم - یاندیریلماق ایچون حاضر لانمش آجاج شورلاری	۱۷
۳۴	هدفرم - چکی داشی تقریباً بوغرام	۴
۳۷	سیسیبک - شبسترده محله آدی	۵
۳۸	برا ب - شبسترده محله آدی	۱۹
۵۲	یله‌دی - ایتلله دی	۹
۵۷	برهک - قورشاق	۱
۶۰	قیرمانچ - قامچی - قمچی	۱۲
۶۳	مايان - تبریزین اون کیلومتر لگنه کنددر	۱۱
۶۴	سیس و بنیس - هر ایکیسی شبستر اطرافنده کند آدیدر	۱۵
۶۴	دوریه - بیر آدیدا قازاغی اولان باپاقدر	۱۶

صحیفه سطر

۶	مرخ عنقا - آدی وار توزی یوخ قوش	۷۰
۱	چوبو قلاشدیق - هر ایکیمیز چوبوچ چکدیک دیمکدر	۷۷
۱۴	قری - آرواد	۸۵
۱۱	جو تدوق - ایکی قرانلیق	۹۳
۶	مچیده - مسجدہ	۹۶
۱۸	جانابیاس - جامع عباسی و نصاب الصیمان - کهنه مکنبلر ده اوخونیلان کتابلار	۹۶
۸	بالاغا - بالا آغا	۹۷
۲۶	قانا - مو اکیلمش آرخلار	۹۷
۷	مدادام تومان - ایک پارچا	۹۸
۱۵	پردی - سقف اورتمک ایچون ایشله دیلن خیردا و غرائمش آغاج	۹۸
۱۵	کرواشان - نازیک و او زون دبر ک	۹۸
۹	میر خالصہ جات - دولت مخصوص کندلرین رئیسی	۱۰۶
۱۲	دیلمقان و لکستان - سلاماس کندلری	۱۰۶
۱۸	چھریق - ماکو یانیندا چھریق قلعه سی	۱۰۶
۸	گله ۱ قویون سوریسی	۱۰۷
۱۴	وايقان - شبستر یاخنیونقندما کند در	۱۱۰
۲۲	حجت - پول قبضی	۱۱۲
۲	تارتون - هو رومچک - بورادا جیله گر معناسته ایشله دیلمشدر	۱۱۳
۷	دو هزاری - ایکی قرانلیق	۱۱۳
۱۷	هیغ - بولوت	۱۱۳
۱۳	شرفخانه - شاهی دریاچه سنین شمالنده قصبہ در	۱۱۶
۱۶	حمال - بو بوك دبره ک در	۱۱۶
۵	نمودج - عربجه نحو کتابیدر	۱۱۷
۲۲	برزگر - اکینچی	۱۱۷

صحیفه سطر

۱۱۸	۳	حضرت صدری - صدری دوگیسی
۱۱۸	۳	تھسی - استکان آلتی بالا جا مجمدہ شبسترده و پریلمش آد
۱۱۸	۲۱	اوتور - آوتوموبیل
۱۱۹	۴	درافسار - قابی و بنجره نین اوستن سالنان آغاج
۱۱۹	۵	فوئراف - فونوغراف
۱۲۲	۱۸	قره - بولدر
۱۲۲	۱۹	تبرزه، عملی - اوزوم نوع علمی
۱۲۴	۱	مجیدیه - تور کیه بولی، چره که مجیدیه نین دور تاده بیر حصہ سی
۱۲۷	۱۶	دوم گیلان - توتون نوعی
۱۳۲	۹	گزنهن - باشماقچی آلتی
۱۳۵	۹	پاچالا - پارچا توخوان شخصین آیاقلار بینی قویدیغی چو خور
۱۴۳	۱۲	دریان - شبستر کندار بیندندر
۱۴۴	۱۷	گونشی محالی ایکی حصیبه بولونور: ارنق و انزاب
۱۴۵	۱۰	اختیار - ۋوجا دیمکدر
۱۴۷	۱۰	چومچه کنان، لیوان، سکوزه کنان - تبریز اطرافتدا
		کندار در
۱۶۰	۲۱	سقط - ۳ کیلو دان بیر قدر آرتق
۱۶۰	۲۱	تیریزی - تقربا ۴ کیلو یادیم
۱۶۰	۲۱	زنگانی - ۳ کیلو دان بیر قدر آرتق
۱۶۱	۱	طسوجی - طسوج داشی
۱۶۱	۱	خوتگری - اورمی داشی
۱۶۱	۱	دیلمانی - چکی داشی
۱۶۱	۱	تهرانی - ۳ کیلو دان بیر قدر آرتق

صحیفه سطر

۱۶۱	سنگ ارونق - تقریباً ۵ کیلو	۲
۱۶۱	بناگوش - قولاعین دیمی	۹
۱۶۶	صداد آباد - شبستر کندلریندندر	۱۹
۱۶۶	قوشتر ازی - شبسترده باغ آدیدر	۲۰
۱۷۲	پونزا - چکی داشی	۲۰
۱۷۴	لمسه - آمان	۸
۱۷۴	گیرمانلیلار - آلامانلیلار	۹
۱۷۴	صوفیان - تبریز بن ۳۵ کیلو متر لگینده دیر بول ایستگه‌ی	۱۱
۱۷۶	قلعه باغ، ماللان کوره، کیکو - شبسترده محله آدلاریدر	۲۳
۲۰۳	فخری، کشمش، جیفجیفا، شاهانی - ارزوم نوعلریدر	۱۲

